

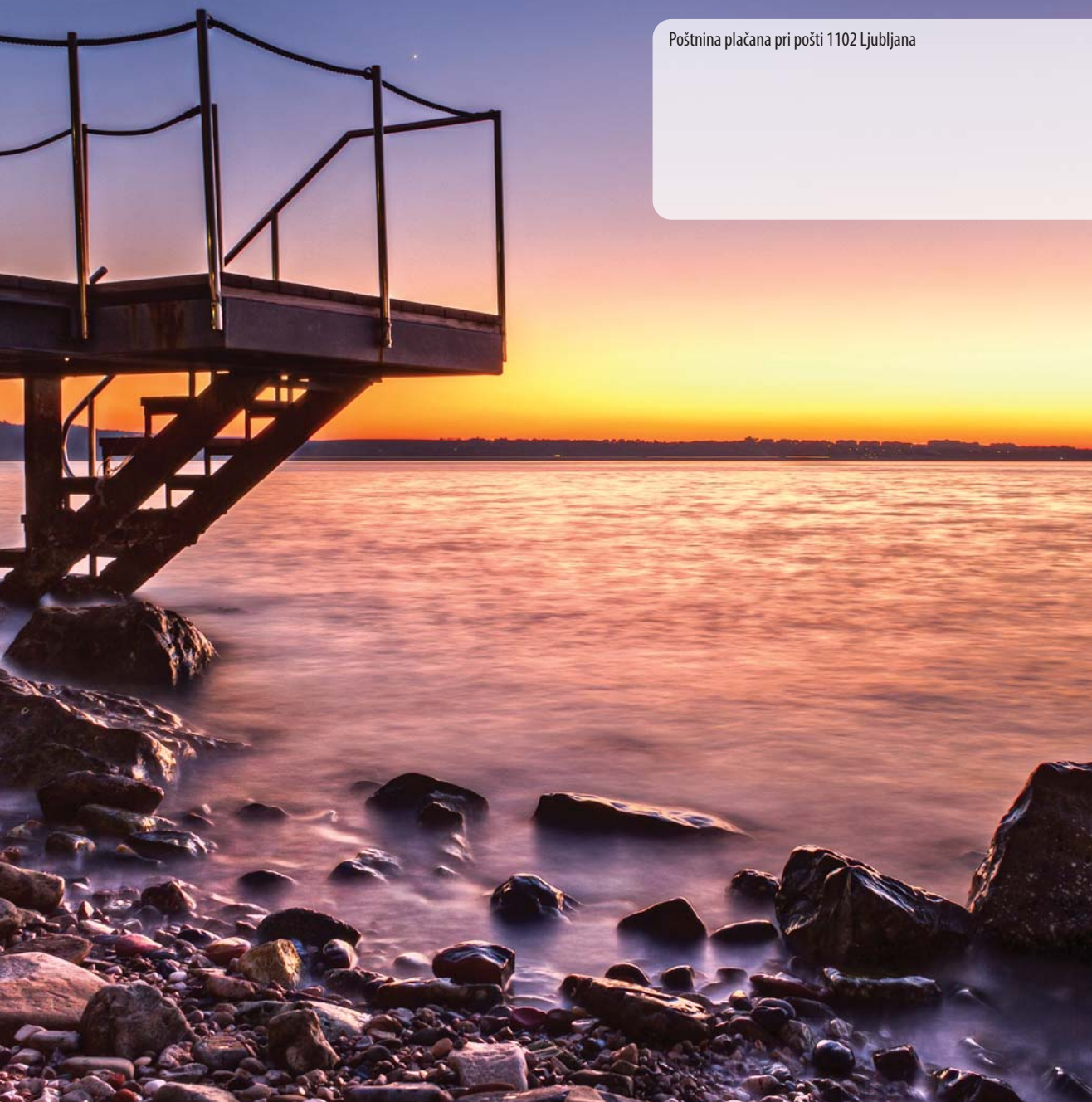

UTRIP

Letnik XXIV
Številka 6
avgust/september 2016

Glasilo Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana

UVODNIK

Poletje z Utripom

DELO ZBORNICE – ZVEZE

Pogovor z izvršno direktorico Zbornice - Zveze, Anito Prelec

Izdelek, ki ga
zdravniki v 11
evropskih državah
največkrat svetujejo
za nego nosečniških
strij in pooperativnih
brazgotin.

»Bio-Oil je prijetnega vonja in teksture. Po 3 mesecih uporabe sem opazila razliko na poškodovanem delu kože, kjer sem imela presaditev tkiva. Rdečina okoli brazgotin se je vidno zmanjšala, same brazgotine so mehkejše in enakomernejših barv. Olje se hitro vpije v kožo in jo naredi mehkejšo ter bolj gladko. Podobno sem opazila tudi na obrazu in dlaneh, kjer so se gube vidno zgladile. Olje je postalo del jutranjega rituala, neke vrste obvezna razvada, kot kavica in zajtrk. Vesela sem, da sem odkrila Bio-Oil in nameravam nadaljevati z njegovo uporabo.«

Irena Močnik

Bio-Oil™ je namensko olje za nego kože, ki pomaga izboljšati videz brazgotin, strij in neenakomerne polti. Vsebuje revolucionarno sestavino PurCellin Oil™ in učinkovito neguje tudi zrelo in izsušeno kožo. Primerno je tudi za redno dnevno nego kože. Rezultati se pri posameznih uporabnikih razlikujejo. Izdelek Bio-Oil™ je dobitnik 284 priznanj za nego kože (www.bio-oil.com/sl/product/accolades). Za podrobnejše podatke o izdelku in kliničnih testiranjih obiščite spletno stran www.bio-oil.com/sl. Na voljo v lekarnah, prodajalnah Sanolabor, specializiranih prodajalnah, drogerijah DM, Müller in TUS po priporočeni maloprodajni ceni 11,96€ za 60 ml pakiranje in 19,95€ za 125 ml pakiranje. Distributer za Slovenijo: Orbico d.o.o., Verovškova 72, 1000 Ljubljana

GLAVNA UREDNICA:

Monika Ažman

ODGOVORNA UREDNICA:

Ksenija Pirš

UREDNIŠKI ODBOR:

Anita Prelec, Irena Keršič, Tatjana Nendl,
Andreja Krajnc, Suzana Hobot.

NAKLADA:

14.750 izvodov

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP, Ob železnici 30 a, Ljubljana,
T. 01/544 5480, F. 01 544 5481

TRR Zbornice - Zveze pri NLB, d. d.,

poslovalnica Tavčarjeva, Ljubljana
številka: SI56 0201 5025 8761 480

OGLASI:

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

T.01/544 5480, F. 01 544 5481

trzenje@zbornica-zveza.si

OBLIKOVANJE IN PRIPRAVA ZA TISK:

STARLING, d. o. o.,

Opekarska cesta 38, Vrhnika,

T. 01/ 7557-850, e-mail: starling@starling.si

TISK:

SET d. o. o.

SPLETNA STRAN ZBORNICE – ZVEZE:

www.zbornica-zveza.si Utrip (Online)

ELEKTRONSKI NASLOV UTRIPA:

utrip@zbornica-zveza.si

SPREMEMBE V ZVEZI Z NASLOVI**POŠILJAJTE NA:**

clanarina@zbornica-zveza.si

ISSN1581-3738

Revija izhaja 9-krat letno.

Datum natisa: 6. 8. 2016

Fotografija na naslovnici: Jani Nendl

UVODNIK

4 Poletje z Utripom

DELO ZBORNICE – ZVEZE

6 Delo Zbornice – Zveze v juniju in juliju

12 Pogovor z Anito Prelec, izvršno direktorico Zbornice – Zveze

14 Razpis za volitve v Sekciji medicinskih sester in babic

14 Razpis za volitve v Sekciji medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji

15 Razpis za podelitev priznanj za dosežke na ožjem strokovnem področju ZN v psihiatriji

18 Razpis za podelitev priznanj za dosežke na ožjem strokovnem področju ZN v nefrologiji, dializi in transplantaciji

AKTUALNO

19 20. obletnica sprejetja Ljubljanske listine o reformi zdravstvenega varstva v Evropi

20 Strokovna podpora pri opuščanju kajenja

ETIKA

21 V zdravstveni negi in babištvu ščitimo zasebnost pacientov - tudi na svetovnem spletu

ŽIVLJENJE MEDICINSKE SESTRE/BABICE

23 Minute z Vesno Ratej

24 Izkušnje in pogled Saje Erens, študentke babištva na Erasmus izmenjavi

PREDSTAVLJAMO VAM

26 Dan medicinskih sester 2016 na Onkološkem inštitutu Ljubljana

28 Kaj se lahko naučimo iz Vonjev življenja

PRIDOBIVAMO NOVA ZNANJA

29 Obisk klinike za cistično fibrozo St Vincent's hospital v Dublinu na Irskem

31 Proces izobraževanja za kakovostno in varno obravnavo v pediatrični zdravstveni negi

32 Strokovno srečanje medicinskih sester v kardiologiji in angiologiji

33 11. slovenski oftalmološki kongres z mednarodno udeležbo – program za medicinske sestre

34 Aromaterapija v zdravstveni negi

35 Dan paliativne oskrbe v Zdravstvenem domu Slovenj Gradec

IZ DRUŠTEV

36 Strokovno DMSBZT Koroške ob 50. obletnici delovanja podelilo najvišja priznanja društva

40 Podelitev priznanj najzaslužnejšim v pomurski regiji za leto 2016

45 Regijska proslava Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Celje

46 Izlet članov DMSBZT Celje na Slovensko primorje

47 DMSBZT Celje vabi svoje člane v Baltiške države in Sankt Peterburg

48 DMSBZT Koper: Srebrni negovalni tim Obalnega doma upokojevcem Koper

49 Novo/staro vodstvo v DMSBZT Novo mesto

50 3. letni koncert pevskega zbora DMSBZT Maribor La Vita

51 DMSBZT Maribor: Razpis za podelitev priznanj v letu 2016

52 DMSBZT Maribor vabi na strokovno ekskurzijo »Podravina in Slavonija«

53 Planinski pohod DMSBZT Ptuj – Ormož po Golteh

54 DMSBZT Gorenjske: obiskali smo Petrovo Brdo, grob Angele Boškin in Muzej aleksandrinsk

56 DMSBZT Gorenjske: Potepanje po Karnijah

62 DMSBZT Ljubljana: Razpis za podelitev priznanj v letu 2016

62 DMSBZT Ljubljana: razpis volitev za predsednico/predsednika društva ter

podpredsednico/podpredsednika društva za interesne dejavnosti

63 DMSBZT Ljubljana: Strokovno srečanje z volitvami Sekcije upokojenih medicinskih sester

IZ DELA ZDRAVSTVENIH ŠOL

66 SZŠ Celje: Okrogla miza: Kulturna inteligenca – biti Rominja, biti ženska

68 Izobraževanje na UM, Fakulteti za zdravstvene vede – doktorski študijski program 3. stopnje

69 Piramida profesionalnih vrednot študentov zdravstvenih ved Slovenije

70 VŠZV Slovenj Gradec zaključuje mednarodni evropski projekt "Intimnost v starosti"

71 Združevanje študentov ZN na področju znanja v prvi in nujni medicinski pomoči

ŽIVIMO ZDRAVO

72 Poletje je čas za kisle kumarice

PREJELI SMO

74 Ljubezen

NAGRADNA KRIŽANKA Tosama d. o. o. 75**IZOBRAŽEVANJA 76**

Poletje z Utripom

Ksenija Pirš, odgovorna urednica

Po besedah, ki jih je v prejšnji številki zapisala dosedanja odgovorna urednica Utripa **Biserka Marolt Meden**, velja izraziti poklon in čestitati dolgoletnemu odličnemu delu urednice in dosedanjega uredniškega odbora ter z vso odgovornostjo in zavzetostjo nadaljevati delo, ki nam je bilo zaupano. Obljubljam, da ga bomo.

Foto: Jaš Kovač

V sodelovanje z vami stopamo z velikim veseljem in globokim spoštovanjem do vseh vas, spoštovani članice in člani, stanovske kolegice in kolegi ter drugi, ki boste z nami delili svoje znanje, izkušnje in spoznanja, strokovne in včasih tudi osebne zgodbe. Pozorni bomo nanje, saj v naša življenja vnašajo sporočila, ki so vredna pozornosti, za naše skupno dobro ter strokovni in osebni razvoj vseh in slehernega posameznika v naši organizaciji.

Uredniški odbor, ki ga je potrdil Upravni odbor Zbornice – Zveze na svoji 4. redni seji, 13. julija 2016, bo deloval v sestavi **Ksenija Pirš**, odgovorna urednica, **Monika Ažman**, **Anita Prelec**, **Irena Keršič**, **Tatjana Nendl**, **Andreja Krajnc** in **Suzana Habet**.

Pred nami je naša prva, dvojna, poletno-jesenska številka avgust/september, ki združuje obeležja preteklih in napovedi prihodnjih dogodkov. Ob prebiranju Utripa boste ugotovili, da se nam obeta delovna jesen, zato je številka obsežna in vsebinsko bogata.

Veseli bomo vsakega vašega prispevka, ki ga bomo objavili v sklopu že znanih rubrik, prav tako pa bomo skupaj z vami oblikovali in razvijali tista področja, ki jih prepoznate kot potrebna, koristna in zelena. Zato vas vabimo, da svoje predloge in pobude pošljete na naslov utrip@zbornica-zveza.si.

Naj vas znova povabimo k soustvarjanju naše skupne zgodbe v okviru nagradnega natečaja na temo **»Ta svet je nor«**, kjer pričakujemo zgodbe, ki jih doživljate na delovnem mestu ali s sodelavci zunaj delovnega časa. Verjamemo, da bodo vaše zgodbe govorile o *medsebojnih odnosih, sodelovanju, stanovski podpori, razumevanju in spoštovanju, morda tudi o prijateljstvu in naklonjenosti, veselju, pričakovanih in nepričakovanih dogodkih, takšnih ali drugačnih, ki nas bodo skozi svojo izpoved učile ali opogumljale, nam dajale navdih, upanje in zgled ali nas bodo preprosto razveselile in nasmejale. Naj vaše zgodbe postanejo tudi naše in naj vnesejo spoznanja, kaj je v življenju vredno ali kaj morda manj pomembno, tako poklicno kot osebno.*

Še naprej vabljeni k objavi strokovnih prispevkov z objavljeno literaturo, kot jih prebiramo v rubriki »Živimo zdravo« in »Pridobivamo nova znanja«, saj z objavo v Utripu predstavljamo strokovno pomembne informacije, ki lahko bistveno prispevajo k našemu osebnemu in strokovnemu razvoju ter izboljšajo naše vsakdanje strokovno delo. V pomoč pri objavah naj še naprej služijo navodila za objavo prispevkov, obvestil in izobraževanj, ki bodo v tem delu dopolnjena.

Za nami so vse dvojne številke, zato bomo prispevke, obvestila in objave v letu 2016 izdali še v mesecu **oktobru, novembru in decembru**. Ob tem vas prosimo, da jih oddate v skladu z navodili, in sicer do 20. v tekočem mesecu za objavo v naslednji številki Utripa.

Znova se beremo oktobra, zato naj bo preostanek poletja res vaš.

Za mnoge je to čarobni ali vsaj nekoliko posebni čas, ko si po delovnih in drugih obveznostih vzamemo več časa zase, svoje najbližje, družine, prijatelje ... Ali morda tudi zato, ker odhajamo na zaslužen oddih in se bolj osredotočamo nase in nam pomembne ljudi in trenutke, ki jih izbiramo.

V teh dneh lahko o poletju beremo mnogo: *»poletje je najlepši letni čas, čas čarobnosti, dopustov in lenarjenja, čas za poletno simpatijo ali novo ljubezen, čas za zabavo in sprostitve, druženja, čas novih ali norih idej, kina v parku ali dolgih sprehodov ob morju, bosonogih, brezskrbnih ljudi, sanjavih, poletnih noči, zvezdnega neba, odbitih modnih dodatkov in garderobe ...*

Lahko pa beremo tudi »poletje je čas, ko marsikateri vrtnar obupa ali odneha, poletje je čas obnovitvenih del na slovenskih avtocestah, je čas za polže ... ali pa nasvete, ki sploh ne pritegnejo naše pozornosti, kot na primer »kako si zapeti poletno obleko, ko nikogar ni zraven«, kakšne kopalke kupiti, kakšno dieto izbrati ...

Poletje pa je predvsem čas za nas in poletno ustvarjanje tistega, kar nas osrečuje, veseli in podpira. Naj bo čas kot vsak drug, ko v sebi in drugih iščemo dobro in pri tem ostanemo zvesti sebi, sprejememo izzive in svoja potovanja, kakršnakoli že so in čutimo veselje ob tem, kar nam je dano.

Kajti vse lepo in vredno v življenju se skriva v ljudeh in okoliščinah, zato odstirajmo prikrito, glejmo za navideznim, strmimo za resničnim, globljim, za pravo vrednostjo, ravnamo z integriteto, zaupajmo in sprejemajmo le najboljše.

Takšno naj bo naše poletje in takšen naj še naprej ostane naš Utrip!

Potem so mogoče čudovite stvari, tudi v jeseni, ki pred nas postavlja nove izzive, naloge in odgovornosti.

Naj bodo naše velike priložnosti! Izбира je naša. ■

Delo Zbornice – Zveze v juniju in juliju

Anita Prelec, Monika Ažman

Težko smo ga pričakali. Nekateri poletje, drugi nogomet. Evropsko prvenstvo je spremljalo prav vse, staro in mlado. Nekateri so bili razočarani, drugi so presenetili, irski navijači pa so s športnim navijanjem vsem skupaj sporočali, da je šport zagotovo tisto, kar nas še kako združuje. Športno veselje so prehitro zamenjale najbolj žalostne novice. Pogovori in skrbi o tem, kako varni smo še v Evropi, doma, na počitnicah, so postali del našega vsakdanjika. Pa če se sliši in bere še tako nesmiselno, je na koncu še vedno veliko bolje, če svet in Slovence obnorijo Pokemoni.

Dogodkov na Zbornici – Zvezi kljub nekaterim izredno vročim dnevom ni bilo malo. Zadovoljni smo, da smo jih uspeli izvesti in jih zabeležiti tudi za vas.

31. maj

V prostorih Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor je potekala 31. redna seja Odbora regijskih strokovnih društev (ORSD). Seja je potekala po naslednjem dnevnem redu: pregled in potrditev zapisnika 30. redne seje ORSD, z dne 18. 4. 2016, pregled realizacije sklepov in potrditev dnevnega reda seje, poročilo s sej UO Zbornice – Zveze, aktualni dogodki na Zbornici - Zvezi (Ažman, Pirš, Kramar), vrednotenje mednarodnih dnevov babic in medicinskih sester 2016, 15. simpozija in slavnostne akademije Zbornice – Zveze (četrtek, 12. maj 2016, Bled), poročilo z zasedanja EFN (Ažman, Prelec), volitve koordinatorice/ rja RSD pri Zbornici – Zveze za mandatno obdobje 2016 - 2020 (Pirš, Ažman, Kramar) razno, predlogi in pobude, novosti v regijskih strokovnih društvih. Za koordinatorko dejavnosti ORSD je za mandatno obdobje 2016 – 2020 bil izvoljen Janez Kramar, predsednik DMSBZT Velenje, ki je po preteku mandata Ksenije Pirš, predsednice DMSBZT Maribor sprejel njeno večletno delo.

1. junij

Srečali smo se s predstavniki društva SOS telefon, ki so predstavili nov evropski projekt, v katerega želijo vključiti zdravstvene delavce. Namen projekta je **vzpostavitev prvih točk pomoči** za žrtve nasilja v družini in nasilja zaradi spola. Prva točka bo delovala kot "varna točka" za žrtve nasilja v družini in žrtve nasilja zaradi spola in bo hkrati zagotavljala psihosocialno pomoč. Cilj projekta je zagotavljanje znanja in informacij za ustrezno usposobljenost oseb, ki bodo sodelovale v mreži prvih točk pomoči. V okviru projekta bo potekalo usposabljanje dveh zaposlenih v vsake točke in razvili bomo orodje za e-izobraževanje (FIRST e-orodje), ki bo vsebovalo osnovne informacije o značilnostih nasilja v družini in nasilja zaradi spola, o posledicah nasilja, pravicah žrtev, ustreznem odzivu in načinu komunikacije z žrtvijo, zakonodajni ureditvi in pravnih zadevah. E-orodje bo na razpolago tako zaposlenim, ki se bodo udeležili usposabljanja, kot tudi ostalim zaposlenim v prvi točki pomoči. Zdravstvene ustanove (12 urgentnih centrov po Sloveniji) bodo ključne v mreži prvih točk pomoči. Zbornica – Zveza je projekt podprla.

2. junij

Na 50. seji Odbora strokovnih sekcij (OSS) so bila predstavljena dogajanja na Zbornici – Zvezi, poročila s sej upravnega odbora in poročilo z izobraževanja s področja pisanja strokovnih člankov za predsednike strokovnih sekcij. Izobraževanje je bilo pozitivno sprejeto, udeleženci so bili zadovoljni, člani OSS pa mnenja, da je delavnico treba še ponoviti. Strokovne sekcije so oddale predloge članov za izvajanje strokovnih nadzorov s svetovanjem. Predstavljen je bil Razpis za pridobitev sredstev iz sklada za projektno delo in publicistično dejavnost. Predstavniki NUK-a so izvedli izobraževanje v zvezi s publiciranjem.

3. junij

V prostorih Zbornice – Zveze se je sestal izvršni odbor Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v operativni dejavnosti.

Predsednica Monika Ažman se je udeležila 8. študentske konference zdravstvenih ved z naslovom Profesionalne vrednote skozi prizmo študentov zdravstvenih ved, ki jo je organizirala Visoka šola za zdravstvene vede Slovenj Gradec. Študenti zdravstvene nege in fizioterapije so predstavili raziskovalne naloge - piramide vrednot s posamezne fakultete/visoke šole, jih medsebojno primerjali in konferenco sklenili s skupno piramido profesionalnih vrednot študentov letošnje generacije.

7. junij

V prostorih Zbornice – Zveze se je sestal izvršni odbor Sekcije medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju, ki se ga je udeležila tudi predsednica Zbornice – Zveze Monika Ažman. Razprava je potekala o reviziji Poklicnega standarda srednja medicinska sestra, ki naj bi se izvedel do jeseni. Reviziji standarda bo sledila prenova izobraževalnega programa, v katerega bi vpis lahko potekal že naslednje šolsko leto. Posebno pozornost so navzoči na sestanku namenili tudi pomenu vzdrževanja licence za področje zdravstvene nege za vse medicinske sestre, ki so zaposlene na področju izobraževanja.

Še zadnjič pred poletnimi počitnicami so se sestale članice Komisije za specialna znanja. Članom upravnega odbora so odstopile v reševanje prejete vloge, do katerih se komisiji glede na pravilnik o specialnih znanjih ni uspelo

samostojno opredeliti. Upravni odbor so tudi pozvale, naj sprejme odločitev, koliko specialnih znanj s posameznega področja je še dopustno, da se le ta ne bi začela preveč drobiti.

Potekal je tudi sestanek delovne skupine Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji.

V prostorih ZD Ljubljana so se sestali člani projektnega sveta Projekta CPC+ (Nadgrajena celovita obravnava pacienta na domu), katerega partner je tudi Zbornica – Zveza. Zadovoljni smo ugotovili, da se projekt uspešno zaključuje in je bilo do zdaj vse delo opravljeno skladno z načrti. Zbrani na sestanku so prejeli še zadnja navodila za pripravo zaključnega poročila projekta.

Člani projektnega sveta CPC+

8. junij

V Hotelu Lev v Ljubljani je potekal ustanovni zbor Slovenskega združenja za kakovost in varnost v zdravstvu, ki sta se ga udeležili Ksenija Pirš in Darinka Klemenc. Predstavljen je bil namen ustanovitve Združenja, sprejet sklep o ustanovitvi ter njegov Statut, izvoljeni so bili njegovi organi, predstavljena in sprejeta sta bila Strategija in program dela združenja. Poudarek delovanja združenja so povezovalne usmeritvene strategije med pacienti (njihovo aktivno sodelovanje, merjenje njihovih izkušenj in vpliva na zdravstveno politiko, pospeševanje zdravstvene pismenosti, preventivnih ukrepov in krepitve zdravja), zdravstvenimi strokovnjaki (izobraževanje za pridobivanje »netehničnih kompetenc«, razvoj orodij kakovosti in varnosti pacientov, akcijske raziskave, menedžment uspešnosti delovanja), zdravstvenimi ustanovami (upravljanje z uspešnostjo delovanja, informacijsko – komunikacijski sistem, organizacijska kultura, voditeljstvo, vrednost zdravstvene obravnave, inovativnost, prenos dobrih praks, osredotočanje na paciente in zaposlene, optimizacija delovnih pogojev, pospeševanje specifičnih projektov in programov izboljševanja kakovosti in varnosti, vodenje kakovosti), plačniki (plačevanje po uspešnosti na podlagi javno objavljenih kazalnikov, ob preverjanju kakovosti podatkov, vlaganje v izboljšave, v povezavi z doseganjem ciljev, podpiranje projektov za izboljšave, neplačevanje preprečljivih škodljivih dogodkov zaradi napak) in širšo civilno družbo.

9. junij

V prostorih Zbornice – Zveze sta izvedla svoji seji izvršni odbor Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu ter izvršni odbor Sekcije medicinskih

sester in zdravstvenih tehnikov splošne medicine.

Fakulteta za zdravstvo Jesenice je organizirala že 9. mednarodno znanstveno konferenco z naslovom: Medpoklicno in medsektorsko povezovanje za razvoj kakovostne in odzivne zdravstvene obravnave. Častno pokroviteljstvo konference je prevzela Zbornica – Zveza, zato je navzoče na konferenci med drugimi nagovorila tudi predsednica Zbornice – Zveze. Na konferenci je bilo objavljenih več kot 40 znanstvenih prispevkov.

10. junij

Dejan Doberšek, koordinator dejavnosti strokovnih sekcij, se je na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani udeležil okrogle mize z naslovom Ali lahko dosežemo konsenz o najboljših rešitvah za prenovo slovenskega zdravstvenega sistema?

13. junij

V prostorih Zbornice – Zveze se je sestel izvršni odbor Sekcije medicinskih sester in babic.

V prostorih Zbornice – Zveze je potekala predaja dela odgovorne urednice Utripa, Biserke Marolt Meden, ki je po dveh mandatih urednikovanja v našem strokovnem prostoru prispevala neizbrisen pečat na področju razvoja informativnega biltena Utrip. Njeno delo nadaljuje Ksenija Pirš, ki z Uredniškim odborom izdaja svojo prvo številko Utripa, dvojno številko avgust/ september 2016. Na delovnem sestanku je delo z vidika oblikovalca predstavil tudi Azmir Čvorak, ki bo še naprej skrbel za oblikovanje Utripa in sodelovanje s tiskarno.

14. junij

V Ljubljani je pod okriljem Ministrstva za zdravje potekal že četrti strokovni posvet o Nacionalni strategiji razvoja osnovne zdravstvene dejavnosti v Sloveniji do leta 2025. Namen strategije je določiti ključne cilje in ukrepe za razvoj dejavnosti v naslednjih desetih letih. V proces priprave strategije smo vključeni vsi predstavniki izvajalcev in profesionalnih skupin osnovne zdravstvene dejavnosti, predstavniki plačnika, ministrstva za zdravje in predstavniki uporabnikov. Ključni so uporabniki, saj je vse, kar načrtujemo, v prvi vrsti namenjeno prav njim. Predlogi za oblikovanje strategije se bodo zbirali še vse poletje, ko bo dokument v javni obravnavi.

Sestala se je Komisija za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje.

16. junij

Sestala se je delovna skupina za paliativno zdravstveno nego.

V prostorih Zbornice – Zveze sta izvedla svoji seji izvršni odbor Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji ter izvršni odbor Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji.

V Mislinji je potekala slovesnost ob 50. obletnici delovanja Strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške. Slovesnost je potekala ob bogatem kulturnem programu in podelitvi društvenih priznanj najzaslužnejšim članicam društva. Slovesnega dogodka se je udeležilo širše vodstvo Zbornice – Zveze. Predsednica Zbornice – Zveze je Petri Štigl, ki društvo Ko-

roške uspešno vodi že nekaj mandatov, ob pomembni obletnici izročila priznanje.

17. junij

V dvorani Kina Šiška je potekalo prvo strokovno izobraževanje in izvolitev članov izvršilnega odbora novoustavljene Sekcije medicinskih sester v promociji zdravja in zdravstveni vzgoji. Po dolgih letih prizadevanj k nastanku omenjene sekcije je vodenje te prevzela Majda Šmit. Zbrane je nagovorila predsednica Zbornice – Zveze in vsem skupaj zaželela uspešno delo.

20. junij

Sestala se je delovna skupina za pripravo nacionalnih protokolov Zbornice – Zveze.

21. junij

Na pobudo Polonce Truden Dobrin (NIJZ), koordinatorice projekta Skupaj za zdravje (Delovni sklop 1 – otroci in mladostniki) je bil sklican sestanek s predstavniki Zbornice – Zveze. Namen sestanka je bil koordinacija pri uvažanju novosti v preventivnem programu za otroke in mladostnike. Pilotni projekt NIJZ, ki je bil izveden v treh zdravstvenih domovih (Sevnica, Celje in Vrhnika), se bo razširil v 25 delovnih okolij. Vlogo Zbornice – Zveze vidi jo predvsem v ustreznih strokovnih usmeritvah in v pomoči pri sistemskih rešitvah, posodobitvi preventivnih in izobraževalnih programov ter v pomoči pri skupnostnem pristopu.

22. junij

Sestanek delovne skupine za zgodovino je tokrat opredeljeval predvsem izjemno pomemben dogodek prihodnjega leta, ko bomo jeseni obeležili 90 let organiziranja delovanja medicinskih sester v Sloveniji. Zgodovinski dogodki delovanja naše organizacije, ki jih je treba dokumentacijsko zbrati, povezati in prikazati, so zelo obsežni. Med drugim gre za izvirne dokumente, ustanovitvene akte, delovanje njenih posameznih segmentov, razvijanje članstva, ključne razvojne dosežke poklica in njegovih kompetenc, prispevke posameznih predsednic in drugo. Obsežnost in zahtevnost tega dela zahteva profesionalni pristop, še prav posebej za oblikovanje jubilejnega zbornika. Priprave so stekle.

Na sestanku so članice delovne skupine utrdile usmeritev svojega delovanja tudi k dolgoročnemu strateškemu cilju, ki ga predstavlja Inštitut za zgodovino zdravstvene nege. V to smer gre tudi pobuda delovne skupine, ki bo naslovljena na gorenjske občine za pridobitev lokacije na območju Jesenic, kjer bi lahko ustanovili Muzej zdravstvene nege.

23. junij

Zbornica – Zveza je skupaj s Splošno bolnišnico Jesenice organizirala in izvedla izobraževanje za specialno znanje Koordinator zdravstvene obravnave. Izobraževanje je potekalo teoretično in praktično v kliničnem okolju bolnišnice, zaključilo pa se je z izdelavo študije primera in zaključnim izpitom. Na slovesni podelitvi potrdil specialnih znanj smo bili zadovoljni vsi. Tako organizatorji kot udeleženci iz vse Slovenije. Vse prejemnice potrdil spe-

cialnega znanja so se v času izobraževanja na Gorenjskem strokovno ter prijateljsko povezale in si obljubile, da bodo novo znanje razvijale na svojih delovnih mestih.

27. junij

Anita Prelec se je udeležila otvoritve izobraževanja v okviru projekta CONCENSO, ki ga je organizirala Univerza na Primorskem, Fakulteta za vede o zdravju v Izoli. Petdnevna izobraževanja za patronažne medicinske sestre, ki je bilo usmerjeno v delo s starostniki, se je udeležilo več kot 50 medicinskih sester iz Italije, Avstrije, Francije in Slovenije.

4. julij

Na svoji 14. redni seji so se sestali člani Uredniškega odbora Obzornika zdravstvene nege. Ocenili so letošnjo prvo in drugo številko revije ter začrtali delo za tretjo in četrto številko. Največja želja članov uredniškega odbora je sodelovanje vseh, ki pišete strokovne, izvirne in znanstvene članke. Častitljivi jubilej, 50 let nepretrganega izhajanja, ki ga strokovna revija praznuje letos, pomeni, da znamo in zmoremo pisati. S tem gradimo posameznika in stroko. **Zato povabilo k oddaji tudi vašega članka!** V prostorih Zbornice – Zveze se je sestal izvršni odbor Sekcije medicinskih sester v promociji zdravja in zdravstveni vzgoji.

7. julij

SKOR center je v prostorih Zbornice – Zveze izvedel izobraževanje »Raziskovanje in pisanje strokovnih besedil – kako začeti«, namenjeno predsednikom strokovnih društev ter predsednikom in članom izvršilnih odborov strokovnih sekcij pri Zbornici – Zvezi.

8. julij

Predsednica je skladno s Statutom Zbornice – Zveze sklicala Nacionalno koordinacijo, na kateri so se sestali ključni deležniki s področja zdravstvene nege in sprejeli enotni dogovor o podpori predlogu novele zakona o zdravstveni dejavnosti, ki med drugim ureja tudi položaj srednjih medicinskih sester, ki več let izvajajo aktivnosti in kompetence diplomiranih medicinskih sester.

Med posvetom o predlogu novele Zakona o zdravstveni dejavnosti na Nacionalni koordinaciji predsednice Zbornice – Zveze

Foto: Jaže Prestor

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

*Ob železnici 30A, 1000 Ljubljana, tel. +01/544 5480, e –naslov
tajnistvo@zbornica-zveza.si*

Ljubljana, dne 8. julija 2016

Dogovor deležnikov s področja zdravstvene nege o podpori predlogu novele *Zakona o zdravstveni dejavnosti*, ki med drugim ureja tudi položaj srednjih medicinskih sester, ki več let izvajajo aktivnosti in kompetence diplomiranih medicinskih sester

Stroka zdravstvene in babiške nege je od vstopa v Evropsko unijo zagovarjala stališče, da moramo področje zdravstvene in babiške nege urediti v skladu z direktivami EU. Zadnja sektorska direktiva 2013/55/EU se v slovenski pravni red z določili o minimalni strokovni usposobljenosti diplomiranih medicinskih sester in diplomiranih babic v EU prenaša ravno s predlogom novele omenjenega zakona.

Nacionalna koordinacija predsednice Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornica – Zveza) gospe Monike Ažman z dodatno vabljenimi deležniki na področju zdravstvene in babiške nege se je danes sestala in se **seznanila ter podprla predlog novele *Zakona o zdravstveni dejavnosti***, ki jo je pripravilo *Ministrstvo za zdravje* in ki ureja tudi področje zdravstvene nege v smislu določitve in priznavanja kompetenc ter poštenega plačila za dejansko opravljeno delo izvajalcev zdravstvene nege s srednjo strokovno izobrazbo, ki več let izvajajo aktivnosti in kompetence diplomirane medicinske sestre

Ministrstvo za zdravje je predlog novele zakona glede omenjene problematike usklajevalo s predstavniki stroke zdravstvene nege (Zbornica – Zveza, Razširjenim strokovnim kolegijem za zdravstveno nego in Strateškim svetom za zdravstveno in babiško nego) ter reprezentativnimi sindikati zdravstvene nege

Predlagana novela *Zakona o zdravstveni dejavnosti*, ki naj bi bila kmalu potrjena na Vladi RS, **ureja status srednjih medicinskih sester/zdravstvenih tehnikov/tehnikov zdravstvene nege**, ki na svojih delovnih mestih že **več let izvajajo aktivnosti**, ki sodijo v kompetence in aktivnosti **diplomirane medicinske sestre** in vzpostavlja pravno podlago, da lahko omenjene aktivnosti na delovnih mestih izvajajo še naprej, obenem pa jim zagotavlja pošteno plačilo za opravljeno delo

Predlagano rešitev **priznavanja kompetenc srednjih medicinskih sester/zdravstvenih tehnikov/tehnikov zdravstvene nege na delovnih mestih**, ki so jih pridobili z dolgoletnim delom, so na *Nacionalni koordinaciji* podprli vsi prisotni odločevalci/deležniki na

področju zdravstvene nege, ki so se obenem zavezali sodelovati pri iskanju najboljših izvedbenih rešitev.

Poudarili so, da predlagana sprememba novele zakona **nikomur nič ne odvzema**, pridobili bomo vsi, najprej pacienti, in tudi vsi, ki so zaposleni v zdravstvenem sistemu ali na področju socialnega varstva ter pozvali odločevalce in politiko, da **podprejo predlagane spremembe in sprejmejo predlog novele zakona**.

S predlogom novele zakona se ureja »zatečeno stanje« v času uveljavitve predloga novele zakona. Izvajalci zdravstvene nege v Sloveniji so diplomirana medicinska sestra kot nosilka zdravstvene nege, tehnik zdravstvene nege kot izvajalec zdravstvene nege s srednjo strokovno izobrazbo in bolničar negovalec s srednjo poklicno izobrazbo, ki zdravstveno nego ter oskrbo izvaja pretežno v socialnih zavodih v okviru svojih kompetenc.

Monika Ažman, Zbornica – Zveza

mag. Peter Požun, državni svetnik za področje zdravstva

dr. Aleksandra Stjepanović Vračar, Strateški svet za področje zdravstvene in babiške nege pri Ministrstvu za zdravje

Nevenka Brolih, Razširjeni strokovni kolegij za zdravstveno nego

Marija Verbič, Skupnost srednjih zdravstvenih šol Slovenije

Klemen Markeš, Strokovno združenje izvajalcev zdravstvene in babiške nege Slovenije

Jelka Mlakar, Sindikat delavcev v zdravstveni negi Slovenije

Vesna Rugelj, Florence sindikat medicinskih sester - Pergam

Dragica Kekec, Sindikat zdravstva in socialnega varstva Slovenije

Aleksander Jus, Sindikat zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije

13. julij

S 4. sejo Upravnega odbora Zbornice – Zveze so člani zaključili prvo polovico letošnjih aktivnosti in sprejeli nekaj pomembnih sklepov:

Ksenija Pirš je bila imenovana za novo odgovorno urednico glasila Utrip za obdobje 2016–2020. Uredniški odbor glasila Utrip bo deloval v sestavi: Monika Ažman in Anita Prelec po funkciji, Tatjana Nendl, Irena Keršič, Andreja Krajnc in Suzana Habet.

Zbornica – Zveza bo v poletnih dneh izvedla nujna vzdrževalna dela na informacijski podpori registrov zaradi zagotavljanja varnosti baz podatkov.

V medresorsko delovno skupino za vzpostavitev specia-

lizirane enote za osebe z najtežjimi oblikami duševnih motenj je Zbornica – Zveza imenovala mag. Brankaregarja, za njegovega namestnika pa Darka Lončarja. Upravni odbor Zbornice – Zveze v koordinacijsko skupino za spremljanje in obvladovanje nalezljivih bolezni na ministrstvu za zdravje kot predstavnico zdravstvene in babiške nege imenuje Jolando Munih, prof. zdr. vzg., glavno medicinsko sestro Klinike za infekcijske bolezni in vročinska stanja Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana.

Upravni odbor Zbornice – Zveze v DS za nasilje imenuje: Ireno Špelo Cvetežar, voditeljica, Darinko Klemenc, Moniko Ažman, Aljoša Lapanja, Sabino Vihtelič, Sonjo Ko-

vač, Katarino Žabkar in Nino Štimpfel. Z delovno skupino sodelujeta Mojca Cerkovnik Hvala in Dora Lešnik Mugnaioni.

Upravni odbor Zbornice – Zveze v DS za zgodovino imenuje: Ireno Keršič, voditeljica, Majdo Šlajmer Japelj, Silvo Vuga, Ljubico Šavnik, Darinko Klemenc, Marjeto Berkop, Zdenko Seničar, Gordano Njenjič in Andrejo Mihelič Zajec.

Upravni odbor se je seznanil s sklepom ORSD 90/ 31 – 2016, s katerim so predsednice RSD izvolile Janeza Kramarja, predsednika DMSBZT Velenje, za koordinatorja ORSD za mandatno obdobje 12. 6. 2016–11. 6. 2020.

Upravni odbor se je seznanil s sklepom ORSD 91/ 31 – 2016, s katerim so predsednice RSD izvolile Ksenijo Pirš, predsednico DMSBZT Maribor, za članico UO Zbornice – Zveze, ki ga imenuje ORSD za mandatno obdobje 12. 6. 2016–11. 6. 2020.

Upravni odbor se je seznanil, da je Gordana Njenjič imenovana s strani Sekcije medicinskih sester in babic za članico Upravnega odbora z mandatom od 13. 6. 2016 do 12. 6. 2020.

Zbornica – Zveza je z 11. 7. 2016 sklenila pogodbo o zaposlitvi z Anito Prelec za delovno mesto izvršne direktorice za polni delovni čas.

Upravni odbor poleg stalnih članov **Delovne skupine za pripravo dokumenta Poklicne aktivnosti in kompetence v zdravstveni negi** (Danica Železnik, Irena Buček Hajdarevič, Jože Prestor) v delovno skupino imenuje Moniko Ažman, Anito Prelec, Branka Gregarja, Barbaro Možgan, Zdenko Kramar, Brigito Skela Savič, Aleksandro Stjepanovič Vračar, Sašo Kadivec, Ireno Šumak, Branko Langerholc, Ksenijo Pirš, Gabrijelo Valenčič in Robertino Benko-
vič.

19. julij

Na pobudo Centra RS za poklicno izobraževanje (CPI) se je v prostorih Zbornice – Zveze na uvodnem srečanju sestala nacionalna delovna skupina za pripravo poklicnih standardov in katalogov na področju zdravstva in socialnega varstva. Vodja omenjenega področja na CPI mag. Barbara Velkov Rozman je navzoče seznaniła z obstoječimi standardi ter predstavila pobudo revizije poklicnega standarda srednja medicinska sestra. Tako predstavniki zdravstva kot predstavniki socialnega varstva so se strinjali, da je v luči potreb, ki izhajajo iz predlogov razvoja dolgotrajne oskrbe, treba razmišljati o pripravi enovitega standarda in izobraževalnega programa na 5. ravni zahtevnosti, ki se bo lahko vključeval in zaposloval na obe omenjeni področji.

Poletje poleg vsega prinese težko pričakovani in še kako zasluženi dopust. Želimo vam, da bi ga dobro izkoristili. Novih moči bomo jeseni potrebovali prav vsi. Mnoge aktivnosti se bodo nadaljevale, še več jih bo prišlo kar spotoma, nenapovedanih. Tega, kako se bo odvijala novela zakona o zdravstveni dejavnosti, še ne vemo. Zato je morda v tem trenutku pre zgodaj pisati karkoli. Zagotovo pa si vsi želimo, da bi sistemske rešitve enkrat za vedno uredile stvari za nazaj in postavile trdne temelje za prihodnje. Dogovor, ki smo ga podpisali vsi, zagotovo razumemo kot dober začetek.

V poletnih dneh se pustite tudi razvajati. Soncu, vetru, šumenju valov ali brzic, pa tudi kakšni dobri knjigi in dolgemu klepetu s prijatelji in tistimi, ki jih imate najraje. In hvala, ker bomo jeseni spet skupaj. ■

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -

Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Obvestilo – javno pooblastilo

Z mesecem februarjem smo ponovno začeli z izvajanjem javnih pooblastil za področje zdravstvene in babiške nege. V prvih šestih mesecih smo uspeli pregledati, razporediti in v dokumentacijski sistem vnesti vse gradivo, ki smo ga prejeli s strani Ministrstva za zdravje (MZ). Rešenih primerov za obdobje 2012 – 2016 je bilo **1.246**. Prav tako smo v tem obdobju opravljali tekoče obveznosti in izdali **662** odločb, tako za vpis v register kot izdajo licence ter več kot **50** potrdil o dobrem imenu za delo v tujini.

Ponovno vas obveščamo, da je vpis v register izvajalcev obvezen za vse, ki delamo na področju zdravstva in socialnega varstva: bolničarji–negovalci, zdravstveni tehniki/ tehniki zdravstvene nege, višje in diplomirane medicinske sestre. Licenco za samostojno izvajanje dela potrebujejo višje, diplomirane medicinske sestre/zdravstveniki.

Podrobnejše informacije najdete na spletni povezavi <http://www.zbornica-zveza.si/sl/javna-pooblastila>, kjer so **objavljeni tudi potrebni obrazci**. Obrazci, ki so na voljo na spletni strani Ministrstva za zdravje, niso več veljavni!

V jesenskih mesecih (po 30. septembru) bomo začeli tudi s postopki podaljševanja licenc za vse, ki vam je le ta že potekla. Tudi o tem boste vse informacije našli na spletni strani Zbornice – Zveze.

Zbornica – Zveza

Pogovor z Anito Prelec, izvršno direktorico Zbornice – Zveze

V imenu uredniškega odbora, Ksenija Pirš

1. Osebna izkaznica: predstavitev, izobraževanje, poklicna pot, dosežki na področju zdravstvene/babiške nege (npr. področje, ki se mu posebej posvečate)?

Odraščala sem v Mariboru, v veliki razširjeni družini. Že od malega sem z odprtimi ušesi poslušala lepe zgodbe o porodnih izkušnjah svoje stare mame, matere 11 otrok. Vedno je lepo govorila o babici, ki jo je spremljala pri porodih doma in tudi o zadnjih treh porodih v porodnišnici Maribor je delila samo lepe misli. Verjetno mi je tudi pozitivna osebna izkušnja, ki sem jo kot otrok doživela na pediatričnem oddelku, pomagala pri odločitvi, da bom v poklicnem življenju pomagala otrokom in materam. In odločitev za poklicno pot je bila pravilna! Po zaključku Srednje zdravstvene šole Juge Polak v Mariboru sem nadaljevala študij na takratni višji šoli za zdravstvene delavce, smer zdravstvena nega. Po zaključku študija leta 1990 sem se zaposlila na Ginekološki kliniki UKC Ljubljana, na Kliničnem oddelku za perinatologijo. Zaradi ukinitve srednje babiške šole leta 1984 je bilo takrat v porodnem bloku pomanjkanje babic izjemno. S specializacijo s področja ginekološko-porodniške zdravstvene nege med letoma 1991–1992 sem pridobila še dodatno strokovno znanje. Žal smo bili tudi edina generacija, ki se je izšolala na podiplomskem specialističnem študiju, 1996. leta pa je na Univerzi Ljubljana zaživel visoko strokovni študijski program babištva. V porodnem bloku sem delala polnih 26 let. Zdravje žensk, otrok in družin ter babištvo sta postali moje ožje poklicno področje. Preko Sekcije medicinskih sester in babic sem se vključila tudi v evropsko in svetovno babiško zvezo, leta 2017 se mi

izteče drugi mandat v vodstvu evropske babiške zveze. Leta 2013 sem na Glasgow Caledonian University končala magistrski študij babištva, ki mi je dal širino in pogled na ožje strokovno področje s popolnoma druge perspektive. Kljub obilici dela sem se lotila še doktorskega študija sociologije ... moja želja je, da bi mi v doglednem času uspelo zaključiti študij.

2. Kakšen je bil prehod z delovnega mesta nadzorne medicinske sestre v porodnem bloku na delovno mesto izvršne direktorice Zbornice – Zveze?

Novo delovno mesto sem sicer nastopila šele 11. julija 2016, tako da se še uvajam oziroma, kot nekoliko za šalo rada rečem, sem še pripravnica. Mislim, da je vsak prehod težak. Še posebej iz tako dinamičnega okolja in velikega kolektiva babic, kot je porodni blok Porodnišnice Ljubljana, ene izmed največjih enot v Evropi, v manjšo, urejeno pisarno. Toda izzivov na novem delovnem mestu, s katerimi se spoprijemam že od prvega delovnega dne, je ogromno in se jih ne bojim. Menim pa, da lahko s svojimi preteklimi izkušnjami in trdim delom prispevam k še lažjemu doseganju vizije in poslanstva Zbornice – Zveze.

3. Bili ste predsednica Sekcije medicinskih sester in babic pri Zbornici – Zvezi, komu ste zaupali vodenje sekcije in kakšne izkušnje ste si pridobili pri opravljanju tega dela?

16 let sem tesno sodelovala v Sekciji medicinskih sester in babic, zadnjih 8 let kot njena predsednica. V skladu s Statutom Zbornice – Zveze bodo izvedene volitve za predsednico in člane izvršnega odbora na jesenskem

srečanju v Slovenj Gradcu, operativne naloge za to obdobje pa je prevzela podpredsednica Gordana Njenjić. Izkušnje so seveda neprecenljive; sodelovati in povezovati babice, medicinske sestre, zdravnike na eni strani ter potrebe žensk in družbe, so seveda odraz trdega dela vseh članov izvršnega odbora, saj smo imeli enotno strategijo razvoja babištva. Seveda so bile naše želje pogosto previsoke, toda v danih razmerah mislim, da smo zelo dobro delovali, se vključevali tudi v oblikovanje zdravstvene politike (če smo le bili pozvani) in odlično delali tudi v sami Zbornici – Zvezi, kjer smo zastopali širše interese vseh, ki se v delovnem okolju srečujejo z zdravjem žensk, otrok in družin.

4. Kakšne so vaše naloge na odgovornem delovnem mestu izvršne direktorice Zbornice – Zveze?

Naloge izvršne direktorice so določene s Statutom Zbornice – Zveze in so z vodenjem strokovnih služb predvsem izvršilne narave. Prav tako sem odgovorna za izvajanje strokovnih, organizacijskih, administrativnih in tehničnih nalog. Vodim in usklajujem delo strokovnih služb Zbornice – Zveze, skrbim za realizacijo sklepov upravnega odbora, pripravljam gradiva za seje organov in letna poročila organov in delovnih teles, izvajam finančno materialno poslovanje in druge naloge, za katere me pooblasti predsednik Zbornice – Zveze. Z nekaterimi od teh nalog sem se že srečala, druge me še čakajo. Zelo se bom potrudila, da bodo naloge opravljene vestno, natančno in predvsem pravočasno.

5. Kako ocenjujete medpoklicno sodelovanje v zdravstvu?

Sodobnega zdravstvenega tima si ne predstavljam brez dobrega medpoklicnega sodelovanja in je treba – tako kot v partnerski zvezi – vanj vlagati veliko energije, znanja in dokazovanja. Raziskave so tudi pokazale, da dobro medpoklicno sodelovanje pomembno vpliva na izid zdravljenja. Medicinske sestre in babice so šle skozi tranzicijsko obdobje, iz tradicionalnega modela s statusno hierarhijo do sodobnega modela z enakovrednimi vlogami članov tima in jasnimi kompetencami. Tako da ocenjujem to pomembno področje kot prepoznan dejavnik pri obravnavi pacientov v večini zdravstvenih organizacij.

6. Kaj menite o razširitvi pristojnosti z zdravnika na diplomirano medicinsko sestro in diplomirano babico (npr. po vzoru referenčnih ambulant) in kje bi se to lahko v luči optimizacije še vedno kakovostnega in varnega zdravstva še dalo razvijati?

Odločitve, ki jih medicinske sestre pri svojem delu dnevno sprejemajo, lahko pomenijo bistveno razliko v uspešnosti in učinkovitosti celotnega zdravstvenega sistema. Z razvojem zdravstvenih tehnologij in izvajanjem vedno zahtevnejših posegov ter razvijanjem novih metod zdravljenja, z zdravstveno obravnavo zahtevnejših bolnikov, ob upoštevanju spreminjajočih se zdravstvenih potreb starih in mladih, se populacije, medicinske sestre prevzemajo vedno večjo odgovornost, zato izvajanje zdravstvene nege ostaja izjemno pomemben vidik zagotavljanja zdravstvene obravnave pacientov. Čeprav v Evropski uniji namenimo 97 odstotkov denarja za zdravljenje in le 3 odstotke za

preventivno dejavnost, se bo moral ta delež v prihodnosti spremeniti, saj denarja v zdravstvenih blagajnah preprosto ne bo. Prav v preventivnih programih otrok, mladostnikov, odraslih in pri obravnavi kroničnih bolnikov bo medicinska sestra s širokim strokovnim znanjem nepogrešljiv del v zdravstvenem sistemu. Enako pomembno vlogo vidim v babicah – še vedno je večina nosečnic zdravih in pri takih pričakujemo porod brez zapletov. In prav ob kontinuirani babiški obravnavi je dokazano možnost naravnega poroda večja, s pozitivno porodno izkušnjo ter najboljšim izidom za mater in otroka. Zdravstvena politika in njihovi deležniki bodo morali prepoznati to pomembno vlogo medicinskih sester in babic v zdravstvenem sistemu – naloga Zbornice – Zveze pa je, da opozorimo nase. Na svoji strani pa moramo imeti tudi uporabnike teh storitev.

7. Si želite več sodelovanja z vodstvi s področja ZBN?

Absolutno. V zadnjem času se dogajajo vse večji pritiski po kratenju samostojnosti in avtonomnosti strokovnega področja ter prevzemanju soodgovornosti za vodenje zdravstvenega zavoda. Vodstva v ZBN bi radi opolnomočili za njihovo avtonomno delovanje. Na Zbornici – Zvezi bodo vedno dobili strokovno podporo in argumente v svojo korist, kajti medicinske sestre, babice, zdravstveni tehniki v večini vseh zdravstvenih ustanov predstavljajo skoraj polovico zaposlenih, ki dnevno zagotavljajo kakovostno in varno zdravstveno obravnavo. Zato bomo vedno zagovarjali stališče, da morajo biti medicinske sestre enakovredno vključene v izvajanje, organizacijo in vodenje zdravstvene nege in oskrbe v vseh zdravstvenih zavodih. Ne nazadnje smo to tudi zapisali v strateških dokumentih. Kot izhaja iz Strategije razvoja zdravstvene nege in oskrbe v sistemu zdravstvenega varstva v Republiki Sloveniji za obdobje od 2011 do 2020, mora vodenje zdravstvene nege in oskrbe biti avtonomno in integrirano na vse ravni procesov zdravstvene oskrbe. Zdravstvena nega mora biti vključena v pripravo in izvedbo strategije razvoja na vseh ravneh vodenja, z vsemi ključnimi sodelujočimi v procesu.

8. Kaj bi želeli povedati o sebi, da vas širša strokovna javnost malo bolj spozna?

V domačem krogu sem rada predvsem mama in žena, z vsemi opravili, ki sodijo v domeno moderne mame, tudi družabna omrežja. Torej čim več druženja z družino, da ga ostane manj za likanje, haha! Rada kuham raznovrstno hrano, smo zelo družabna družina in hiša odprtih vrat. Še vedno se skupaj odpravljamo na potovanja in športne dogodke, kljub polnoletnosti obeh otrok. Planisce skoraj nikoli ne zamudimo! V svojih domačih pa vedno najdem podporo za svoje odločitve, tako za študij v tujini v preteklosti ali spremembo delovnega mesta. Da nam pa res ni dolgčas, sta se nam v treh letih pridružila še dva črnodlaka kužka. Zdaj nas je v avtu vse več in več! Nekoč največja nasprotnica domačih živali sem zdaj njuna največja in najljubša zavetnica.

So pa domači tudi kritični do mame, ki si premalokrat vzame čas zase, zato so rojstnodnevna darila predvsem vstopnice za koncerte, boni za masaže, savno in kratka potovanja. ■

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Razpis za volitve predsednika/predsednice in članov/članic izvršnega odbora Sekcije medicinskih sester in babic

Na osnovi *Pravilnika o delu strokovnih sekcij Zbornice – Zveze* Sekcija medicinskih sester in babic pri Zbornici – Zvezi razpisuje volitve za mandatno obdobje 4 let (**2016–2020**) za:

1. **predsednika/predsednico strokovne sekcije,**
2. **člane/članice izvršnega odbora strokovne sekcije – 8 članov/članic.**

Pri izbiri kandidatov za izvršni odbor strokovne sekcije se upoštevata regijsko in strokovno načelo. Vloge s potrebnimi dokazili pošljite **do vključno 20. 9. 2016** na naslov: Zbornica – Zveza, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana, s pripisom: »Volitve Sekcije MS in babic – NE ODPIRAJ«. Volitve bodo izvedene na rednem strokovnem srečanju, ki bo **21. 10. 2016**, Letališče Slovenj Gradec.

Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani Zbornice – Zveze v rubriki aktualni razpisi.

Gordana Njenjić
Predsednica Sekcije medicinskih sester in babic

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Razpis za volitve dveh članov izvršnega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji

V skladu s Pravilnikom o delu strokovnih sekcij Zbornice – Zveze (13. in 15. člen) je Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji, ki deluje v okviru Zbornice – Zveze, na svoji redni seji 8. 6. 2016 sprejela sklep, da razpiše volitve za:

- **dva (2) člana izvršnega odbora za obdobje 2016–2018.**

Pri izbiri kandidatov omejitev po regijskem principu ne bo. Vloge s potrebnimi dokazili pošljite **do vključno 23. 9. 2016** na sedež volilno-kandidacijske komisije na naslov: Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 A, 1000 Ljubljana, v zaprti ovojnici s pripisom »VOLITVE Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji – NE ODPIRAJ«.

Volilna komisija bo po navedenem roku izdelala kandidacijsko listo za člane izvršnega odbora.

Volitve za dva nova člana izvršnega odbora za obdobje 2016–2018 bodo izvedene na strokovni delavnici z naslovom »Učenje zdravstvenih delavcev zdravstvenovzgojnega dela z bolniki, ki prejemajo sistemsko terapijo za zdravljenje raka«, ki bo **5. oktobra 2016** v Ljubljani.

Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani Zbornice – Zveze, v rubriki aktualni razpisi.

Gordana Marinček Garić
Predsednica sekcije MS in ZT v onkologiji

**Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji**

V skladu s 4. členom Statuta Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije in Pravilnikom o priznanjih Zbornice – Zveze Izvršilni odbor Strokovne sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji s sklepom št. 5/17052016 objavlja

razpis za podelitev priznanj za dosežke na ožjem strokovnem področju zdravstvene nege v psihiatriji.

Priznanja zaposlenim v zdravstveni negi bomo podelili ob dnevu duševnega zdravja 10. oktobra 2016 na strokovnem srečanju »Izboljševanje in zagotavljanje kakovostnih in varnih procesov na področju zdravstvene obravnave pacienta z duševno motnjo: od teorije k praksi«, ki ga organizira PB Ormož.

Strokovna sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji bo v letu 2016 podelila dve priznanji za dosežke na ožjem strokovnem področju.

Kriteriji za podelitev priznanja za dosežke na ožjem strokovnem področju:

- pomemben dosežek na ožjem strokovnem področju,
- pomemben prispevek k prepoznavnosti ožjega strokovnega področja in strokovne sekcije,
- aktivno delovanje na ožjem strokovnem področju,
- aktivno delovanje v strokovni sekciji,
- izražanje pripadnosti strokovni sekciji,
- skrb za razvoj stroke in za izboljšanje obravnave pacientov na področju delovanja strokovne sekcije,
- raziskovalno delo na ožjem strokovnem področju,
- publicistično delo, pomembno za ožje strokovno področje,
- najmanj 10-letno obdobje dela na ožjem strokovnem področju,
- neprekinjeno članstvo v Zbornici – Zvezi zadnjih 5 let.

Predlog dobitnika priznanja za dosežke na ožjem strokovnem področju predlagatelj pripravi na obrazcu »Predlog za podelitev priznanja za dosežke na ožjem strokovnem področju«, ki je dostopen na spletni strani Zbornice – Zveze (www.zbornica-zveza.si) v rubriki pravni akti kot priloga Pravilnika o priznanjih Zbornice – Zveze. V obrazec, ki je dostopen v Wordovem formatu, lahko predlagatelj vnaša obrazložitve in utemeljitve, ki niso več prostorsko omejene.

Predlog obrazca z lastnoročnim podpisom predlagatelj skupaj z življenjepisom s priporočeno pošto pošlje na naslov: **Zbornica – Zveza, Ob železnici 30a, 1000 Ljubljana, s pripisom »Komisija za priznanja na ožjem strokovnem področju zdravstvene nege v psihiatriji«, do vključno 2. 9. 2016.**

Komisija za priznanja za dosežke na ožjem strokovnem področju zdravstvene nege v psihiatriji bo upoštevala le predloge, ki bodo ustrezali razpisnim pogojem in bodo na sedež Zbornice – Zveze prispeli v razpisanem roku.

*mag. Branko Bregar
Predsednik strokovne sekcije MS in ZT v psihiatriji*

Članstvo v Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije (Zbornica – Zvezi)

Spoštovana kolegica, kolega,

veseli nas, da ste naša članica ali član. Hvala za zaupanje. Morda razmišljate, da bi to postali? Lepo povabljeni. Z vpisom se vključujete v enotno 85 let staro nacionalno stanovsko organizacijo, ki združuje 15.000 medicinskih sester, babic, zdravstvenih tehnikov in bolničarjev v državi.

Kratka zgodovina: 27. novembra 1927 je bila ustanovljena "Organizacija absolventk šole za sestre v Ljubljani". Leta 1951 se je združenje preimenovalo v Društvo medicinskih sester, leta 1963 v **Zvezo društev** medicinskih sester Slovenije ter se povezovalo v Zvezo društev medicinskih sester Jugoslavije. 15. 12. 1992 je bila v okviru Zveze društev ustanovljena še **Zbornica** zdravstvene nege Slovenije; tako organizacija lahko izvaja tudi naloge regulacije stroke.

Organiziranost: Zbornica – Zveza je pravna oseba zasebnega prava (društvo) in je **ni mogoče deliti samo na »zbornični del« ali samo na »zvezo društev« oz. »društvo«**. Sestavlja jo **enajst regijskih strokovnih društev**; posameznik/ca se sam/a odloči, kateremu regijskemu strokovnemu društvu želi pripadati (Ljubljana, Maribor, Celje, Pomurje, Ptuj-Ormož, Nova Gorica, Koper, Slovenj Gradec, Novo mesto, Velenje, Gorenjska). Obstaja tudi možnost vključitve **fizičnih članov** oz. aktivna fizičnih članov, če kdo ne bi želel biti član regijskega strokovnega društva. Člani regijskih strokovnih društev in aktivna fizičnih članov so tudi člani Zbornice – Zveze. V organizaciji deluje **31 strokovnih sekcij**, ki povezujejo izvajalke/ce na ožjih strokovnih področjih po vsej državi, ter več začasnih ali stalnih delovnih skupin in teles.

Včlanitev: preko pristopne izjave. Na osnovi slednje vsak/a član/ica prejme najprej začasno potrdilo o članstvu in nato še člansko

izkaznico, s katero lahko koristi ugodnosti članstva.

Članstvo v Zbornici – Zvezi je **prostovoljno**.

Članarina znaša 0,6 odstotka bruto mesečnega osebnega dohodka za redno zaposlene, za upokojene in študente 20 € letno, za čas porodniškega dopusta in brezposelnosti pa 3€ mesečno.

Članstvo fizični osebi preneha: na podlagi pisne izjave, da izstopa, in vrnjene članske izkaznice, če eno leto ne plačuje članarine in je ne plača tudi po opominu, z izključitvijo, če ne deluje v skladu s statutom, če krši Kodeks etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije ali Kodeks etike za babice Slovenije, če s svojim ravnanjem škoduje delu in ugledu Zbornice – Zveze in s smrtjo. Zbornica – Zveza na podlagi pisne izjave o izpisu obvesti delodajalca in regijsko društvo.

Ponovni vpis: če se je član/ica izpisal/a iz organizacije in se v tekočem letu želi ponovno vpisati, za ponovni vpis v register članov Zbornice – Zveze, za izdajo potrdila in članske izkaznice plača pavšalno članarino od izstopa dalje. Če je član/ica prekinil/a članstvo v preteklem letu ali letih nazaj, za ponovni vpis poravnava pavšalno članarino v višini 35€.

Spremembe podatkov: v pisarni Zbornice – Zveze si prizadevamo, da bi bili podatki o članstvu pravilni in ažurni. Zato vas prosimo, če nam spremembe, vezane na delodajalca, status (študent, zaposlen, upokojenec), naslov prebivališča, porodniški dopust ipd. pisno javljate na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 a, 1000 Ljubljana ali po e-pošti – clanarina@zbornica-zveza.si. Najhitrejša možnost sporočanja vaših podatkov je preko portala članov na naši spletni strani www.zbornica-zveza.si – zavihek »pripombe«. ■

Kupon ugodnosti

www.tosama.si

10% popusta na celoten nakup

15% popusta na vse higienske vložke in tampone

Bela štacunca

TOSAMA
Since 1923

- **Vir**, Šaranovičeva cesta 35, 1230 Domžale
- **Maribor**, Jezdarska ulica 4, 2000 Maribor
- **Koper**, Pristaniška 4, 6000 Koper
- **Izola**, Ulica oktobrske revolucije 11, 6310 Izola
- **Ljubljana**, Šmartinska 152, BTC - Hala A, 1000 Ljubljana
- **Jesenice**, Center Tuš Jesenice, Cesta železarjev 4b, 4270 Jesenice
- **Idrija**, Drogerija Tuš Idrija, Lapajnetova ulica 33 5280 Idrija
- **Kranj**, Planet Tuš Kranj, Cesta Jaka Platiše 18, 4000 Kranj

Kupon ugodnosti velja do 31. 12. 2016 ob predložitvi ID kartice Zbornice-Zveze.

Popusti se ne seštevajo in ne veljajo na izdelke na naročninico, ki jo predpiše zdravnik, na izdelke v akciji, darilne bone in izdelke z zaklenjeno ceno.

Prednosti in ugodnosti članstva:

- **vođenje osebne mape** (portfolia) strokovnih izpopolnjevanj in izobraževanj;
- številne možnosti za **vseživljenjsko učenje**: izobraževalni dogodki v okviru strokovnih sekcij, regijskih strokovnih društev, delovnih skupin, drugo;
- vključevanje posameznikov ali skupin v področje **raziskovanja lastne stroke**;
- različne **interesne dejavnosti**: skrb za zdrav življenjski slog, izletništvo, kulturne, športne in druge prostočasne aktivnosti, zlasti v okviru regijskih strokovnih društev;
- možnost enkratnega letnega zaprosila za **sredstva iz sklada za izobraževanje**;
- možnost **koriščenja različnih popustov**, odvisno od trenutne ponudbe;
- drugo.

Pravice člana/ice:

voliti in imenovati ter biti voljen/a in imenovan/a v organe Zbornice – Zveze, uresničevanje poklicnih interesov preko svojih predstavnic/kov ali neposredno v organih Zbornice – Zveze, soodločanje o zadevah, ki so pomembne za zdravstveno in babiško nego za izboljševanje kakovosti, varnosti, humanosti in učinkovitosti zdravstvene oskrbe, posredovanje idej, pobud, vprašanj organom in telesom Zbornice – Zveze, prejemanje informativnega biltena.

Dolžnosti člana/ice: spoštovanje statuta in drugih pravnih aktov in sklepov Zbornice – Zveze, delovanje v skladu z etičnimi načeli stanovskih kodeksov, širitev poslanstva in delovanje v skladu z vrednotami organizacije, redno plačevanje članarine in redno obveščanje odgovornih o spremembah podatkov, ki so potrebni za vođenje registra članstva in dobro delo pisarne Zbornice – Zveze.

Združeni v enotni nacionalni stanovski organizaciji – za kakovostno in varno stroko, za solidarnost med nami, za boljšo prepoznavnost in več vpliva v družbi.

Vaša Zbornica – Zveza ■

OBVESTILO

Svetovalni telefon za pomoč osebam z izkušnjo nasilja na delovnem mestu, ki deluje v Društvu SOS telefon od leta 2011, je 1. 1. 2016 prenehal delovati.

Svetovalno delo se bo nadaljevalo po spletu na e-naslovu: mobing@drustvo-sos.si
Svetovanje je anonimno in zaupno.

Vabimo vas, da se nam oglosite po e-pošti,

- če imate izkušnjo spolnega nadlegovanja ali nadlegovanja zaradi vaše osebne okoliščine: invalidnosti, zdravstvenega stanja, starosti, politične, etnične ali verske pripadnosti, istospolne usmerjenosti ...
- če preživljate sistematično psihično nasilje, vas na delovnem mestu izločajo, vam škodujejo in onemogočajo vaš karierni razvoj,
- če ste zaradi izkušnje z nasiljem v stiski in potrebujete pomoč,
- če bi radi pomagali sodelavki ali sodelavcu in ustavili nasilje, pa ne veste, kako.

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije -
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije
Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nefrologiji, dializi in transplantaciji

Razpis za podelitev priznanj Sekcije MS in ZT v nefrologiji, dializi in transplantaciji za dosežke na ožjem strokovnem področju

Na podlagi 4. člena Statuta Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije v skladu s Pravilnikom o priznanjih Zbornice – Zveze in na podlagi sprejetega sklepa korespondenčne seje 6/13, dne 12. 6. 2016, Izvršilni odbor strokovne sekcije objavlja razpis za podelitev dveh (2) priznanj strokovne sekcije za dosežke na ožjem strokovnem področju nefrologije, dialize in transplantacije.

Kriteriji za podelitev priznanja za dosežke na ožjem strokovnem področju so:

- pomemben dosežek na ožjem strokovnem področju,
- pomemben prispevek k prepoznavnosti ožjega strokovnega področja in strokovne sekcije,
- aktivno delovanje na ožjem strokovnem področju,
- aktivno delovanje v strokovni sekciji,
- izražanje pripadnosti strokovni sekciji,
- skrb za razvoj stroke in za izboljšanje obravnave pacientov na področju delovanja strokovne sekcije,
- raziskovalno delo na ožjem strokovnem področju,
- publicistično delo, pomembno za ožje strokovno področje,
- članstvo v Zbornici – Zvezi.

Predlog za dobitnika priznanja za dosežke na ožjem strokovnem področju mora vsebovati življenjepis in podrobno utemeljitev predloga v skladu z razpisanimi kriteriji in razpisnimi pogoji ter lastnoročni podpis predlagatelja. Obrazec – predlog za podelitev priznanja za dosežke na ožjem strokovnem področju dobite na spletni strani Zbornice – Zveze <http://www.zbornica-zveza.si/sl/pravilnik-o-priznanjih>.

Rok za prijavo kandidatov do vključno 20. 9. 2016.

Predlog pošljite v zaprti ovojnici s priporočeno pošto na Zbornico zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezo strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Ob železnici 30 A, 1000 Ljubljana.

Mirjana Rep,
predsednica Sekcije MS in ZT v nefrologiji, dializi in transplantaciji

Nagradna križanka TOSAMA d. o. o.

Nagrajenke nagradne križanke Tosama d. o. o. iz junij/julijske številke Utripa so:

1. Doroteja Trdin, 3210 Slov. Konjice
2. Marica Vidovič, 2000 Maribor
3. Nerina Kramar, 1000 Ljubljana
4. Dragica Halas, 9240 Ljutomer
5. Marija Mohar, 1319 Draga

Geslo – pravilna rešitev junijske in julijske križanke se glasi:

Najboljše za vašega malčka

Nagrade bodo posredovane po pošti.

Ob 20. obletnici Ljubljanske listine o reformi zdravstvenega varstva v Evropi

Povzeto po zapisu Ministrstva za zdravje

Zdravstveno varstvo mora pripeljati predvsem do boljšega zdravja in kakovosti življenja za vse ljudi, so pred 20 leti zapisali v Ljubljanski listini. Danes je listina še posebej aktualna, tudi v luči ciljev trajnostnega razvoja.

18. in 19. junija 1996 je Slovenija v Ljubljani gostila prvo ministrsko konferenco Svetovne zdravstvene organizacije o nadaljnjem razvoju zdravstvenih sistemov. Ta pomembni dogodek je gostil takratni minister za zdravje, dr. Božidar Voljč. Zaključil se je s sprejemom enega pomembnejših mednarodnih dokumentov za razvoj zdravstvenih sistemov, Ljubljansko listino o reformi sistemov zdravstvenega varstva v Evropi. Ek je botroval tudi ustanovitvi Evropskega observatorija za spremljanje zdravstvenih sistemov in politik, ki v partnerstvu nekaj evropskih držav, evropske komisije in strokovnih inštitucij ter pod pokroviteljstvom Svetovne zdravstvene organizacije še danes spremlja razvoj zdravstvenih sistemov. Tudi Slovenija je, edina med novimi članicami EU, partner Evropskega observatorija.

Ob dogodku je ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc gostila direktorico Regionalnega urada Svetovne zdravstvene organizacije za Evropo, gospo dr. Zsuzsano Jakab, poslanca Državnega zbora Republike Slovenije in predsednika Odbora za zdravstvo, Tomaža Gantarja, državnega svetnika Republike Slovenije in predsednika Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, mag. Petra Požuna, nekdanja ministra za zdravje, dr. Božidarja Voljča in mag. Andreja Bručana, ugledne goste iz tujine, ki so imeli čast sodelovati pri organizaciji takratnega dogodka, prof. Charlsa Normanda, dr. Mikka Vienonena in dr. Josepa Figuerasa ter strokovnjake, ki v duhu Ljubljanske listine nadaljujejo delo v svojih poklicnih vlogah na reformi zdravstvenih sistemov, dr. Hansa Klugeja iz regionalnega urada SZO, dr. Martina McKeeja iz Londonske šole za higieno in tropske bolezni in Isabel de la Mata, predstavnic Evropske komisije.

Slovenija kot država članica v naslednjih dneh gosti tudi letno zasedanje usmerjevalnega odbora Evropskega observatorija.

Zakaj je Ljubljanska listina tako pomembna?

Ljubljanska listina je dokument, ki je še danes odlično izhodišče za razvoj zdravstvenih sistemov ter s svojo vizijo navdihuje tudi današnje načrtovalce reformnih sprememb in procesov.

Ministrska konferenca in sama listina sta leta 1996 pomenili pomemben napredek v razmisleku, kakšna naj bo prihodnost evropskih zdravstvenih sistemov.

Listina izpostavlja povezanost med uspešnostjo zdravstvenega varstva in delovanjem zdravstvenega sistema. Opozarja na odvisnost zdravja od družbenega razvoja in delovanja v drugih resorjih. Kot ključne vrednote, ki morajo usmerjati razvoj zdravstvenih sistemov, izpostavlja predvsem univerzalno dostopnost, vzdržnost financiranja in neprestano prizadevanje za izboljševanje kakovosti.

Ljubljanska listina poudarja odgovornost vlad za usmerjanje zdravstvenih sistemov s pomočjo zakonodaje, strateškega načrtovanja, spremljanja, izboljševanja uspešnosti in financiranja. Opozarja na pomen javnega zdravja, ključno vlogo osnovne zdravstvene dejavnosti, nujnost integracije oskrbe, vključno s promocijo zdravja, preprečevanjem bolezni, zdravljenjem in rehabilitacijo. Poudarja tudi spoštovanje do državljanov in nujnost izbire, prenos delov obravnave iz bolnišnične na primarno raven zdravstvenega varstva, skupnostni pristop, dnevno bolnišnico, oskrbo na domu, neformalno oskrbo in nujnost sodelovanja med zdravstvom in socialnim varstvom.

Že takrat je Ljubljanska listina kot ključne za razvoj zdravstvenih sistemov izpostavila temeljne vrednote in ne finančne ali druge interese:

- da je krovni cilj vsakega zdravstvenega sistema lahko samo ohranjanje in izboljševanje zdravja prebivalstva;
- da je treba pri izgradnji zdravstvenih sistemov prvenstveno krepiti osnovno zdravstveno dejavnost;
- se opirati na vzdržno in pravično financiranje;
- v vseh ukrepih odgovarjati na potrebe ljudi in se zavezati h kakovosti.

Ministrica za zdravje je ob tem povedala, da letos sprejeti nacionalni plan zdravstvenega varstva do leta 2025, »Skupaj za družbo zdravja«, verno povzema duha, vizijo in vrednote Ljubljanske listine: »Kdo, če ne prav mi v Sloveniji, ima več razlogov za to, da nam Ljubljanska listina služi za ključno izhodišče vseh sprememb v sistemu zdravstvenega varstva? Še posebej zato, ker se je pravilnost in celo sodobnost njenih idej in usmeritev potrdila v številnih analizah zdravstvenih sistemov«. Prav tako upošteva priporočila kasnejših razvojnih dokumentov in analiz zdravstvenih sistemov v Evropi. Upošteva priporočila Analize zdravstvenega sistema v Sloveniji, ki smo jo skupaj s SZO in Evropskim observatorijem dokončali lani.

»Zdravje ni več zgolj vrednota, ampak je prepoznano kot pomemben pogoj za večjo produktivnost, zmanjšanje neenakosti, odpravljanje revščine in nezaposlenosti. Integracija oskrbe ni več samo predmet akademskih razprav, ampak v nekaterih državah korakoma, zaradi porasta kroničnih bolezni, ki so lahko povezane z revščino, socialno depriprivilegiranostjo in nezaposlenostjo, že postaja način dela. Napredne države zato vlagajo v razvoj zdravstvenih sistemov.«

»Dober zdravstveni sistem je odziven, upošteva potrebe celotne populacije ter posameznih skupin in se povezuje z drugimi resorji. Kot tak se v prihodnje lahko ustrezno sooči z izzivi starajoče se populacije in podpre trajnostni razvoj družbe. Ker to vemo in razumemo, se bomo lažje povezali in zagotovili, da bo zdravstveni sistem tudi v Sloveniji ostal trden temelj razvoja družbe in napredka. Naš slogan SKUPAJ ZA DRUŽBO ZDRAVJA ni naključen!« ■

Strokovna podpora pri opuščanju kajenja

Mag. Tadeja Hočevar, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za upravljanje programov preventive in krepitev zdravja

Večina kadičev želi kajenje opustiti in veliko jih poskuša kajenje opustiti večkrat, preden (če) jim to uspe. Razlogi za večkratne neuspehe so raznoteri in se lahko razlikujejo od človeka do človeka, ne glede na to pa je eden od učinkovitih ukrepov, ki lahko znatno prispeva k uspešnosti, podpora ustreznih usposobljenih strokovnih delavcev s t. i. vedenjskim pristopom.

V Sloveniji imamo na sistemski ravni zagotovljeno izvajanje svetovanja za opuščanje kajenja.

Osnovno različico svetovanja lahko izvajata izbrani osebni zdravnik in diplomirana medicinska sestra v referenčni ambulantni, predvsem osveščata o škodljivih učinkih kajenja in prednostih nekajenja, človeka motivirata, naj opusti kajenje oziroma ga napotita naprej v poglobljeno obravnavo v t. i. zdravstvenovzgojni center (ZVC) v zdravstvenem domu. Tja gre oseba, ki želi opustiti kajenje, ob urejenem osnovnem zdravstvenem zavarovanju lahko tudi brez napotnice.

V ZVC sta na voljo dve obliki obravnave, skupinsko in individualno svetovanje za opuščanje kajenja. Obe vrsti obravnave se osredotočata na razreševanje vprašanj o vzrokih kajenja in prednostih nekajenja ter o učinkovitih strategijah za opustitev kajenja. Skupinsko svetovanje se izvaja v obsegu 6 srečanj po 90 minut, individualno pa v obsegu 6 srečanj po 30 minut. Skupinska dinamika ude-

ležencem praviloma nudi dodatno oporo, zato je skupinska oblika svetovanja posebej priporočljiva. Kadar pa osebi ta oblika ne ustreza ali pa skupine zaradi premajhnega števila udeležencev ni mogoče oblikovati, se dogovori o individualni obliki obravnave. Seznam ZVC po vsej Sloveniji s kontaktnimi podatki je dostopen na: http://cindi-slovenija.net/images/stories/cindi/npppszb/seznam_zvc.pdf.

Brezplačno svetovanje za opuščanje kajenja prek telefona poteka na telefonski številki 080 2777. Če se oseba ne želi ali ne more udeležiti svetovanja za opuščanje kajenja v ZVC, lahko pokliče brezplačno anonimno telefonsko številko 080 2777. Ta zakonsko zagotovljena oblika svetovanja se izvaja vsak delavnik, med 17. in 20. uro. Svetovanje za opuščanje kajenja prek telefona se izvaja po istih principih svetovanja kot v ZVC in je enako učinkovito.

Seznam brezplačnih gradiv. Za strokovne delavce in ljudi, ki želijo opustiti kajenje, so na voljo tudi knjižice in zloženke s praktičnimi nasveti o opuščanju kajenja (naročilnica na: lena.markovic@nijz.si):

- *Dejstva o škodljivosti kajenja*
- *Izzivi opuščanja kajenja*
- *Ne bom več kadil, ne bom več kadila*
- *Opuščanje kajenja in vzdrževanje telesne teže*
- *Recite cigareti ne in zmagajte!*
- *Šte naseči, dojte ali načrtujete otroka? Zdaj je pravi čas, da opustite kajenje in živite v prostorih brez tobačnega dima*
- *Pasivno kajenje stop*

Vsa gradiva so dostopna tudi v elektronski obliki na:

http://www.nijz.si/sl/publikacije?field_ciljna_skupina_publikacije_tid=All&field_podrocje_publikacije_tid=394&field_tip_publikacije_tid=All&field_oblika_publikacije_tid=All&field_letobjave_tid=All ■

V zdravstveni negi in babištvu ščitimo zasebnost pacientov – tudi na svetovnem spletu

Darja Ovijač, Častno razsodišče Zbornice – Zveze I. stopnje

Družabna omrežja, kot so Facebook in sorodna, iz leta v leto bolj pridobivajo na pomenu. Tudi pametni telefoni, ki omogočajo fotografiranje in videoposnetke praktično in vsakem koraku, spreminjajo našo kulturo bivanja in vedenja. Zdravstvo seveda ni osamljeno okolje in nova kultura ustvarja nove priložnosti, pa tudi pasti za vse, ki delujejo na področju zdravstvene in babiške nege.

Hkrati tudi pacienti prehajajo iz anonimnosti ter postajajo vedno bolj osveščeni. Povezujejo se v društva, združenja ali pa samostojno objavljajo zapise o poteku svojega zdravljenja, o svojih pogledih na zdravje, zdravlila, komplementarno zdravljenje in podobno. Izdajajo knjižne publikacije, vse bolj pa so vidni tudi na svetovnem spletu.

Kje smo ob vsem tem zdravstveni delavci? Kaj v teh sodobnih razmerah lahko, kaj moramo in česa ne smemo dopustiti, storiti?

Svetovni splet je vsekakor nov in pomemben način komunikacije, ki ga tudi v zdravstvu ne moremo zaobiti. Zdravstveni delavci smo dolžni posredovati aktualne, zlasti zdravstveno vzgojne informacije tudi preko tega medija. Ob tem pa nam mora vendarle biti prvo vodilo oziroma naloga – **ščititi zasebnost pacientov**. Le na ta način bomo lahko ohranjali zaupanje pacientov, kar je temeljnega pomena.

Kodeks etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije navaja več standardov ravnanja, ki se bolj ali manj neposredno dotikajo obravnavanega področja (načela II, III, V, VI, VIII):

- izvajalci zdravstvene nege in oskrbe so zagovorniki pacienta in njegovih pravic;
- za pridobitev soglasja pacienta nikoli ne uporabljajo statusne moči, prisile ali zavajanja;
- upoštevajo in spoštujejo pravico pacienta do zasebnosti ter intimnosti;
- v primeru smrti do umrlega izkazujejo pieteten odnos;
- delovanje izvajalcev zdravstvene nege in oskrbe mora temeljiti na odločitvah, ki pacientu krepijo, ohranjajo in obnavljajo zdravje ter lajšajo bolečine in trpljenje;
- ne glede na okoliščine ne smejo zlorabiti medsebojnega zaupanja s pacientom;
- njihov odnos do pacienta ne sme biti pogojen z namenom pridobivanja lastnih koristi (na primer možnosti prilastitve njegove lastnine);
- pacienta ščitijo pred nestrokovnim, neetičnim ali samovoljnim ravnanjem svojih sodelavcev;
- izvajalci zdravstvene nege in oskrbe so dolžni varovati poklicno skrivnost. Za poklicno skrivnost šteje vse, kar izvajalci zdravstvene nege in oskrbe pri opravljanju svojega poklica izvedo o pacientu, o njegovih osebnih, družinskih, socialnih in drugih razmerah ter vse informacije v zvezi z zdravstveno nego, ugotavljanjem bolezni, zdravljenjem in rehabilitacijo;

- če se je pacient tako odločil, so poklicno skrivnost dolžni varovati tudi pred pacientovimi družinskimi člani ali zanj pomembnimi drugimi, kar velja tudi po njegovi smrti;
- poklicne molčečnosti izvajalce zdravstvene nege in oskrbe lahko razreši pacient sam ali če tako določajo z zakonom sprejete posebne določbe;
- poklicno skrivnost so dolžni varovati tudi po prenehanju opravljanja svojega poklica;
- skrbijo, da s svojim javnim nastopanjem, pojavljanjem v medijih in/ali družabnih omrežjih ali na kakršen koli drug način ne zmanjšujejo ugleda lastnega poklica ter ugleda svojih poklicnih kolegov ter drugih sodelavcev.

Kodeks etike za babice Slovenije v načelu tri in štiri navaja:

- Babica upošteva in spoštuje pravico ženske do zasebnosti in dostojanstva pri izvajanju babiške nege.
- Babica je dolžna varovati kot poklicno skrivnost vse informacije o ženski in otroku, ki so zdravstvenega, osebnega, družinskega ali socialnega značaja.
- Babica spoštuje in zagotavlja zaupnost podatkov v skladu z željo ženske in veljavno zakonodajo in razkrije določene podatke le, kadar sta ogrožena zdravje ali varnost ženske ali otroka. Kadar je potrebno razkritje podatkov, o tem seznaniti le tiste sodelavce v babiški ali zdravstveni obravnavi ženske, ki bi lahko preprečili škodljive posledice spoštovanja zaupnosti.
- Babica zagotavlja zasebnost in zaupnost podatkov ne glede na obliko, v kateri so podatki shranjeni.
- Babica je za svoje strokovne odločitve, dejanja in izide odgovorna pred svojo vestjo, žensko in njeno družino, babiško stroko in družbo.

O varovanju pacientove zasebnosti govori tudi **Zakon o pacientovih pravicah**. Ta v svojem 45. členu, ki opredeljuje polje poklicne skrivnosti, navaja:

»Zdravstveni delavci in zdravstveni sodelavci ter osebe, ki so jim zaradi narave njihovega dela podatki dosegljivi, so dolžni kot poklicno skrivnost varovati vse, kar pri opravljanju svojega poklica ali dela zvedo o pacientu, zlasti informacije o njegovem zdravstvenem stanju, njegovih osebnih, družinskih in socialnih razmerah ter informacije v zvezi z ugotavljanjem, zdravljenjem in spremljanjem bolezni ali poškodb.«

Po vsem navedenem lahko povzamemo, da smo zdravstveni delavci iz pravnih, pa tudi iz etičnih razlogov, dolžni skrbno varovati poklicno skrivnost. Sem sodijo kakrš-

nikoli podatki o pacientih, vključno njihove fotografije ali videoposnetki. To velja tako za žive kot tudi za umrle paciente.

Na svetovnem spletu se kakršnekoli informacije o pacientih lahko objavijo le, če je pacient v to pisno privolil. Ob tem povejmo, da je etična odgovornost zdravstvenih delavcev širša od pravne odgovornosti. Le gola privolitev pacienta in naša pravna zavarovanost nam nikoli ne sme biti dovolj. Etična odgovornost zdravstvenih delavcev je namreč večja od odgovornosti pacienta, mi moramo vedno gledati širše. Četudi bi se pacient morebiti danes strinjal z našo objavo svojih slik, videoposnetkov ali navedkov, moramo vedno razmišljati o tem, ali bi se z navedenim strinjal tudi kasneje – čez nekaj dni, mesecev

ali let. Kaj bi morebiti njegovo razkritje na družabnih omrežjih lahko pomenilo za njegovo zdajšnjo ali prihodnjo zaposlitev, kariero, partnerske, družinske odnose in podobna vprašanja.

Varovanje zasebnosti pacientov tudi na družabnih medijih je aktualna in izjemno pomembna naloga slehernega zdravstvenega delavca v sedanjem času. Nepremišljeno dejanje lahko v hipu poruši težko doseženo zaupanje ter partnerstvo s pacienti ter ima lahko za vse vpletene dolgoročne posledice.

Tudi v sodobnem svetu in času elektronskih medijev lahko še naprej uspešno varujemo zasebnost pacientov in to je naša pomembna, temeljna poklicnost. ■

NAGRADNI NATEČAJ ZA NAJBOLJŠO ZGODBO Z NASLOVOM

TA SVET JE NOR!

Življenje je polno zgodb, smo zapisali lani in predlani, ko smo vas nagovarjali k pisanju zgodb iz vašega delovnega vsakdana. Zgodbe so bile dobro sprejete in v decembru 2015 smo zaključili že drugi nagradni natečaj. Nagrajene avtorice so bile presenečene nad nagradami, ki niso bile kar tako. Letos nadaljujemo.

Na sestanku uredniškega odbora so kar deževali predlogi, kakšna naj bi bila tema tokratnega nagradnega natečaja.

Želeli smo si kaj veselega. Zgodbe z delovnega mesta ali pa prostega časa, ki ga nekateri preživljate s sodelavci, ki vas druži delo v timu.

Nekateri skupaj praznujete življenjske jubileje, organizirate pohode (tudi na Triglav), piknike, maratone, dobrodelne prireditve in takrat doživite marsikaj. In velikokrat vam uide komentar: Ta svet je nor!

Vabimo vas, da delite z nami spomine na prej opisane dogodke, ki jih bomo objavljali do novembra in v decembru spet izbrali najboljše zgodbe in jih nagradili. V skladu z vašo željo zgodbe lahko označimo s šifro, ali pa jih objavimo z vašim podpisom.

Vabljeni k pisanju. Besedilo zgodbe naj obsega 5.000 do 7.000 znakov brez presledkov.

Besedila oddajte do 20. v mesecu pred izidom Utripa. Prve zgodbe pričakujemo do 20. septembra za objavo v oktobrski številki, saj Utrip v septembru ne izide.

Zgodbe bo ocenjeval uredniški odbor Utripa.

Monika Ažman, predsednica Zbornice – Zveze

Vesna Ratej, mag. zdravstvene nege

Vprašanja je postavila Tomislava Kordiš

Zakaj ste se odločili za poklic medicinske sestre?

Ko sem bila še deklica, nekje okoli enajstega leta, smo s starši hodili na obisk k prijateljem, kjer je bila gospa Jožica medicinska sestra. Bila je tako skrbna, prijazna, materinska, topla, dobra gospodinja, toliko je vedela o vsem, vedno je bila pripravljena pomagati ljudem, da sem bila tako navdušena nad delom, ki ga je opravljala, da sem si želela biti podobna njej. Takrat sem vedela, da si želim postati medicinska sestra.

Kje ste končali šolanje?

Srednjo zdravstveno šolo sem obiskovala v Celju, višjo in visoko šolo ter magistrski študij sem končala na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v Mariboru.

Katera je bila vaša prva zaposlitev?

Moja prva zaposlitev po končanem študiju je bila v Zdravstvenem domu Laško, kjer sem zaposlena že 20 let. Pred tem sem v tem zavodu opravljala več let delo kot študentka. Najprej sem se seznanila z delom na terenu, nato v splošni ambulanti in na medicini dela, kjer opravljam delo od leta 1998. Zadnjih 13 let sem opravljala delo pomočnice direktorice za področje zdravstvene nege, od letošnje pomladi pa opravljam delo v referenčni ambulanti ter še naprej na področju medicine dela, prometa in športa.

Od koga ste na poklicni poti največ pridobili?

Celo življenje se učimo in pridobivamo nova znanja in vrline; veliko znanj sem dobila že na srednji zdravstveni šoli, kjer smo imeli izvrstne učiteljice, mentorice, gospe Karlin, Goltez, Duško Drev, Marjanco Šantej, Justino Palčnik, na fakulteti gospo Majdo Pajnkihar. Na delovnem mestu sta mi največ znanj, življenjskih izkušenj in modrosti posredovali medicinska sestra Marjeta Koblič in pokojna Brigita Ojcinger. Naučili sta me reda, discipline in natančnosti, ne-sebično sta mi predajali znanja, ki jih pri delu in v življenju uporabljam še danes.

Kakšen nasvet bi danes dali nekomu na začetku poklicne poti?

Za ta poklic se morajo odločati mladi, ki imajo radi ljudi in imajo čut za sočloveka. Takšni, ki znajo prisluhniti sogovorniku, so potrpežljivi in znajo biti prijazni. Začetki so za

Vesna Ratej v prostem času

Foto: Luka Lesjak

vse vedno težki in negotovi. Potrebno je vztrajati. Če je pot, za katero smo se odločili, res naša, potem bomo prišli do cilja, kljub oviram, ki nas morda včasih ovirajo.

Kako ste zadovoljni z delom, ki ga opravljate?

Na delo prihajam rada in ga z veseljem opravljam. Rada delam z ljudmi, pomagam. Zadovoljna sem s svojim delom. Delam na dveh popolnoma različnih področjih, ki zahtevata specifična znanja in sta vsako po svoje strokovno zahtevna in dinamična.

Kako se začne vaš delovni dan v službi?

Zdaj, ko že pol leta ne opravljam več dela pomočnice direktorice za področje zdravstvene nege, je moje delo manj stresno, bolj umirjeno in spet se lahko posvetim stroki in ljudem, ne pretežno papirjem, zakonom, predpisom, uredbam ... Zjutraj spijemo s sodelavci kavo in si izmenjamo mnenja ter potrebne informacije za nadaljnje delo. Ker opravljam delo v dežurni službi, na medicini dela, prometa in športa ter v referenčni ambulanti, so delovni dnevi odvisni od tega, na katerem delovišču sem tisti dan.

Kako komentirate trenutne razmere v zdravstveni negi?

Razmere v zdravstvu so slabe. Delovni pogoji so vedno težji. Naše delo v zdravstveni negi je vedno bolj zahtevno, vedno manj ovrednoteno in cenjeno. Zaposleni izgorevajo na delovnem mestu. Vse je povezano s pogodbami, ki so podpisane s strani ZZZS; v splošnih ambulantah se delo opravlja v 148 odstotkih, kader izgoreva, zaposleni imajo pogosto občutek, da se za delovne pogoje zaposlenih v stroki ne naredi dovolj. Normativi niso jasno opredeljeni. V splošni medicini smo zaposleni mnenja, da bi bilo potrebno prenesti več pristojnosti na srednje medicinske sestre, saj opravljajo zahtevno delo, za katerega prejemajo zajamčeni osebni dohodek. Najti bi bilo treba prostor za diplomirane medicinske sestre s specialnimi znanji, ki opravljajo zahtevnejše postopke in posege v zdravstveni negi na primarni in sekundarni ravni.

Kaj bi v zdravstveni negi spremenili?

Odgovor na to vprašanje sem delno podala že pri prejšnjem odgovoru. Treba bi bilo doreči kadrovske normative v slovenski zdravstveni in babiški negi, zmanjšati izgorevanje zaposlenih na delovnem mestu. Izrednega pomena je medsebojno sodelovanje in izmenjava naših znanj in izkušenj. Biti bi morali bolj složni, enotni in stremeti k istemu cilju.

Katerega izobraževanja bi se radi udeležili?

Imam skrito željo, da bi se vpisala na doktorski študij s področja zdravstvene nege ter da bi spoznala in osvojila veščine medicinske. V preteklosti sem se udeleževala veliko izobraževanj za delo v referenčni ambulanti, morda bo v prihodnje možno opravljati specializacijo s tega področja.

Kako preživljate prosti čas?

Prosti čas rada preživljam s svojo družino, z možem rada kolesariva, uživam v naravi, rada vrtnarim, preberem dobro knjigo, grem na sprehode s sinom in hčerko ter našo psičko.

Najlepši kotiček v Sloveniji?

Zelo rada imam Piran, Vintgar, prelepa je Trenta, Bovška dolina. Naša dežela ima toliko lepih krajev, kjer se lahko za trenutek ustavi čas in mi z njim.

Vaše sanjske počitnice?

Enkrat bi rada obiskala otok Bora Bora ...■

Izkušnje in pogled Saje Erens, študentke babištva na Erasmus izmenjavi

Vprašanja je postavila Anita Prelec

Saja Erens je študentka babištva Erasmus University College iz Bruslja, ki je od februarja do maja 2016 opravljala 12 tedensko prakso na Ginekološki kliniki UKC Ljubljana (UKCL).

Čeprav je magistrirala iz okoljskega prava in delala kot mlada raziskovalka na univerzi, jo je osebna izgorelost pripeljala do drastičnih kariernih sprememb. Prehod na izobraževanje za babico je bil posledica notranjega klica, pomagati ženskam v državah z visoko perinatalno umrljivostjo v Afriki. Še vedno je njena želja združiti pravno znanje ter praktično babiško znanje in spretnosti.

Zakaj ste za prakso izbrali prav Slovenijo in UKCL?

Pred štirimi leti so me moji prijatelji povabili na potovanje v Slovenijo. Sproščeno okolje je olajšalo ponoven razmislek o mojem življenju in prispevalo k moji odločitvi, da se iz prava preusmerim v babištvo. Ko mi je nekaj let kasneje moja univerza ponudila priložnost, da svojo zadnjo prakso opravi v UKCL, se je zdelo, kot da so vse moje želje naenkrat postale povezane. Zdelo se je idealno, da dopolnim svojo avanturo preoblikovanja odvetnice v babico, na kraju, kjer je ideja vzplamtela. Razen tega UKCL predstavlja center odličnosti z izjemnim ugledom. Ker imam poseben interes za spoznavanje vseh vrst patoloških dogajanj v času nosečnosti in poroda, je usposabljanje v tako referenčnem centru kot je Porodnišnica Ljubljana, predstavljalo izjemno prednost. Poleg tega so tudi prejšnji študenti navdušeno poročali o prijazni učni klimi in obilo možnosti za doseg ciljev klinične prakse, ki med drugim zahteva, da vodimo evidenco o številu rojstev, ki smo jih spremljali.

Katere so glavne razlike v študiju in praksi, če bi primerjali Belgijo in Slovenijo?

Ena od glavnih razlik je ta, da imajo babice v Sloveniji v kliničnem okolju veliko bolj neodvisno vlogo kot v Belgiji. V Sloveniji babice spremljajo zdrave nosečnice in porodnice ter zelo aktivno sodelujejo pri spremljanju primerov z visokim tveganjem. V Belgiji babice bolj pomagajo ginekologu; v trenutku, ko se pri drugi porodni dobi vidi glavica, mora babica poklicati ginekologa, da porodi novorojenčka. Na ta način babice ne izpolnjujejo osnovnih kompetenc, ki so bistvo njihovega dela. Zaradi tega Belgija ni ugodno ozračje za usposabljanje študentov babištva, ki si prizadevajo za opravljanje samostojnega dela. Presenetljiva razlika obstaja tudi v varovanju presredka, kjer

so slovenske babice bolj ročno spretno. Enako velja za epiziotomije. Prepričana sem, da je incidenca epiziotomij in raztrganin presredka višja v Belgiji kot v Sloveniji. Druga razlika obstaja na področju lajšanja obporodne bolečine. V Belgiji, je 70% flamskih žensk, ki so rodile v letu 2014, prejelo epiduralno anestezijo. Belgijsko babiško združenje (VBOV) je napovedalo, da bo začelo raziskovati ponovno uvedbo dušikovega oksidula, doslej je to mogoče prejeti le v eni flamaski porodnišnici. V Sloveniji sem opazila, da so na voljo štiri možnosti za lajšanje porodne bolečine: smejalni plin, dve vrsti opioidov (remifentanil in petidin) in epiduralna anelgezija (slednja je v porastu).

Slovenija nima ustaljene prakse porodov na domu, v Belgiji ženske rodijo tudi doma. Videla sem, da v Sloveniji zelo malo babic dela v poporodni oskrbi izven kliničnih ustanov. Slovenija ponuja presejalne teste za novorojenčke za tri metabolne bolezni, medtem ko je v Belgiji bolj razširjen Guthrie-test, ki testira 11 različnih tipov bolezni. V Belgiji je večje število carskih rezov, tudi pri medeničnih vs-tavah in dvojčkih, v Sloveniji je možen vaginalni porod, zato verjetno tudi več slovenskih žensk polno doji. Razlika je tudi ta, da po carskem rezu mamici in novorojenčku omogočimo sobivanje že takoj po porodu, pri vas pa po 24 urah.

Kakšne izkušnje in kompetence ste pridobili v porodnišnici v Ljubljani?

V timu sem bila toplo sprejeta in vsi člani tima so aktivno sodelovali v mojem učnem procesu. Takoj sem se počutila kot doma. Delo v kliničnem okolju, kjer so babice v ospredju strokovne skrbi za porod, je bilo zame zelo navdihujoče. Izkazalo se je, da imajo veliko izkušenj pri varovanju presredka in pri izogibanju epiziotomiji, v največji možni meri. Zelo sem hvaležna, da so bile pripravljene prenesti ta znanja name. Zaradi večjega števila naravnih porodov sem pridobila več izkušenj pri prepoznavanju in vodenju le-teh. Imela sem priložnost spremljati različne vrste porodov z visokim tveganjem in različna patološka stanja. Predvsem pa sem pridobila dodatne izkušnje, ki izhajajo iz dela velikih in multidisciplinarnih timov, v ustanovah, kot je UK-CL.

Zaradi pozitivnega vzdušja v učeči se ustanovi, sem pridobila tudi zaupanje v lastne sposobnosti. Prav tako se je povečala moja sposobnost, da se prilagodim v vseh vrstah delovnega okolja. Upam, da sem na pozitiven način prispevala k ekipnemu duhu in dobrim porodnim izkušnjam žensk. Tako sem uresničila svoje sanje. Želim se se zahvaliti svojim mentoricama Slavi Alič in Aniti Prelec ter celotni ekipi, ki mi je ponudila to priložnost in tako pozitivno prispevala k mojemu poklicnemu razvoju babice. ■

Saja Erens (levo) in Eva Ropotar

Foto: Anita Prelec

Čestitka

Na Fakulteti za vede o zdravju v Izoli
je 11. 7. 2016 diplomirala

Adrijana Čučić

Za profesionalni in osebni uspeh ji iskreno
čestitamo.

*Dom upokojencev Postojna,
Badema Muhovič, namestnica direktorice za
področje zdravstvene nege s sodelavci*

Dan medicinskih sester 2016 na Onkološkem inštitutu Ljubljana

Polona Krajnc

Že petnajsto leto zapored je na Onkološkem inštitutu Ljubljana (OI) potekala svečana prireditev ob mednarodnem dnevu medicinskih sester, ki ga medicinske sestre in zdravstveni tehniki obeležujemo 12. maja, na dan rojstva pionirke in ustanoviteljice moderne zdravstvene nege Florence Nightingale.

Prejemnice priznanj, od leve proti desni: Gordana Lokajner, pomočnica strokovnega direktorja za ZN, Cvetka Jovanovič, Rozalija Varga, Marija Horvat, Andreja Klinc, Milka Mlakar Petrič

Foto: Degjan Dobersček

Ob tem dnevu se zaposlenim v zdravstveni negi OI podelijo priznanja za prispevek in prizadevanja na področju zdravstvene nege. Vsekakor je primerno, da na takšen način izpostavimo prispevek izvajalcev zdravstvene nege, da poudarimo njihovo strokovno pomoč ter prijazno, predano, celostno in človekoljubno obravnavo onkološkega bolnika.

Letošnje praznovanje je potekalo pod geslom »**Medicinske sestre – moč za spremembe: vpliv na izboljševanje (prožnosti) zdravstvenega sistema**«.

Svečana prireditev s kulturnim programom in podelitvijo priznanj zaposlenim v zdravstveni negi OI je potekala 18. maja 2016, v predavalnici C stavbe OI.

Kot se za tako svečano prireditev spodobi, se je začela s slavnostnimi nagovori vodilnih na OI – Gordane Lokajner, pomočnice strokovnega direktorja za področje zdravstvene nege in oskrbe na OI, doc. dr. Viljema Kovača, strokovnega direktorja, sledil je nagovor Zlate Štiblar Kisić, v. d. generalne direktorice, ter na koncu nagovor Đurđe Sima, predsednice DMSBZT Ljubljana.

Prireditev je povezovala Katja Kolenc, dipl. m. s., za prijetno vzdušje in kulturni program je poskrbela glasbena

umetnica Jana Šušteršič, pevka in pianistka. Za klavirskimi tipkami je od sedmega leta starosti osvajala mednarodne nagrade, nastopala z orkestri in bila pri sedemnajstih letih sprejeta na glasbeno akademijo v Beogradu. Magistrirala je na prestižni glasbeni ustanovi Berklee College of Music, decembra 2014 je zmagala na šovu Slovenija ima talent ter se v naslednji sezoni vrnila na oder najbolj zvezdniskega šova Znan obraz ima svoj glas.

Osrednji del svečanosti so zaznamovale letošnje nagrajenke, ki jih je izbrala Komisija za priznanja pod vodstvom gospe Snežane Umičević. Od vseh prejetih predlogov, ki so jih preučili v skladu s pravilnikom o priznanjih, so izbrali pet nagrajenk.

Komisija za priznanja je nagrajenke izbirala glede na kriterije oziroma področja – kakovostno izvajanje zdravstvene nege, human odnos do pacientov in svojcev, prispevanje k uspešnemu strokovnemu razvoju onkološke zdravstvene nege, kakovostno in uspešno organizacijsko delo, raziskovalno in publicistično delo na področju zdravstvene nege.

Letošnje dobitnice priznanj za njihov prispevek k razvoju stroke so:

Marija Horvat ali vsem nam bolj poznana kot Marika, je odraščala v Prekmurju. Otroštvo jo je zaznamovalo in v njej izoblikovalo željo po pomoči drugim. Zdravstveno šolo je končala v Rakičanu in začela svojo poklicno kariero daleč od doma, na oddelku B2 na Ol. Sodelavci, ki jo poznajo iz tistih časov, se je spominjajo z dolgo kito las na hrbtu in vedno zaposleno, a hkrati prijazno. Nadaljevala je z vodenjem timov na B1, C, v ambulantni kemoterapiji in na intenzivni negi B2 oddelka in na C1. Od leta 2008 pa vodi Ambulanto za kratke posege v okviru ambulantne kemoterapije in dnevnega hospitala. Poleg ambulantnega dela bolnikom sledi tudi doma, organizira delavnice o venskih valvulah in sodeluje pri izobraževanju študentov zdravstvene nege in medicine. Je avtorica številnih strokovnih člankov in sodeluje pri pisanju in obnovitvah obstoječih standardov zdravstvene nege. Pri Mariji Horvat stopa v ospredje njena prilagodljivost in pripravljenost prijeti za kakršnokoli delo, kjerkoli je to potrebno. Kolegice jo poznajo kot osebo, na katero se lahko obrneš po nasvet in pomoč. Prav tako human je tudi njen odnos do pacientov in njihovih svojcev. Glede na vsestranskost, strokovnost, natančno delo in sodelovanje v timu predlaga kolektiv ambulantne kemoterapije in dnevnih bolnišnic Marijo Horvat za nagrado.

Cvetka Jovanovič je od začetka svoje poklicne kariere, tj. od januarja 1982, zaposlena na Ol. Zaposlila se je na oddelku za intenzivno nego, od leta 1999 pa deluje na Oddelku za brahiradioterapijo (BRT). S svojim pozitivnim odnosom do dela, sodelavcev in nesebičnim razdajanjem pacientom je vzor vsem drugim, tudi mlajšim kolegicam. Cvetko poznamo že vrsto let, zato lahko suvereno izjavimo, da kakovostno izvaja svoje delo ter ima human odnos do bolnikov in njihovih svojcev. Vsa ta leta prispeva k uspešnemu strokovnemu razvoju na področju zdravstvene nege na Ol, zato si zasluži tudi formalno pohvalo.

Andreja Klinc prihaja iz Kranja. Na Ol Ljubljana se je leta 2004 zaposlila kot srednja medicinska sestra v enoti radioterapevtske zdravstvene nege in oskrbe na oddelku C1, od leta 2011 pa opravlja dela in naloge diplomirane medicinske sestre na oddelku H1. Je aktivna članica delovne skupine za rane. Redno se udeležuje predavanj in srečanj z omenjeno vsebino in pridobljena znanja in smernice redno deli s svojimi sodelavci. V letu 2013 je s pomočjo članic skupine sodelovala pri izdelavi Priročnika za izbiro sodobne obloge za rano. Andreja Klinc odlikuje nalezljiva dobra volja, umirjenost, pozitiven pogled na svet in prijaznost. Do pacientov ima human, sočuten, prijazen in etičen odnos. Študentom na klinični praksi nesebično posreduje svoje znanje, jih usmerja in informira z vsemi podrobnostmi s področja ZN onkološkega bolnika na sistemskem zdravljenju. Je odgovorna, marljiva in zanesljiva oseba. Sodeluje tako pri raziskovalnem delu na

področju ZN kot tudi pri izdelavi dokumentov ZN onkološkega bolnika in tako prispeva k razvoju onkološke ZN.

Milka Mlakar Petrič, ki domuje v deželi Martina Krpana, bo letos dopolnila 33. leto delovanja v stroki zdravstvene nege. Njena prva zaposlitev je bila na Ginekološki kliniki v Ljubljani, leta 2009 pa je bogate izkušnje iz anestezije prinesla na Onkološki inštitut Ljubljana in se v obdobju od 2013 do 2016 dokazala kot učinkovit vodja in organizator. Milka deluje mirno in krhko, v svojem delovanju pa pokaže tudi odločnost in zna človeka postaviti na realna tla. Svoje delo opravlja s čutnostjo, predanostjo in ljubeznijo, nikoli ni zaletava, ampak situacijo umiri, oceni in šele nato ukrepa. Poleg strokovnega dela je naredila vidne organizacijske premike. Uspešno je izpeljala priključitev operacijske dejavnosti na brahiradioterapiji k delovišču operacijskega bloka Ol ter ob tem zagotovila izobraževanje kadra za izvajanje novih nalog, vselej je delovala z vidika dobrega gospodarja. Kreirala je nove dokumente, sodelovala pri vpeljevanju higienskega režima v operacijskem bloku in oblikovala navodila higienskega režima študentom Medicinske fakultete v času opravljanja obveznih vaj iz kirurgije. Milko poznamo kot osebo, ki nikoli ne kaže slabe volje, se ne pritožuje in vedno najde pozitivno stran v dani situaciji. Strokovni in organizacijski dosežki kličejo k izročitvi priznanja diplomirani medicinski sestri Milki Mlakar Petrič.

Rozalija Varga se je rodila v Murski Soboti in odraščala v družini sedmih otrok kot pripadnica madžarske manjšine v Prekmurju. Na Ol Ljubljana se je kot srednja medicinska sestra zaposlila leta 1984 na preoperativnem oddelku in 29 let delovala v kirurškem sektorju. V tem obdobju je večkrat prevzela naloge v kirurški ambulanti, kjer je strokovno in uspešno organizirala delo. Od leta 2013 svoje delo nadaljuje na C2 oddelku. Pri njenem delovanju jo vodi kakovostno izvajanje zdravstvene nege in razumevanje stisk pacientov in njihovih svojcev med zdravljenjem in v zadnjem obdobju življenja. V 32 letih službovanja na Ol je svoje znanje in izkušnje kot mentorica prenašala na mlajše zaposlene v zdravstveni negi. Več let je sodelovala v skupini za oskrbo ran in pri pripravi standardov onkološke zdravstvene nege. Zaradi znanja madžarskega jezika pa občasno deluje kot prevajalka med pacienti in zdravstvenimi delavci.

Ob koncu prireditve je sledilo strokovno izobraževanje s predavanjem gospe Alenke Rebula, z naslovom Zakaj je treba izražati čustva in zakaj je to strokovno in biološko utemeljena potreba. Predavateljica je z nami delila svoje misli in tudi praktične nasvete, kako stopati v odnose z drugimi bolj kakovostno, kako biti razumljen in razumeti drugega v vseh njegovih razsežnostih.

Prireditve se je končala s prijetnim druženjem nagrajenk in zaposlenih. ■

Kaj se lahko naučimo iz Vonjev življenja

Ljubiša Paden

Še nekaj poletja je ostalo pred nami in običajno nekaj časa namenimo branju. V preteklem mesecu sem se udeležil predstavitve knjige *Vonji življenja*, ki jo je napisala Nataša Žilevski, upokojena splošna zdravnica in pisateljica.

Ljubljana, Domus Medica.

Z leve proti desni: dr. Zdenka Čebašek Travnik, Nataša Žilevski

Nataša Žilevski nam ponuja kratke zgodbe, ki jih je postavila v kontekst vonjev. Vsem so poznani vonji, vonji, ki nas spominjajo na lepe pa tudi nekoliko manj lepe trenutke v življenju. Tudi kot profesionalci uporabljamo to čutilo, tako nam je tistim, ki smo »kirurški«, zelo dobro poznan vonj po krvi ali pa po pseudomonasu, drugim verjetno vonj po acetonu in tako dalje. Avtorica nam v svojih zgodbah ponuja zelo domače vonje, čeprav iz zgodb diši tudi po eksotiki.

Knjigo sem prebral trikrat, vsakokrat sem odkril nekaj novega, kakšno novo podrobnost, podobno kot v Malem princu. Avtorica uporablja zelo preprost jezik, ki je prepleten tudi z nekaj medicinskimi izrazi, ki jih izjemno spretno pojasni. Zgodbe si sledijo zelo naravno, zdi se, da govori o eni, o pesku, kamenčkih in skalah v življenju. Čeprav večinoma literarne osebe v zgodbah niso zelo jasno opisane in karakterno označene, se sicer glede na to, da je vsebina prepletena tudi z zdravstvom, lahko v nekaterih sami prepoznamo ali pa prepoznamo sodelavce. Kot zanimivost le eden od opisanih dogodkov: »Znova so me vozili z bolniško posteljo v dežurnem dvigalu, kjer sedi

očitno »dežurna gospa«, ki pritiska na gumbe in rada razlaga, da jo pozna že cela Ljubljana, ona pa si ljudi ne zapomni.« To je le eden izmed številnih zanimivih opisov, ki naj vas privabijo v branje teh zgodb.

Nataša Žilevski se v svojih zgodbah dotakne številnih družbenih tem današnjega časa. V zgodbah prepleta tabuje, puritanstvo, spolnost, ljubezen, partnerstvo, gejevstvo, seksizem, alkoholizem, prekinitve nosečnosti, družinske odnose, bolezni sodobnega in manj sodobnega časa. Izjemno subtilno opisuje gejevstvo in lezbištvo, ki ga omenja v različnih zgodbah. Tako opisuje močno prijateljstvo, ki ga drugi v svojem dojemanju razumejo kot lezbištvo. V nekem drugem vonju pa pripiše moškemu gestikulacijo, tipično za geja, vendar ne z namenom stigmatiziranja, temveč sprejemanja vsakogar. V vonjih avtorica večkrat omenja družino. Pri bralcu ustvarja občutek, da je družina več kot le tradicionalna družina; razvije se prijeten vonj odnosa do enostarševske družine, ta isti vonj, vonj po ljubezni, se pojavi tudi v pričakovanih in izgubi »družine«.

V zgodbah avtorica prepleta zdravje in bolezni, opisuje izzive zdravstva in zdravstvenih delavcev. Zgodbe o zdravstvenih strokovnjakih je mogoče videti z dveh zornih kotov. Če gledamo iz točke »per se«, dobimo vtis, da avtorica negativno okarakterizira zdravnike kot vse-mogočna bitja (več o tem v vonju po gnoju), medicinske sestre pa v nekaterih delih kot »sestro Ratched iz Leta nad kukavičjim gnezdom« z značilno ukazovalnim odnosom do pacientov ter pretiranim ukvarjanjem s papirologijo. Seveda bi bil krivičen, če bi želel namigovati, da s karakterizacijo avtorica želi krepiti stereotipe o medicinskih sestrah, da so mlade, ubogljive zdravnikom in se negativno vedejo do pacientov. Vendar ponuja številne opise dogodkov, ki nas popeljejo v razumevanje nekaterih preprostih problemov, s katerimi se soočajo pacienti, na primer kako je leže piti, kako in na kakšen način pojesti tablete, tudi to, kako so iznajdljivi pri uporabi predpisanih zdravil. Opisanih je kar nekaj anekdot, ki ponovno orišejo »osrednji pomen« stroke zdravstvene nege in potencialne zdravstvene vzgoje.

Prav tako ne morem mimo tega, da se ne bi dotaknil še dveh vonjev, ki ju avtorica omenja, to sta vonj po šipkovem in planinskem čaju. Kaže, da sta oba značilna za bolnišnične oddelke. Tudi sam ju povezujem predvsem z osebnimi izkušnjami bivanja v bolnišnici in skrbi za bližnje, ki so delili izkušnjo uživanja le tega. Morda lahko nekoliko pomenljivo vprašam glavne medicinske sestre, ali je nastopil čas za nov okus?

Avtorica nadaljuje s pisanjem novih zgodb, a pove, da te ne bodo okusi, temveč bodo najprej na vrsti barve. Vabim vas k branju *Vonjev življenja*, zagotovo bodo iz vas izabili nekaj smeha in prijetnih spominov. ■

Foto: Ljubiša Paden

Obisk klinike za cistično fibrozo St Vincent's hospital v Dublinu na Irskem

Majda Oštir, Katja Korenin

Cistična fibroza (CF) je najpogostejša, avtosomna recesivna, genetska bolezen, ki jo otrok podeduje, če prejeme okvarjen gen od obeh staršev. Prizadene več organskih sistemov hkrati in sicer so prizadete vse žleze z zunanjim izločanjem. V 100% so prizadeta pljuča, podobno prebavni sistem. Lahko se pojavijo zapleti kot je diabetes, povzročen s CF in osteoporoza. Podatki iz registrov bolnikov kažejo, da se je pričakovana življenjska doba ljudi s CF v zadnjih nekaj desetletjih močno podaljšala zaradi napredka v zdravljenju in celovite obravnave v centrih za CF.

V Sloveniji je center za CF za otroke in mladostnike na Pediatrični kliniki, UKC Ljubljana (UKCL), kjer trenutno vodimo 75 otrok. Za odrasle pa obravnava poteka na Kliničnem oddelku za pljučne bolezni in alergije, UKCL, kjer obravnavajo predvsem bolnike, ki potrebujejo transplantacijo pljuč ter na Kliniki Golnik. V Sloveniji je trenutno okoli 40 odraslih pacientov. UKCL je finančno podprl naš projekt izobraževanja in tako smo se dve diplomirani medicinski sestri (dipl. m. s.) in 2 zdravnici odpravili na ogled klinike ter pridobivanje novih znanj.

Sistem socialnega in zdravstvenega varstva na Irskem se zelo razlikuje od slovenskega. Pacienti nimajo zdravstvene kartice in tako veliko storitev plačajo. Pacienti s CF spadajo med skupino pacientov, ki ima medical card, ki pokriva večino zdravstvenih storitev, za vsako nadaljnjo pravo pa je potreben poseben dogovor. Irska ima 4,5 milijona prebivalcev (podatek iz leta 2012). Bolnikov s CF je 1200, kar pomeni, da imajo zelo visoko incidenco bolezni, ki je pravzaprav največja na svetu, saj vsak 19 prebivalec Irske nosi okvarjen gen za CF. Na Irskem deluje 5 Centrov za CF, dva za odrasle in 3 za otroke. Center za CF v bolnišnici St. Vincent s je center za odrasle bolnike in obravnava 370 pacientov s CF. Prehod pacientov iz pediatričnih centrov na odrasle centre za CF poteka, ko otroci dopolnijo 18 let. Prehod je načrtovan in prilagojen pacientu.

Univerzitetna bolnišnica St. Vincent s ima 479 postelj. Nov oddelek St Christopher s, kjer deluje Center za cistično fibrozo, so odprli julija 2012 na pobudo in aktivnosti združenj pacientov s CF ter s podporo zaposlenih v CF timu. Oddelek za CF ima 20 postelj. Sobe so enoposteljne, s kopalnico, opremljene s tekalno stezo ali sobnim kolesom, kar pacientu omogoča telesno aktivnost. Oddelek

Enoposteljna soba s kopalnico, tekalno stezo in hladilnikom, ter računalniškim dostopom na stativu

enodnevne bolnišnice ima devet postelj. Ambulantni del je ločen od oddelka.

Delo na oddelku skrbno načrtujejo in organizirajo za naslednji dan. Delo je natančno porazdeljeno glede na profil. Zdravstveni in negovalni tim na kliniki sestavljata 2 zdravnika specialista, konzultanta, 4 mladi zdravniki, specializanti in pripravniki, 5,5 fizioterapevta, 2 nutricionista, psiholog, socialna delavka, 18 dipl. m. s. (staff nurse), 2 dipl. m. s., managerki (clinical nurse manager), 4 dipl. m. s., specialistke za cistično fibrozo (clinical nurse) (MSCF), 0,5 dipl. m. s., specialistke za diabetes, 1 dipl. m. s., raziskovalka ter 2 bolničarja (health assistants). Delo poteka v okviru 12 urnega delovnika. Na oddelek sicer prihajajo še zaposleni v službi za preskrbo s prehrano (catering stuff), ki skrbijo za razdeljevanje prehrane in zaposleni v čistilnem servisu. Pacienti imajo možnost poklicati na Kliniko 24 ur na dan, 7 dni v tednu, čez dan MSCF, ponoči na oddelek.

Kompetence MSCF vključujejo tudi odločanje o tem, ali pacient potrebuje ambulantni pregled in osnovne krvne preiskave, mikrobiološke preiskave sputuma, pljučnih funkcij ter koordinacijo vseh pacientovih obiskov. Načrt zdravstvene nege je za paciente pripravljen vnaprej in zajema najbolj pogoste in pomembne negovalne diagnoze. V primeru dodatnih težav na kateremkoli področju, na primer pri problemu z odvajanjem, se doda vnaprej pripravljen načrt za to področje. Pripravljen je za 7 dni, v kolikor pride do sprememb, dipl. m. s. le te dokumentira in spremeni načrt. MSCF poučujejo in pripravljajo paciente za samostojno življenje doma, seznanjajo jih npr. z inhalacijsko terapijo, intravenozno aplikacijo zdravil, higieno rok, oceno stanja bolezni oziroma prepoznavanja znakov poslabšanja. Pacientom nudijo podporo in svetovanje tudi na področju spolnega življenja in fertilitnosti, transplantacije ter potovanj. Sodelujejo v multidiscipli-

St. Vincent University hospital, Dublin, Irska

Organiziran transport pripomočkov za HIVAB na dom, pacient, ki si aplicira intravenozno terapijo, eclipse črpalka za zdravila

narnem timu in se povezujejo z vsemi člani, da pacientu priskrbijo najboljše možnosti zdravljenja na kliniki in doma ter tudi v drugih CF centrih, kadar je pacient v drugem okolju.

Multidisciplinarni tim se sestaja vsak teden. Sestavljajo ga: zdravniki, nutricionist, klinični farmacevt, mikrobiolog, psiholog, dipl. m. s. za diabetes, odgovorna dipl. m. s. ter MSCF. Tim obravnava vse paciente, ki so trenutno hospitalizirani na kliniki, prav tako tudi paciente, ki so bili premeščeni na intenzivno terapijo. Vsak član tima predstavi oceno pacientovega stanja, njegove potrebe in načrt obravnave.

Ambulantna obravnava poteka za vse paciente vsake 3 mesece, oziroma prej po potrebi. Pacienti so v ambulantno naročeni glede na mikrobiološki izvid sputuma. Pacient počaka v ambulantni, k njemu pa prihajajo člani tima za CF. Taka obravnava traja okoli 2 do 3 ure, kar je lahko za paciente naporno. Enkrat letno pacienti opravijo letni pregled, ki je namenjen zgodnjemu odkrivanju zapletov, kot je diabetes, povzročen s CF, osteopenija ali osteoporoza, slabše delovanje jeter in drugo. Preiskave so številne, določene s protokolom in dobro organizirane. Šest tednov po letnem pregledu pacient opravi ambulantni pregled, kjer se z zdravnikom pogovori o rezultatih. MSCF je koordinatorica, ki usklajuje delovanje CF tima in obiske pacientov v ambulantni ter enodnevni bolnišnici in hospitalu.

Segregacija (ločevanje) pacientov je pri cistični fibrozi zelo pomembna, saj prenos rezistentnih bakterij iz enega na drugega pacienta lahko pomeni poslabšanje osnovnega stanja in slabšo prognozo. Pogoji za bivanje pacientov so dobri, saj so nameščeni v enoposteljne sobe, z lastno kopalnico. Sobe zapuščajo le z nameščeno zaščitno obrazno masko. Ob sprejemu podpišejo soglasje in strinjanje s hišnim redom, sicer tvegajo premostitev na splošni oddelek.

Intravenozna antibiotična terapija na domu (HIVAB)

Kot v večini severnih držav je HIVAB prisotna že vsaj 20 let. Pacientom s CF omogoča, da del zdravljenja opravijo v domačem okolju. MSCF skupaj z zdravnikom oceni, ali je pacient sposoben samooskrbe s HIVAB. MSCF pouči paciente o higieni rok in bivalnega okolja, rokovanju z zdravili, rokovanju z intravenoznimi pristopi (večinoma PORT-i in PIC katetri), o ukrepih ob zapletih ter rokovanju z odpadki. Pacient prejme tudi EpiPen injektor za uporabo v

primeru anafilaktične reakcije. Za uporabo le tega je poučen. Pri svojem delu MSCF uporabljajo protokol za samo aplikacijo zdravil v domačem okolju. Pacient podpiše pisno privoljenje ter prejme pisna navodila za postopek aplikacije ter ukrepanja v primeru zapletov, kot so slabost, bruhanje, alergijska reakcija, rdečina vbodnega mesta intravenoznega katetra ali zamašitve le tega.

HIVAB je sicer zelo razširjena in dobro organizirana, zato različne organizacije ponujajo svoje storitve. MSCF organizira HIVAB. Organizacija kot je BAXTER, S-OPATH in druge pripravijo vsa potrebna zdravila in pripomočke, kot so pred napolnjene brizgalke s fiziološko raztopino in heparinom, sterilne podloge, rokavice in alkoholni zloženci. Zdravila so pripravljena aseptično, zato imajo daljši rok uporabe, pakirana pa so v obliki prenosnih elastomernih črpalk, ki delujejo s pomočjo podtlaka in so namenjene enkratni uporabi. Organizacija izvaja transport na dom, upošteva hladno verigo ter zagotovi hladilnik. Poskrbi tudi za vse odpadke. Pacient se že na oddelku seznani z vsemi pripomočki, ki jih prejme od organizacije, tako, da je v domačem okolju popolnoma samostojen. Pacienti so med HIVAB vabljeni na ambulantne obiske za določanje nivoja nekaterih antibiotikov in meritve telesne teže ter pljučne funkcije. Te obiske lahko izvedejo tudi bližje svojemu domu, v lokalnih zdravstvenih ustanovah. Koordinacijo izvede MSCF.

V Sloveniji take možnosti zaenkrat ni, vendar pa tudi naši pacienti želijo del intravenozne terapije opraviti v domačem okolju, zato smo na Pediatrični kliniki, v Službi za pljučne bolezni, v letu 2013 pričeli z uvajanjem HIVAB. Za razliko od pacientov na Irskem pa se morajo naši pacienti oziroma njihovi starši priučiti še priprave zdravil in jih aplicirati, bodisi v obliki injekcije ali infuzije. Takšno prakso izvajajo tudi v Švici in Nemčiji.

Po ogledu centra za cistično fibrozo v Dublinu lahko rečeva, da sva se naučili nekaj novega, spoznali paciente, ki so naju obogatili s svojimi življenjskimi izkušnjami ter navezali stike s kolegicami. Ponosni sva, da imamo na Pediatrični kliniki v Ljubljani zelo dobro organiziran center za CF ter smo primerljivi z najboljšimi centri. Poudariti pa morava, da imamo še možnosti za izboljšave, predvsem na področju kadrovske zasedbe in dodatnega izobraževanja. Brez tega v procesu multidisciplinarnе obravnave pacientov s CF ni možno dosegati največje možne stopnje kakovosti in varnosti. Zahvaljujemo se UKCL, da nama je omogočil to bogato izkušnjo. ■

Proces izobraževanja za kakovostno in varno obravnavo v pediatrični zdravstveni negi

Renata Vettorazzi, Janja Gržinič, Majda Oštir

Poročilo s strokovnega srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji

O d strokovnega srečanja na Rogli, ki ga je organizirala Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji in je potekalo pod naslovom »V znanju je moč«, je minilo dve leti. V sklopu strokovnega dogodka so se oblikovali prvi predlogi o nastanku nacionalnega protokola *Zdravstvena nega popka novorojenčka*. Na srečanju so predavatelji poskrbeli za izmenjavo mnenj iz prakse, pri katerih so se pojavile določene dileme za nadaljnjo obravnavo. Skupni cilj Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji, Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti in Sekcije medicinskih sester in babic je bil ustanovitev delovne skupine, ki je izdelala nacionalni protokol za zdravstveno nego popka. Izdelan je na podlagi nacionalne raziskave, ob pregledu tako slovenske kot tuje strokovne literature. Leta 2014 je bil nacionalni protokol *Zdravstvena nega popka novorojenčka* potrjen na razširjenem strokovnem kolegiju za zdravstveno nego pri Ministrstvu za zdravje in objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze. 16. junija 2016 smo priredili strokovno srečanje »Proces izboljševanja kakovostne in varne zdravstvene nege v pediatriji«. Prva polovica srečanja je bila namenjena evalvaciji implementacije nacionalnega protokola *Zdravstvena nega popka novorojenčka*. Evalvacija je zajemala predstavitve praks iz različnih področij obravnave novorojenčka, tako porodnišnice, patronažnega varstva in neonatalnih oddelkov Slovenije. Udeleženci okroglo mize smo izrazili potrebo po strukturirani evalvaciji, kajti le tako lahko protokol ovrednotimo. Med podanimi analizami ni bilo opaziti povečanega odstotka zapletov. Skupaj z drugimi udeleženci seminarja so z izmenjavo mnenj nastale nove ideje in predlogi k dopolnitvi nacionalnega protokola. Izkazala se je potreba po uporabi nesterilnih preiskovalnih rokavic pri negi popka, uporabi klešč za odstranitev sponke, ki naj bodo iz materiala, primerne za sterilizacijo ter potreba po nacionalni raziskavi s kazalniki oskrbe nege popka, tako v bolnišnični, kot patronažni službi.

Izkazalo se je tudi, da je pomembno poznavanje vsebine protokola, kajti opaziti je bilo, da so nekatere zdravstvene ustanove spremenile standarde podvezovanja popka, udeleženci pa so zmotno menili, da je to zapisano v protokolu. Pri odločitvi o odstranitvi sponke in uporabi podvezovanja je prav tako potreben individualen pristop in odločitev medicinske sestre oziroma babice. KO za neonatologijo UKCL je v sodelovanju z delovno skupino preko društva Prvi koraki izdal knjižico za starše »Nega novorojenčkovega popka«, ki je prosto dostopna tudi na spletni strani društva: http://prvikoraki.si/prvikoraki/wp-content/uploads/2014/12/PRVI_KORAKI_Nega-novorojenčkovega-popka_WEB.pdf in jo lahko zdravstveni delavci razmnožujejo in posredujejo staršem. Izražena je bila želja po krajšem povzetku, v obsegu A4 strani, zato je

delovna skupina obljubila pripravo takega gradiva. V drugem delu je bil predstavljen osnutek nacionalnega protokola *Merjenje temperature pri novorojenčku, dojenčku in otroku*. Pri pripravi so članice delovne skupine upoštevale zanesljivost študij, kulturne dejavnike, travmatično oskrbo, varnost, starost otroka in ekonomski vidik. V prvem delu bodo pripravljena navodila, katere meritve so primerne za določeno starost, izdelana bosta protokola za aksilarno in timpanično merjenje telesne temperature, kasneje še za rektalno merjenje in posebnosti pri določenih skupinah, kot je na primer intenzivna nega in terapija.

Predstavili smo tudi knjižico oziroma vodenik za starše »Pomagati otroku zmanjšati strah in bolečino med zdravstvenim posegom«, ki je avtorsko delo klinične psihologinje Martine Bürger-Lazar. Knjižica, ki je nastala na pobudo Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji in s sodelovanjem slovenskega zdravniškega društva, Združenje za pediatrijo, je izšla spomladi 2016. Dostopna je na spletni strani Zbornice – Zveze: <http://www.zbornica-zveza.si/en/publications/vodnika-za-starše>. Ne glede na to, da je knjižica v osnovi vodenik za starše, je zelo uporabna tudi za zdravstveno osebje. Obvestilo o novi knjižici ter nekaj vzorcev le te je prejelo vodstvo vseh zdravstvenih ustanov v Sloveniji.

Srečanja se je udeležilo več kot sedemdeset udeležencev, ki so z aktivnim sodelovanjem v razpravi predstavili svoje bogate izkušnje, pa tudi dileme, s katerimi se srečujejo v praksi. Skupaj smo ugotovili, da imajo nacionalni protokoli veliko strokovno vrednost, saj s pomočjo dokazov potrjujejo dobro prakso, kar medicinski sestre omogoča strokovno rast, pacientom in svojcem pa vliva zaupanje. Pomembno sporočilo srečanja je bilo, kako pomembno je oceniti delo in rezultate ter s tem vplivati na spremembe v praksi zdravstvene nege, ki vodijo v izboljšanje varne in kakovostne obravnave.

Zahvaljujemo se Pediatrični kliniki Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana, ki je prispevala predavalnico. ■

Strokovno srečanje medicinskih sester v kardiologiji in angiologiji

Antonija Gazvoda

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji je 27. maja 2016 pripravila strokovno srečanje v Termah Šmarješke Toplice, ki so znane po svojih programih za ohranjanje in krepitev zdravja srca in ožilja ter po nadaljnji rehabilitaciji bolnikov po miokardnem infarktu in operacijah na srcu in ožilju. V uvodnem pozdravu nas je nagovoril tudi primarij Iztok Gradecki z besedami Benjamina Franklina, da naložba v znanje daje najvišje dividende, kar nas je spodbudilo, da smo še z večjim zanimanjem prisluhnili strokovnemu delu srečanja.

Med predavanjem, prim. Iztok Gradecki, dr. med.

Strokovni del je potekal v treh tematskih sklopih. V prvem sklopu smo prisluhnili predavanjem o atrijski fibrilaciji, najpogostejši motnji ritma, katere razširjenost se bo še povečevala zaradi staranja prebivalstva. Predstavljene so bile patofiziološke osnove te aritmije, ki so pomembne pri odločanju o načinu zdravljenja, različne možnosti zdravljenja ter dileme, ki se pojavijo med zdravljenjem. Ker pa imajo ultrazvočne preiskave srca zelo pomembno vlogo pri ocenjevanju struktur in funkcije srca, nam je predavatelj predstavil transtorakalni in transezofagealni ultrazvok srca. Skoraj vsi bolniki, ki so doživeli svojo prvo epizodo atrijske fibrilacije, imajo koristi od transtorakalne ultrazvočne preiskave srca. Preiskava je v pomoč pri opredelitvi bolezni, povezani z atrijsko fibrilacijo, pri opredelitvi tveganja za njeno ponovitev po kardioverziji in pri opredelitvi hemodinamičnih koristi ohranjanja sinusnega ritma. Transezofagealna ultrazvočna preiskava razkrije prisotnost tromba v atrijih in avrikuli levega atrija ter velikost tveganja za trombembolične zaplete atrijske fibrilacije pri bolnikih pred kardioverzijo in pri bolnikih s kronično atrijsko fibrilacijo. Medicinska

sestra nam je predstavila svojo vlogo pri izvedbi transezofagealnega ultrazvoka. Dobro psihično in fizično pripravljen bolnik aktivno sodeluje pri preiskavi in upošteva navodila zdravnika in medicinske sestre. Ker pa z ultrazvočno sondo vstopamo v prebavni trakt, kjer so prisotni različni mikrobi, je bil poudarek tudi na čiščenju, razkuževanju in shranjevanju sonde. Eden izmed načinov zdravljenja atrijske fibrilacije je elektrokardiokonverzija. Medicinska sestra psihično in fizično pripravi pacienta ter sodeluje z zdravnikom pri izvedbi posega. Kolegica iz sosednje Hrvaške nam je predstavila raziskavo, s katero ugotavljajo stranske učinke aplikacije najpogostejše uporabljenega venoznega antiaritmika – amiodarona na vensko pot, kjer ga apliciramo.

V drugem sklopu predavanj smo govorili o ženskem srcu in prirojenih srčnih napakah. Prevladuje prepričanje, da je koronarna bolezen z akutnim zapletom – miokardnim infarktom – predvsem bolezen moških. V resnici za miokardnim infarktom umre več žensk kot moških. Razširjenost in izraženost posameznih dejavnikov tveganja, biologija in pojavnost ateroskleroze ter akutnih zapletov bolezni se pri ženskah razlikujejo od moških. Med spoloma obstajajo pomembne razlike v pojavnosti, diagnozi in zdravljenju koronarne arterijske bolezni. Podatki kažejo, da so ženske v starosti bolj izpostavljene obolevnosti in smrtnosti zaradi srčno-žilnih bolezni, v zavesti bolnic in zdravnikov pa se ta spoznanja v vsakdanji praksi ne odražajo zadosti. Prirojene srčne napake so posledica motenega razvoja srca in/ali velikih žil. Pri delu s temi bolniki se srečujemo z drugačnimi zdravstvenimi težavami. Vodijo se v specializiranih terciarnih centrih, kjer pri njihovi obravnavi sodelujejo različni specialisti in medicinske sestre, ki imajo dodatna znanja s področja prirojenih napak. Posebna pozornost je potrebna pri vodenju nosečnosti in poroda. Zaradi manjše pojavnosti krvavitve in okužbe, pa tudi trombemboličnih zapletov, se priporoča vaginalni porod. Predavateljica iz pediatrične klinike nam je predstavila sodelovanje medicinske sestre pri izvajanju diagnostičnih in terapevtskih posegov v otroški kardiologiji. Poudarjena je bila priprava otroka na poseg v katetrskem laboratoriju in pomen zdravstvene nege pri spremljanju in nadzoru otroka po opravljenem posegu. Zdravstvena nega novorojenčka s prirojeno srčno napako zajema opazovanje vedenjskih in fizioloških sprememb in zahteva individualen pristop oskrbe med hospitalizacijo. Zaradi napredka v diagnosticiranju in

Foto: Antonija Gazvoda

zdravljenju večina otrok s prirojeno srčno napako dočaka odraslo dobo.

Zadnji sklop smo zaključili z obravnavo prirojenih srčnih napak, na vrsti so bile proste teme. Predstavljene so bile nove smernice za oživljanje, ki jih Evropski reanimacijski svet vsakih pet let dopolni in popravi. Ob nenadnem srčnem zastoju sta poznavanje in pravilen zgodnji odziv ključ do preživetja bolnika. Predstavljena je bila tudi srčna stimulacija oziroma uravnavanje srčnega ritma. Aparati uravnavajo tako počasne kot tudi hitre ritme, delujejo v normalnem ritmu in tako pomagajo izboljšati krčljivost srčne mišice. Izvajalci zdravstvene nege, ki delajo na tem področju, morajo imeti dodatna znanja. Pris-

luhnili smo tudi zanimivemu prikazu primera bolnika z atrijsko fibrilacijo in srčnim popuščanjem. Atrijska fibrilacija in srčno popuščanje lahko sprožita drug drugega, pogosto pa vidimo, da poslabšanje ene bolezni vodi v poslabšanje druge. Približno 40 odstotkov hospitaliziranih bolnikov s srčnim popuščanjem ima tudi atrijsko fibrilacijo. Za konec smo prisluhnili še različnim metodam nadzora nad čistostjo površin v bolnišničnem okolju. Hvala vsem predavateljem za njihov čas in trud, za izjemno zanimiva in strokovna predavanja. Prav tako se zahvaljujemo udeležencem za udeležbo in sodelovanje na strokovnem srečanju. Želimo, da pridobljena znanja uporabijo v svojih delovnih okoljih, v korist pacientov. ■

11. slovenski oftalmološki kongres z mednarodno udeležbo – program za medicinske sestre

Saša Mohar

V okviru Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji smo se 10. junija 2016 srečali v Portorožu. Že tretje leto zapored nam Združenje oftalmologov Slovenije omogoča, da s programom za medicinske sestre sodelujemo na slovenskem oftalmološkem kongresu. V petek smo po pozdravnem nagovoru predsednika združenja, prof. dr. Marka Hawlina in predsednice sekcije, Lucije Grudnih, pričeli s programom.

Marija Jesenšek, viš. med. ses. iz Očesne klinike Ljubljana nam je predstavila **anatomijo očesa**. Jožica Rebolj, viš. med. ses. iz Očesne klinike Ljubljana nam je predstavila **redke oblike očesnega raka**. Prispevek o **ščitnični orbitopatiji** sta pripravili Katja Rožič, dipl. m. s. in Breda Kojc, dipl. m. s. iz Oddelka za očne bolezni UKC Maribor. Marjana Šuštar Berger, dipl. fiziot. iz Očesne klinike Ljubljana je poudarila, kako pomembna je **zgodnja fizioterapija po parezi obraznega živca zлагоftalmusom** in opozorila, kako zelo pomembna je uporaba umetnih solz, da ne pride do suhega očesa. Špela Janša iz Allergan-a nam je predstavila **umetne solze Optive**. V drugem sklopu predavanj smo se seznanili z **vrsto laserjev**. **Z njihovo uporabo** nas je seznanila Milena Suhadolnik, viš. med. ses. iz Očesne klinike Ljubljana. Kako pomembna je **oftalmološka slikovna diagnostika pri pacientih, ki se zdravijo z zdravili Anti VEGF/protokol Očesne klinike Ljubljana**, nam je predstavila Barbara Klemenc, oftalmološka fotografinja. Marta Blažič, mag. zdravstvene nege in Jožica Tamše, dipl. m. s. iz Očesnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto sta pripravili predstavitev **reprocesiranja mikrokirurških inštrumentov** na Očesnem oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto. Helena Stupan, dipl. m. s. in Alenka Poštrak, univ. dipl. org., dipl. m. s. iz Oddelka za očne bolezni UKC Maribor sta predstavili pomen **izobraževanja operacijskih medicinskih sester** in prenosa njihovega znanja.

Zahvaljujemo se predavateljem, Združenju oftalmologov Slovenije in vsem, ki so kakorkoli pripomogli k nastanku in izvedbi srečanja. Udeležencem strokovnega srečanja se zahvaljujemo za strokovno, konstruktivno razpravo in izmenjavo izkušenj, saj smo se poslovili z novimi informacijami in znanji. ■

Udeleženci strokovnega izobraževanja

Udeleženci organizacijskega odbora in predavatelj

Foto: Jožica Rebolj

Aromaterapija v zdravstveni negi

Darja Noč, Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego

Dišave – arome nas obdajajo povsod, kjerkoli že smo. Voh je izjemno čutilo, ki nas spremlja vse življenje. Zaznavanje vonjav močno vpliva na naša občutja in procese v telesu. Spodbudi lahko delovanje telesne obrambe in tvorbo snovi, ki omilijo bolečino, pomirjajo, dvigujejo razpoloženje, počivijo, vzpostavijo ravnovesje. Vonjave vplivajo na izločanje hormonov, izboljšajo kakovost spanja, sproščanja in počitka.

Aromaterapija je veja komplementarne medicine, ki uporablja eterična olja (EO) za ohranjanje, izboljšanje zdravja in psihofizičnega ravnovesja. Uporaba aromatičnih snovi sega v daljno preteklost. Stare civilizacije, kot so Egipčani in Grki, so že davno pred našim štetjem uporabljali aromatične snovi v zdravstvene in verske namene. Izraz aromaterapija je leta 1920 uvedel francoski kemik René - Maurice Gattefossé, ki je sistematično raziskoval terapevtske učinke EO. Med 2. svetovno vojno so EO uporabljali kot antiseptike pri zdravljenju gangren, saj je primanjkovalo zdravil.

V današnjem času se razvijata dve smeri aromaterapije. Francoska šola oz. klinična aromaterapija se razvija v smeri notranje uporabe EO. Izvajalci so zdravniki, ki predpisujejo esence za oralno, vaginalno, rektalno, dermalno in inhalatorno uporabo. Angleška šola ali holistična aromaterapija uporablja EO za zunanjo uporabo, in sicer za odišavljanje prostora, masaže, inhalacije in kozmetiko. Vse bolj se razvija in pridobiva veljavo tudi psihoaromaterapija oz. aromahologija. Gre za izkoriščanje pozitivnih učinkov vonja na limbični sistem, kar posledično deluje na obnašanje, razpoloženje in kognitivne procese. Aromaterapija nam tako ponuja mnogo raznovrstnih načinov uporabe, tako v zasebnem kot v profesionalnem kliničnem okolju.

Eterična olja so hitro hlapljive in visoko koncentrirane substance, ki se z različnimi postopki pridobivajo iz rastlin. Najpogostejša metoda za pridobivanje je destilacija, ko rastlinski material v destilatorju izpostavimo koncentrirani pari. Para osvobodi aromatične molekule iz rastlinskih celic in ko jo ohladimo, dobimo EO in hidrolat (rožno vodo, aromatično vodo). Vsaka rastlina ima drugačne zdravilne učinkovine, tako ima tudi vsako EO drugačne značilnosti. Glede na kemijsko sestavo (kromatografijo) imajo EO zelo različna farmakološka delovanja. Delujejo protimikrobno, protivirusno, protiglivično, analgetično in spazmolitično, stimulirajo imunski sistem, pomirjajo, učinkujejo kot ekspektoransi, mukolitiki, antidepresivi, pomirjevala in repelenti, izboljšujejo počutje, koncentracijo in spomin. Ker so to močno koncentrirane esence, je pri uporabi nujno potrebno upoštevati pristnost EO in vsa varnostna priporočila.

EO in hidrolate lahko uporabljamo za razprševanje v prostoru, inhalacije, masaže, kopeli, obkladke, ustne vode, dezodorante ... Mešamo jih v osnovna olja, kreme, voske, masla ali emulgatorje (sol, smetana, mleko, jajčni rumenjak, med ...), saj v vodi niso topna. Pri njihovi uporabi moramo upoštevati pravilne koncentracije in možnost alergij, zato se je na začetku modro posvetovati z izkušenim in šolanim aromaterapevtom.

Sivka, vsem poznana in zelo razširjena sredozemska aromatična rastlina, uživa v aromaterapevtskih krogih izjemno spoštovanje in zaupanje, ker ima široko uporabo ter ima sposobnost opravljanja več nalog hkrati. Njene terapevtske lastnosti so temeljito raziskane in dokazane, zato jo medicinske sestre, fizioterapevti, negovalci v DSO in strokovnjaki v paliativni oskrbi vse bolj pogosto uporabljamo. Sivka je nežna, priljubljena, nas pomirja in zaščiti, daje nam občutek varnosti, preprečuje ali omili psihosomatske težave. Tako jo uporabljamo pri oskrbi bolnikov z demenco. V razpršilnik kanemo nekaj kapljic EO sivke, limone, lahko tudi rožmarina, nato z zračno difuzijo nemirnim stanovalcem omogočimo, da se spominjajo lepih trenutkov, povezanih z znanimi vonji. Sivka jih pomiri in objame; rožmarin duhovno osveži, očisti in zaščiti; limona pa razvedri, poživijo in razgiba. Zvečer pripravimo mešanico EO prave sivke in bosvelije. S tem vonjem ustvarimo varen, miren prostor, ki nudi krepljen spanec. V paliativni oskrbi neozdravljivo bolnih imamo neskončne možnosti uporabe aromaterapevtskih pripravkov. Nudi jo lahko praktično pomoč pri izboljšanju kakovosti življenja, skupaj z drugimi paliativnimi ukrepi. Za vsak prevladujoči simptom izberemo ustrezno mešanico. Pri dispneji lahko uporabljamo EO evkaliptusa, melise, bazilike, rožmarina in timijana. Pri občutkih šibkosti lahko pripravimo mešanice EO iz sivke, kamilice, citrusov, cedre, rožmarina, evkalipta in mete. Pri slabosti so učinkovita EO ingverja, mete, pelargonije in limone. Aromaterapija je v paliativni oskrbi prav tako lahko koristna za negovalce in svojce, ker zagotavlja neprecenljivo obliko podpore, ki se lahko nadaljuje tudi potem, ko bolnik umre. Pri delu pogosto uporabljamo tudi hidrolate sivke in melise. Melisa je v veliko pomoč pri oskrbi kronične rane po obsevanju. Uporabljamo jo tudi kot dezodorant. Hidrolat sivke naj bo prisoten pri spremljanju umirajočih bolnikov in tudi pri oskrbi umrlega.

Aromaterapija je lahko veličastna spremljevalka zdravstvene nege na vseh področjih. V tujini jo s pridom uporabljajo tudi v porodništvu. Kot komplementarna oblika dopolnjuje terapevtske učinke in pomaga k izboljšanju kakovosti življenja, krepi zdravje in duha.

Naj vam zadišijo lepi trenutki življenja. ■

Dan paliativne oskrbe v Zdravstvenem domu Slovenj Gradec

Učakar Mateja, mag. zdr. nege, koordinator promocije zdravja in zdravstvene vzgoje, moderatorka dogodka

Dan paliativne oskrbe

Življenje je nedeljiva celota. Staranje je del življenja, dočakati pozna leta pa dosežek, zato je postati star naravno. Tudi slovo, ki je neizogibni del staranja je nekaj, kar ob iztekanju življenja sprejememo vsi. Ne moremo ga preprečiti, lahko pa ga olajšamo in olepšamo, lahko pripomoremo k temu, da je čim manj boleče in dostojno. Tudi v Zdravstvenem domu Slovenj Gradec, ki je pod okriljem Mestne občine Slovenj Gradec, smo 31. maja v Mladinskem kulturnem centru organizirali dogodek z naslovom Dan paliativne oskrbe. Zavedamo se, da biti in ostati v domačem okolju, vse do izteka življenja, pomeni večje zadovoljstvo in podporo obravnavanim osebam, njihovim potrebam in življenjskim aktivnostim.

Po pozdravnih govorih direktorice Zdravstvenega doma Slovenj Gradec Marjete Vaupot, župana Mestne občine Slovenj Gradec Andreja Časa ter mag. Apat Simone, predstavnice Splošne bolnišnice Slovenj Gradec, smo začeli razmišljati in razpravljati o odnosu do neozdravljivo bolnih in umirajočih. Širšo javnost smo želeli seznaniti s tem, da obstaja možnost, življenjsko pot skleniti v domačem okolju.

Andreja Šavc, mag. zdr. nege, je kot vodja patronažne službe Slovenj Gradec predstavila vlogo patronažne medicinske sestre pri paliativni oskrbi bolnikov v domačem okolju.

Lucija Hrastelj Prater, specialistka družinske medicine, zaposlena v Zdravstvenem domu Slovenj Gradec, nas je seznaniila s paliativno oskrbo v luči družinskega zdravnika. Kako je organizirana paliativna oskrba v Bolnišnici Slovenj Gradec, nam je povedala Simona Šipek, dr. med.

Petra Kamnik, mag. zdr. nege z dodatnimi specialnimi znanji s področja paliativne oskrbe, je predstavila študij primera obravnave paliativnega bolnika v patronažni službi.

Željko Lapič, dr. stomatologije, prav tako zaposlen v Zdravstvenem domu Slovenj Gradec, nas je seznaniil z nadgradnjo paliativne oskrbe, ki v paliativni tim vključuje tudi zobozdravnika.

Irena Pušnik, mag. farmacije, specialistka, nam je želela

posredovati informacijo, kako lahko lekarna oz. lekarniški farmacevt že sedaj sodeluje pri paliativni oskrbi. Nato je predstavila dodatne možnosti sodelovanja v prihodnje. Naslov njenega predavanja je bil Breživna skrb - pogled javne lekarne.

Marjetica Stojanovič Verdinec je od leta 2009 predsednica koroškega odbora Hospic in vodja žalovanja v omenjenem odboru. Predstavila se je s temo Živeti do konca. Simon Potnik je duhovnik v pastoralni zvezi župnij Slovenj Gradec. Pripravil je prispevek z naslovom Duhovnik v paliativni oskrbi.

Drugi del srečanja smo pričeli z okroglo mizo, ki se je skozi razpravo izkazala za vsebinsko dodano vrednost dneva paliativne oskrbe. Prisotni so bili tudi predstavniki Koroškega doma starostnikov in Doma za varstvo odraslih Velenje, Centra za socialno delo, predstavniki drugih zdravstvenih domov, svojci z izkušnjo spremljanja paliativno bolnih in mnogi drugi. Vseh prisotnih se je dotaknilo razmišljanje o odnosu do neozdravljivo bolnih in umirajočih. Tematika, o kateri smo govorili, je bila tako aktualna in zahtevna, da bi lahko na to temo organizirali teden paliativne oskrbe. Žal časa ni bilo toliko, kljub vsemu pa smo poskušali poiskati odgovor na vprašanje: »Kako povezati preteklost s sedanostjo, tiste, ki ostanejo, s tistimi, ki odhajajo?«

Slovensko združenje paliativne medicine se predstavlja s sloganom: Izbral sem pot, ki ni uhojena in to je vsa razlika. Res je, v življenju se srečujemo s premnogimi takimi potmi. Če znamo v tem prepoznati eno od priložnosti za novo rast, nam bo lažje.

Umiranje v domačem okolju, ob osebah, ki ti v življenju pomenijo največ, umirajočemu ponudi mirno in dostojanstveno slovo. Svojci pa zmorejo skozi to težko obdobje le ob strokovni podpori vseh članov paliativnega tima. Tudi v prihodnje smo si zaželeli uspešno timsko delo, druženje pa zaključili s mislijo George Eliota, ki pravi: **»Za kaj živimo, če ne za to, da drug drugemu lajšamo življenje?«** ■

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške podelilo najvišja priznanja

Aleksandra Saša Horvat

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške podeljuje priznanja društva v skladu s Pravilnikom o priznanjih posamezniku ali skupini za pomembne dosežke na področju zdravstvene in babiške nege ter oskrbe. Najvišje priznanje društva je srebrni znak, ki je bilo prvič podeljeno leta 2005. Društvo podeljuje še jubilejno priznanje in naziv častni član društva, od leta 2016 naprej podeljuje tudi priznanje bronasti znak društva. Komisija za priznanja pri društvu je za leto 2015 izbrala tri dobitnike srebrnih in tri dobitnike bronastih priznanj.

Srebrni znaki

Kolektiv patronažnega varstva Zdravstvenega doma Slovenj Gradec

Patronažne medicinske sestre Zdravstvenega doma (ZD) Slovenj Gradec, ki vključuje tudi Zdravstveno postajo Mislinja, skrbijo tako za pacienta kot posameznika, kot tudi za družine in širšo lokalno skupnost. Poleg vseh opravljenih nalog, ki jih od njih zahteva strokovno delo patronažne medicinske sestre na terenu pri družinah, delujejo še na drugih področjih: zdravstveno vzgojnem, z delovanjem v Šoli za starše, občasno nudijo pomoč v posvetovalnici za dojenčke, pri meritvah krvnega tlaka, holesterola, krvnega sladkorja pri društvih upokojencev iz Mislinje, Šmartnega, Slovenj Gradca. Njihovo sodelovanje je vidno pri Rdečem križu Pameče in Podgorje. Med njimi je tudi pet vaditeljic koronarne vadbe. Ob večjih preventivnih akcijah so vedno pripravljene sodelovati z Zdravstveno vzgojnim centrom Zdravstvenega doma Slovenj Gradec. Med njimi je tudi aktivna članica Koroškega društva za boj proti raku. Sodelujejo s človekoljubnimi organizacijami: Hospic, Karitas ... Poznane so tudi kot tim, ki si vedno znova želi pridobiti novih znanj. Tri med kolegicami, patronažnimi medicinskimi sestrami, so zaključile magistrski študij zdravstvene nege, ena ga še končuje. Izobraževale so se na področju paliative in si na ta način pridobile specialna znanja. Ena kolegica je zaključila CINDI šolo, dve pa se izobražujeta po mednarodnem programu kot Svetovalki za dojenje in bosta pridobili IBCLC licenco. Aktivne so tudi v Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške. Vse bolj se zavedajo pomena pisanja strokovnih člankov in predavajo na strokovnih seminarjih. Organizirale in izvedle so tudi okroglo mizo s področja paliativne dejavnosti, kjer sodelujejo s timom na sekundarni, bolnišnični ravni in z drugimi službami, ki se ukvarjajo s paliativo. Veliko del in nalog opravljajo kot prostovoljke. Od vsega naštetega pa je najpomembnejše zadovoljstvo pacientov z njihovo oskrbo na domu. V zadnjih letih je slišati na račun njihovega dela samo pozitivne odzive in pohvale o njihovi strokovnosti, humanosti in občutku do sočloveka.

Čestitamo kolegicam iz Patronažnega varstva ZD Slovenj Gradec za vso opravljeno preteklo delo in želimo, da prejmejo srebrni znak Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenj Gradec v znak spoštovan-

ja, zahvale in kot spodbudo za nadaljnje delo.

Patronažne medicinske sestre kolektiva patronažnega varstva so:

Marija Ileršič Kac, viš. med. ses., Marijana Belovič, mag. zdr. nege, Andreja Šavc, mag. zdr. nege, Petra Kamnik, mag. zdr. nege, Mateja Strmčnik, dipl. m. s., Mateja Učakar, mag. zdr. nege, Albina Linasi, dipl. babica, Urška Obretan, dipl. m. s., Katarina Krenker, dipl. m. s., Anita Smagaj, dipl. m. s., Martina Hain, dipl. babica

Predlagatelj: Danica Repas, dipl. m. s., spec., pomočnica direktorice za zdravstveno nego ZD Slovenj Gradec

Katarina Krenker, dipl. m. s., koordinator promocije zdravja in zdravstvene vzgoje

Mateja Učakar, mag. zdr. nege, koordinator promocije zdravja in zdravstvene vzgoje

Tanja Hovnik Markota

V Splošni bolnišnici Slovenj Gradec je leta 1985 opravila strokovni izpit kot babica ter se zaposlila za določen delovni čas na ginekološko porodnem oddelku. Po rojstvu prvega otroka je bila tri leta zaposlena v Vzgojno varstvenem zavodu, od leta 1991 pa je redno zaposlena v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec. Delo je opravljala na različnih deloviščih znotraj Oddelka za interno medicino, med drugim v Enoti IPP in tudi na centru za zdravljenje Fabryjeve bolezni, kjer je skupaj s sodelavci aktivno sodelovala pri vzpostavitvi nove dejavnosti in s tem prispevala k temu, da je v tem trenutku ta center eden izmed najboljših v evropskem prostoru.

Na Oddelku za interno medicino je bila od junija 2002 do februarja 2008 namestnica glavne medicinske sestre, od februarja 2008 do oktobra 2015 pa glavna medicinska sestra Oddelka za interno medicino, kjer je s svojim delom ves čas dokazovala potrebo po večjem številu zaposlenih v zdravstveni negi. Na hematološkem odseku je pripravila učno brošuro specifičnih vsebin, s katerimi so se zaposleni uvajali v delo na tem oddelku.

Od leta 2010 se udeležuje dodatnih izobraževanj s področja paliativne oskrbe, pridobila je specialna znanja na tem področju in na Ministrstvu za zdravje končala šolanje za koordinatorja paliativne oskrbe. Program paliativne oskrbe se od leta 2010 uvaja tudi na oddelku za interno medicino. Skupaj z zdravnico Simono Šipek, spec. internistko in negovalnim timom na tem odseku orjejo ledino na tem področju, tako v bolnišnici, domači regiji kot tudi na državni ravni. Vzpostavljata sistem in organizaci-

jo oskrbe teh pacientov, kar je posebno in zahtevno področje, tako v medicini kot v zdravstveni negi. Za paliativne paciente na Koroškem sta obe dosegljivi 24 ur na dan, kar predstavlja dodaten napor in dokaz, da svoje delo opravljata na podlagi zelo visokih etičnih norm. Hkrati sodelujeta in koordinirata delo vseh udeležencev, ki skrbijo za te paciente v domačem okolju.

Svoje znanje in izkušnje s področja paliativne zdravstvene nege prenaša na vse zaposlene na OIM, tako z aktivnimi predavanji, kot s svojim zgledom. Največja zahvala in potrditev njenega dela so tudi številne pohvale in zadovoljstvo obravnavanih pacientov in njihovih družin.

V okviru Strokovne sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na internistično - infektološkem področju ter v organizacijskem in programskem odboru pri organizaciji Posveta o paliativni oskrbi Koroške, je na strokovnih srečanjih aktivno sodelovala s pripravo več člankov in predavanj. Drugi mandat je aktivna članica v Upravnem odboru strokovnega društva MSBZT Slovenj Gradec ter predsednica Komisije za dodeljevanje sredstev iz sklada za izobraževanje. Prav tako je članica Izvršilnega odbora Sekcije MSZT na internistično - infektološkem področju. Redno se udeležuje strokovnih izobraževanj na področju zdravstvene nege. Je mentorica pripravnikom in študentom zdravstvene nege.

Srebrni znak prejme za uspehe na področju paliativne oskrbe pacientov v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec.

Predlagatelj: Katjuša Mravljak, dipl. m. s., v. d. glavne medicinske sestre Oddelka za interno medicino

Ida Lužnik

Po končani srednji šoli je začela opravljati pripravništvo v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec in ga maja leta 1988 uspešno zaključila s strokovnim izpitom. Najprej se je zaposlila na nevrološkem odseku internega oddelka. Zaradi želje po dodatnih delovnih in strokovnih izzivih je svojo karierno pot leta 1994 nadaljevala v Enoti za intenzivno interno medicino. Vse od začetka poklicne poti se je strokovno izpopolnjevala, zato se je vpisala na Visoko zdravstveno šolo v Mariboru, smer zdravstvena nega in leta 2006 uspešno diplomirala. Junija 2007 je bila izbrana za glavno medicinsko sestro Enote za intenzivno interno medicino, kjer je uvedla veliko novosti ter prispevala k marsikateri izboljšavi in večji kakovosti pri delu. Uvedla je procesno metodo dela z uporabo negovalne dokumentacije ter sodobni pristop s sistematično, celostno in kakovostno zdravstveno nego.

Ves čas svoje poklicne poti se dodatno izobražuje, udeležuje se strokovnih izobraževanj in aktivno sodeluje s Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na internistično-infektološkem področju, tudi kot aktivna predavateljica in avtorica strokovnih prispevkov. Aktivna je tudi kot članica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji.

Kot strokovnjakinja svoje znanje nesebično prenaša tudi na svoje sodelavke in sodelavce. Pri delu s študenti in pripravniki zdravstvene nege izkazuje izjemen mentorski odnos, prizadeva si, da bi bodoči kolegi pridobili čim več znanja in strokovnih veščin. Pri delu jo odlikuje strokovnost, profesionalen odnos, natančnost in em-

Priznanje DMSBZT Koroške

Foto: Aleksandra Horvat

patičnost do pacientov in sodelavcev. Med sodelavci je znana kot dober vodja in srčna oseba.

Zaradi njenih kvalitativnih prispevkov k strokovnemu razvoju ter zaradi njene predanosti poklicu, je vzor vsem zaposlenim, zato jo predlagamo za dobitnico srebrnega znaka DMSBZT Koroške.

Predlagatelj: Andreja Šega, dipl. m. s., Sodelavci Enote za intenzivno interno medicino

Bronasti znaki

Ana Mithans

Ana Mithans je uspešno končala Srednjo zdravstveno šolo, kasneje je nadaljevala še študij agronomije in diplomirala. Sprva se je zaposlila pri Hmezadu, vendar je kmalu poiskala službo kot srednja medicinska sestra v Zdravstvenem domu Slovenj Gradec. Kmalu se je ponudila možnost zaposlitve bližje domu, zato je leta 1992 prišla v Zdravstveni dom Radlje, kjer je zaposlena še danes. Dolga leta je delala kot medicinska sestra v splošni ambulanti v Ribnici. Svoje delo je vedno opravljala s tankočutnostjo, posebnim odnosom do ljudi, skromna, prijazna, z velikim nasmehom na obrazu. Bila je tista prava »vaška medicinska sestra«, takšna, ki je dopustila, da se ob njej vsak posameznik, tudi preprost, skromen in tih človek »odpre« in ji izpove vse dobro in slabo, kar ga je trlo.

Ljudje so jo srečevali na cestah, gozdnih poteh, travnikih, kjerkoli so potrebovali njen nasvet. Poklicna pot jo je zanesla tudi v vrste patronažnih medicinskih sester. Stopala je med ljudi, v njihov dom in se tam srečevala ne samo s težavami bolnikov, ampak je spoznavala problematiko celotne družine, njihove radosti, večkrat tudi njihovo trpljenje. Vmes je opravljala delo na odvzemnem mestu v laboratoriju, delo referenčne medicinske sestre in se za to delovno mesto tudi ustrezno izobrazila. Svoje delo je nadaljevala in ga še danes opravlja kot medicinska sestra v urgentni dejavnosti. Zaradi svoje osebne naravnosti, delavnosti in želje po dodatnih strokovnih znanjih se je vpisala na visokošolski študij zdravstvene nege v Slovenj Gradcu in ga uspešno končala. S tem si je pridobila naziv diplomirana medicinska sestra. Kljub vsem izkušnjam in prehojeni poklicni poti je Ana medicinska sestra, ki vedno priskoči na pomoč v laboratorij, otroško ali antikoagulantno ambulantno, v splošno ali referenčno ambulantno, predava na zdravstveno vzgojnih delavnicah. Velikokrat sem ji povedala: »Poglej, si edina medicinska sestra, ki si je na poklicni poti nabrala toliko različnih delovnih izkušenj in znanj, si kot katalog znanja in izkušenj, bodi na to ponosna!« Vendar Ana ostaja skromna, tiha medicinska sestra, zato naj zapisane besede o njenem delu zvenijo posebej slovesno. Pri delu in v svojem prostem času redno pridobiva strokovna znanja, ki jih nesebično deli s svojimi sodelavkami in našim podmladkom, ki prihaja v Zdravstveni dom, to so dijaki, študenti, pripravniki.

Tudi v prostem času ne more mimo svoje poklicne naravnosti. Vsak trenutek izkoristi za tek, kolesarjenje v naravi in dolge pohode. Svoje življenje živi preprosto in je ena izmed tistih, ki zna živeti z naravo in črpati moč za življenje iz nje.

V poklicnem in osebnem življenju ji sodelavke in sodelavci želimo še veliko vzponov, uspehov, odkrivanja in pridobivanja novega. Veseli smo, da lahko sledimo njenim zgledom in njeni poti.

Predlagateljica: Danica Ladinek, pomočnica direktorja za zdravstveno nego, Zdravstveni dom Radlje

Nada Medved

Nada Medved si je od nekdaj želela postati medicinska sestra in ta želja se ji je uresničila, ko je leta 1982 dokončala Srednjo zdravstveno šolo v Slovenj Gradcu. Ker znanja ni nikoli preveč, se je še istega leta vpisala na Pedagoško fakulteto v Mariboru, vendar je morala zaradi finančnih težav študij prekiniti. Leta 1987 je opravila strokovni izpit in se zaposlila v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec.

Na redno zaposlitev srednje medicinske sestre je morala počakati. Tako je najprej delo poiskala v tovarni NTU Slovenj Gradec. Leta 1992 se je zaposlila v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, na Oddelku za abdominalno kirurgijo. Do leta 2008, ko se je zaposlila v Domu Hmelina d. o. o. v Radljah ob Dravi, je bila predana delu medicinske sestre, v skrbi za bolnike po kirurških posegih. Vedno je z zanimanjem spremljala nove strokovne smernice in jih koristno vključila v delovni proces. Nada Medved je generacija »stare šole medicinskih sester«.

Tudi danes, po 30 letih dela, je tako strokovna, natančna,

dosledna, dovezetna, kot je bila v šolskih klopeh. V Domu starostnikov Hmelina opravlja delo vodje tima. Pri svojem delu je tudi mentorica bodočim zdravstvenim tehnikom in bolničarjem negovalcem. Kot mentorica s svojimi dejanji, obnašanjem in delovanjem daje vzor in vzgled bodočim zdravstvenim tehnikom in bolničarjem. Svoje strokovno znanje in veščine z velikim zadovoljstvom prenaša tudi na nas, njene poklicne kolegice in kolege. Vrsto let je tudi aktivna članica Društva MSBZT Koroške. Sodeluje in vodi projekte znotraj delovne organizacije. Izvaja številna predavanja s področja zdravstveno vzgojnega dela za naše uporabnike in zaposlene. Razvija, spremlja in izvaja aktivnosti na področju spremljanja kakovosti znotraj Doma Hmelina. Zelo blizu ji je delo z ljudmi, obolelimi za demenco. Na tem in na številnih drugih področjih zdravstvene nege se je v vseh letih udeleževala strokovnih izobraževanj. Vsa pridobljena znanja prenaša v naš vsakdan. Pri vsakodnevnem delu dosledno upošteva Kodeks etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije. Medicinska sestra Nada Medved je človek, ki s svojim poslanstvom prispeva k razvoju stroke zdravstvene nege. S svojim načinom dela, prisotnostjo znotraj kolektiva, pozitivno naravnostjo do uporabnikov storitev in sodelavcev predstavlja člen verige, ki trdno veže.

Predlagatelj: V imenu kolektiva Doma Hmelina d. o. o. Radlje ob Dravi, Mateja Rejak

Vida Balant

Po končani osnovni šoli se je Vida Balant vpisala na Srednjo zdravstveno šolo Slovenj Gradec, ki jo je končala leta 1981. Ker ni dobila zaposlitve na Koroškem, se je leta 1981 zaposlila v UKC Ljubljana, v Klinični bolnišnici za psihiatrijo. Osem let je opravljala delo v Ljubljani, leta 1989 se je prijavila na razpis za prosto delovno mesto v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, na Centru za dializo, kjer je gradila svojo poklicno pot dobrih dvajset let. S predanostjo delu, profesionalnim odnosom in dobrimi medsebojnimi odnosi si je pridobila zaupanje med pacienti, sodelavci in drugimi zaposlenimi.

Od leta 1991 je članica Strokovnega društva MSBZT Koroške, aktivno je sodelovala tudi s Sindikatом zdravstva in socialnega varstva Slovenije pri pripravi poklicnih kvalifikacij.

Leta 2011 je poklicno pot nadaljevala na Oddelku za interno medicino, na Odseku za kardiologijo in angiologijo, kjer je nepogrešljivi člen delovne skupine. Pri delu jo vodi etičen in human odnos, znanje in profesionalnost. Odlikujeta jo strokovnost in umirjenost.

Do sodelavcev izkazuje spoštovanje, goji dobre medsebojne odnose, razdaja toplino in je vedno pripravljena nesebično pomagati in prisluhniti.

Svoje znanje in izkušnje prenaša na mlajše kolegice in kolege, je mentorica dijakom in pripravnikom. Aktivno se vključuje v uvajanje strokovnih smernic in standardov v vsakdanjo prakso zdravstvene nege in oskrbe.

Vida je sodelavka, ki je s svojo človeško noto, s svojim strokovnim delom in profesionalnim vedenjem vzor vsaki medicinski sestri in si zato zasluži bronasti znak.

Predlagatelj: V imenu zaposlenih v zdravstveni negi Oddelka za interno medicino, Katjuša Mravljak, dipl. m. s., v. d. glavne medicinske sestre ■

Ob 50. obletnici Strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške podeljen naziv častni član društva gospe Mariji Geč

Aleksandra Saša Horvat

Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške je ob svojem 50-letnem jubilejnim praznovanju podelilo naziv »častni član« društva gospe Mariji Geč, za njen pomemben prispevek k uveljavitvi društva in stroke zdravstvene nege na Koroškem ter v širšem slovenskem prostoru.

Marija Geč

Marija Geč se je rodila 25. junija 1932 blizu Slovenske Bistrice. Po končani Višji šoli za medicinske sestre v Zagrebu je bila na enoletnem strokovnem izpopolnjevanju v Bürgerspitalu v švicarskem Baslu. Po vrnitvi v domovino je nadaljevala delo v Bolnišnici Maribor, nato pa se je zaposlila v Umetnostnem paviljonu v Slovenj Gradcu.

Ko so leta 1973 v Slovenj Gradcu ustanovili dislocirani oddelk mariborske zdravstvene šole, je prevzela njeno vodstvo. Kot učiteljica strokovno-teoretičnih predmetov in praktičnega pouka je bila prva in edina redno zaposlena na novi šoli. Dela se je lotila zelo odgovorno in z neizmerno mladostno delovno zagnanostjo. Pri opravljanju delovnih nalog je čutila potrebo po nadaljnjem usposabljanju. V šolskem letu 1974/75 se je vpisala na Fakulteto za sociologijo, politične vede in novinarstvo v Ljubljani kot izredna študentka. Diplomirala je decembra 1977. V šolskem letu 1974/75 se je slovenjgraška Zdravstvena šola osamosvojila izpod okrilja mariborske in postala enota Šolskega centra v Slovenj Gradcu. Gospa Marija Geč je postala njena prva predstojnica. Vodila je organizacijo dela, bila povezovalni člen med Zdravstveno šolo, Šolskim centrom, Bolnišnico Slovenj Gradec in drugimi zdravstvenimi ustanovami v kraju in regiji ter republiškimi šolskimi in zdravstvenimi institucijami. Ravno to »vsajanje šole« v Šolski center, kraj, pokrajino in republiko je od nje terjalo veliko osebnega angažiranja. Rezultati seveda niso izostali. Kmalu so Zdravstveno šolo SG povsod poznali in jo sprejemali popolnoma enakovredno drugim šolam. Gospa Marija Geč je tako najzaslužnejša za ustanovitev in razvoj slovenjgraške zdravstvene šole, na kateri je poučevala, jo 16 let vodila kot predstojnica, nato pa bila še več let njen duhovni vodja. Njena moralno-etična drža z motom prve slovenske medicinske sestre Angele Boškin "Najboljše je komaj dovolj dobro" za pacienta je oplemenitila vse generacije in zaposlene na slovenjgraški zdravstveni šoli.

Gospa Marija Geč je bila tudi predsednica sekcije medicinskih sester v šolstvu. Prav tako je bila tudi med ustanoviteljicami Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov na področju zdravstvene in babiške nege v Koroški regiji.

Za svoje zavzeto delo na najrazličnejših področjih ustvarjanja strokovnega in družbenega dela je Marija Geč prejela številna priznanja. Tako je leta 1980 za uresničevanje delavskih interesov ter dolgoletno požrtvovalno delo v

Marija Geč

sindikalni organizaciji prejela srebrni znak sindikatov. Leta 1993 je za mentorsko in pedagoško delo na področju zdravstvene vzgoje in zaslug pri razvoju slovenjgraške zdravstvene šole prejela plaketo občine Slovenj Gradec. Za izjemno široko, zavzeto, dosledno pedagoško in družbeno delo, s katerim je ustvarjala napredek in pripomogla k ugledu medicinskih sester in stroke zdravstvene nege, je leta 1996 prejela zlati znak, priznanje Zbornice zdravstvene nege Slovenije. Prav tako je leta 1997 za izjemne uspehe v pedagoškem in strokovnem delu v vzgoji in izobraževanju prejela Vrunčev nagrado, ki jo podeljuje slovenjgraška občina. Leta 2006 pa je prejela tudi jubilejno priznanje Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenj Gradec (danes Koroške). Lik medicinske sestre in podoba zdravstvene šole, ki ju je ustvarila gospa Marija Geč, sta temeljila na njenih visokih moralno-etičnih vrednotah, ki jih je živela in uresničevala tudi sama.

Članice in člani društva gospe Mariji Geč izrekamo iskreno zahvalo ter ji želimo dobrega zdravja. ■

Podelitev srebrnih znakov in priznanj najzaslužnejšim medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom v pomurski regiji za leto 2016

Strokovno društvo medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja

Daniela Mörec, predsednica DMSBZT Pomurja

V Strokovnem društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja smo praznovali. Letošnja podelitev srebrnih znakov in priznanj je potekala v sklopu praznovanja mednarodnega dneva medicinskih sester na lokalni ravni, v hotelu Vivat v Moravskih Toplicah.

Nagrajenke med slovesnostjo

Nagovorila nas je predsednica društva Daniela Mörec, ki je s šopkom čestitala Emi Mesarič, letošnji dobitnici zlatega znaka. Slovesnosti se je udeležila predsednica Odbora regijskih strokovnih društev, Ksenija Pirš, ki je v odsotnosti nove predsednice Zbornice – Zveze, Monike Ažman, zastopala organizacijo. Navzoče je pozdravil še župan mestne občine Murska Sobota, dr. Aleksander Jevšek, ki je v nagovoru posebej poveljčal poslanstvo medicinskih in sester in tehnikov zdravstvene nege.

V kulturnem programu so nas ob spremljavi klavirja s pesmijo prijetno presenetili dijaki srednje glasbene šole iz Murske Sobotice. Njihove pesmi so pobožale srca 140 prisotnih izvajalcev zdravstvene nege in gostov. Nastopila je še vokalna skupina Žarek, potomka pevskega zbora DMSBZT Pomurja, ki se je ravno tako imenoval Žarek. Z novim pevovodjem in novim pevskim žanrom je prekrasno popestril svečano dogajanje.

Na komisijo za priznanja je letos prispelo osem vlog. Glede na kriterije je komisija odločila in podelila dve priznanji, in sicer: **Nadi Kuhar** in **Darji Hoheger** ter pet srebrnih znakov, ki so jih prejele: **Erika Časar**, **Helena Grabar**, **Simona Marič Tibaut**, **Karla Pučko Zemljič** in **Marija Rožman**. Ena vloga ni ustrezala razpisnim kriterijem.

Dobitniki srebrnih znakov

Erika Časar, diplomirana medicinska sestra, je bila zaposlena v Patronažni službi ZD Murska Sobota. Novembra 2015 se je upokojila. Po končanem srednješolskem izobraževanju je opravljala volontersko delo v kirurški ambulanti, pozneje pa se je zaposlila na ženskem oddelku kirurgije. Stene so jo omejevale, zato je sprejela službo patronažne medicinske sestre v Zdravstvenem domu Murska Sobota.

Zaradi znanja madžarskega jezika je pristala na Zdravstveni postaji Križevci z 19 vasmí, in to brez službenega vozila, avtobusne povezave in le enim telefonom v vsaki vasi. Tretjina vasi je bila madžarske narodnosti, teren pa razmetan po hribih in dolinah. Prepuščena je bila sama sebi, zato je potrebovala veliko znanja, spretnosti in iznajdljivosti.

Ker je stanovala v Križevcih, so jo pri krajevni skupnosti vključili v odbor za socialo, prevzela pa je tudi vodenje Rdečega križa. V okviru krajevne skupnosti so reševali morebitne spore med sosedi, nudili sosedsko pomoč, predavali, svetovali.

Nekaj let je vodila zdravstveno-socialno ekipo v delovni brigadi, ki je imela sedež na Osnovni šoli Gornji Petrovci. Z najstniki – brigadirji je šla na teren, kjer so čistili, pleskali, vse za izboljšanje življenjskih pogojev starostnikov brez svojcev. Takrat v vaseh ni bilo vodovoda, brez električne napeljave pa so bile predvsem »cimprane« hiše.

Leta 1980 so dokončali Zdravstveno postajo Gornji Petrovci, kamor so se vselile zdravstvene ekipe Gornjih Petrovcev in Križevcev. Končno je dočkala službeno katrcó in manjši teren delovanja. Od leta 1995 je bila tudi odgovorna medicinska sestra na Zdravstveni postaji Gornji Petrovci in to ji je dalo zagon, da se zdravstvena postaja spremeni na bolje, seveda v korist pacientom.

Bila je tudi svetnica v prvem občinskem svetu občine Gornji Petrovci. Z željo za izboljšanje zdravstvenega stanja prebivalcev je v tej občini zaprosila za dodelitev sredstev. Pridobila je sredstva za nakup dveh avtomobilov za potrebe patronažne službe in zdravnika; več aparatov, kot so EKG, merilec holesterola in trigliceridov, kopirni stroj itd.

Njena pobuda je bila tudi donacija finančnih sredstev svojcev pokojnika za nakup dvigala v zdravstveni postaji, saj je splošna ambulanta v 1. nadstropju in nedostopna za težko pomične in invalide. Zdravstvena postaja je bila ena izmed prvih, ki je dobila dvigalo. Končno je imel vsak pacient dostop do zdravnika.

Tri mandate je bila predsednica vasi in Krajevne skupnosti Križevci, predsednica in ustanoviteljica protipožarnega ter ženskega društva. Vsak sestanek je izrabila za predavanja o zdravem življenju, ohraniti zdravega okolja in nujnosti odziva na program SVIT.

Z donacijskimi sredstvi so nabavili stacionarni (za splošno ambulanto) in prenosni coaguheck (za patronažno službo) za merjenje PTČ, INR. Žal so svojci še vedno morali po izvide v ambulanto za antikoagulantno terapijo v Rakičan. Erika pa je za paciente vedno želela le najboljše, zato je bila njena pobuda ustanovitve ambulante za antikoagulantno terapijo v njihovi zdravstveni postaji.

Veliko let je bila članica upravnega odbora Sindikata zdravstvene nege v ZD Murska Sobota. Svojo poklicno pot je združevala z delovanjem v Izvršilnem odboru Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja, kjer je sodelovala pri organizaciji strokovnih srečanj in raznih drugih dogodkih društva.

V čast si šteje, da je lahko 40 let preživela med tako širokosrčnimi ljudmi, njenimi Goričanci in upa, da je s svojim delom vsaj malo prispevala k njihovemu zdravju ali ohranitvi le tega. Erika Časar pravi, da je poklic patronažne medicinske sestre zanjo najlepši na svetu, saj družino spremlja od rojstva do smrti. Ljudje te spustijo v svoj dom, vča-

sih v svoje srce, te posvojijo. Ko se poslovijo od sveta, čutiš, da si izgubil nekoga svojega, ki si ga spremljal leta, desetletja. Njihove težave, tragedije te obremenjujejo, žalostijo, jezijo. In na koncu delovnega dne se vrneš v »bazo«, domov, v okrilje prijateljev, kolektiva, ki ti nudi oporo, tolažbo, smeh, nagajivost. Pravijo, pusti, ne sekiraj se, jutri je nov dan. Tak kolektiv želim in privoščim tudi vam!

Prepričani smo, da si ERIKA ČASAR zasluži srebrni znak, najvišje priznanje Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja, saj je s strokovnim, predanim in natančnim delom na področju zdravstvene nege v patronažnem varstvu Zdravstvenega doma Murska Sobota – Gornji Petrovci pomembno prispevala k razvoju, prepoznavnosti in ugledu stroke zdravstvene nege in delovanju Zdravstvene postaje Gornji Petrovci.

Svoje delo je vse do upokojitve opravljala z enako vnemo in še vedno je pripravljena pomagati »njenim Goričancem«, ko jo bodo potrebovali.

Predlagatelj: Patronažna služba Zdravstvenega doma Murska Sobota

Helena Grabar se je po končanem izobraževanju na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani zaposlila na UKC Ljubljana na oddelku za abdominalno kirurgijo, kjer je delala dve leti. Nato se je leta 1987 zaposlila v Splošni bolnišnici Murska Sobota kot instrumentarka v operacijski dvorani. Leta 1989 je zamenjala delovno mesto in začela delati kot višja medicinska sestra na kirurškem oddelku. Leta 1994/95 je končala izobraževanje iz enterostomalne terapije na UKC Ljubljana. Po 20 letih dela na kirurškem oddelku je končala še študij na Visoki šoli za zdravstvo v Mariboru. Vrsto let je bila vodja oddelka za abdominalno kirurgijo. Skupno ima že več kot 30 let delovne dobe, največji pečat pa je pustila prav na kirurgiji. Helena je edina stomaterapevtka na ravni bolnišnice in ena izmed dveh v pomurskem prostoru nasploh. Vsak prvi torek v mesecu deluje ambulanta za stomaterapijo, kjer je na razpolago tudi vsem zunanjim pacientom s stomo. Prepričani smo, da je njeno prizadevanje ljudem s stomo dvignilo kakovost življenja. Velikokrat se pojavijo težave pri pacientih in Helena je tista svetla točka v življenju teh ljudi, pri kateri najdejo pomoč. Pregovor pravi, da včasih potrebujemo nekoga, da se z njim pogovorimo ali da se z njim nasmejimo. Na kirurškem oddelku smo prepričani, da prav pacienti s stomo, ki poiščejo pomoč naše Helene, dobijo eno in drugo, torej pogovor in na koncu tudi nasmehe.

Čeprav je Helena edina s končanim izobraževanjem na področju enterostomalne terapije v bolnišnici, je vedno pripravljena svoje znanje deliti z drugimi. Tako je že pričela sodelavko, da jo enakovredno nadomešča v času njene odsotnosti. Bolniki, ki so predvideni za operacijo in pripravo stome, nikoli niso prepuščeni sami sebi. Vselej dobijo napotke pred operacijo in po njej. Prav tako pa vsakega bolnika skupaj s svojci naučimo zdravstvene nege s stomo. Največ zaslug za to ima Helena. Poslanstvo nas opominja na bistvo našega dela, služi nam kot kažipot ravnanja, nas navdihuje in navdušuje. In biti stomaterapevtka je vsekakor Helenino poslanstvo, o tem smo prepričani. V sekciji enetrostomalne terapije sodeluje že od vsega začetka, torej že več kot 20 let, kjer uspešno predstavlja SBMS širše v Sloveniji. Štiri leta je bila članica Iz-

vršilnega odbora sekcije. Sodelovala je pri organizaciji strokovnih seminarjev Sekcije za ET in večkrat predavala. Kot mentorica številnim pripravnikom uspešno posreduje svoje znanje.

Naša Helena je izredno mirna, vendar vedno pripravljena za kakšno šalo. Lepo je biti v njeni družbi še posebej, ko se od srca nasmeji. Po drugi strani pa je pripravljena poslušati in slišati človeka. Pregovor pravi, da je veriga tako močna, kot je močen njen najšibkejši člen. Verjamemo, da je Helena pomemben člen v tej verigi, ne samo za zaposlene, ampak v prvi vrsti za ljudi, ki so na drugi strani boja življenja.

Zato zaposleni kirurškega oddelka SBMS predlagamo, da DMSBZT Pomurja podeli srebrni znak Heleni Grabar, dipl. m. s., stomaterapevtki, za njeno večletno strokovno in pomembno delo na področju zdravstvene nege.

Predlagatelj: sodelavci kirurškega oddelka

Simona Marič Tibaut je diplomirana medicinska sestra, ki v Domu starejših Lendava opravlja dela in naloge oddelčne medicinske sestre že šestnajsto leto. Kot oddelčna medicinska sestra skrbi za strokovno izvajanje zdravstvene nege starostnika v celem zavodu. Odgovorna je za dosledno izvajanje ukrepov na področju preprečevanja in širjenja okužb. Na to temo je pripravila interno strokovno predavanje za sodelavce. Pri svojem delu je od vsega začetka pokazala veliko strokovnega znanja, ki ga nadgrajuje z dodatnimi izobraževanji. Opravila je izobraževanje o sistemu dobre distribucijske prakse cepiv in je v zavodu zadolžena za dosledno izvajanje Pravilnika o sistemu za sprejem, shranjevanje in sledljivost zdravil.

Je članica uredniškega odbora Klopotec, kjer objavlja zdravstveno vzgojne članke in tako približa stroko zdravstvene nege sodelavcem, stanovalcem, svojcem in vsem, ki prebirajo Klopotec, interno glasilo Doma starejših Lendava.

Kot članica Izvršilnega odbora DMSZT Pomurja prenaša v dom informacije in dogajanja iz regijskega društva in Zbornice – Zveze. Sodeluje pri organizaciji strokovnih srečanj, ki jih organizirata društvo in Sekcija medicinskih sester v socialnih zavodih.

Deset let vodi domsko skupino za samopomoč z imenom Vijolice in vsak torek jo člani te skupine z veseljem pričakujejo. V reviji Prepletanja objavlja članke. Pri svojem delu izkazuje tople in prijazen odnos do stanovalcev doma. Na področju varstva starejših se dodatno izobražuje in je zato pridobila naziv »višji svetovalec«.

Poznamo jo kot sodelavko, ki daje koristne predloge, se zavzema za uveljavitev stroke zdravstvene nege starostnika in skrbi za profesionalno vodenje tima in dobre medosebne odnose. Zaradi vseh njenih odlik menimo, da si zasluži srebrni znak Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja.

Predlagatelj: Zdravstveno-negovalna enota Doma starejših Lendava

Karla Zemljič Pučko je rojena na nekoč najlepši dan v naši nekdANJI domovini, in sicer na dan mladosti, 25. 5. 1973. Srednjo zdravstveno šolo je zaključila 1992. leta v Mariboru in oktobra 1993 dobila prvo zaposlitev kot pripravnica v Zdravstvenem domu Gornja Radgona. Po opravi-

vljenem strokovnem izpitu se je zaposlila v Dispanzerju za otroke in šolsko mladino, kjer je z velikim veseljem opravljala delo z malimi bolniki. Ker je veljala za sposobno in vestno delavko in ker se je že takrat pojavljal trend, da je treba mlade sodelavce priučiti na čim več različnih delovnih mestih, je naslednjih nekaj let opravljala delo tudi v drugih organizacijskih enotah. Tako si pridobivala bogate delovne izkušnje še v službi splošne medicine in na patronaži. Od leta 2011 pa vse do danes je kot odgovorna medicinska sestra zaposlena v Dispanzerju medicine dela in športa (DMDŠ). Hkrati je za zavod »delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu«. Dela tudi v posvetovalnici za diabetike. Ves ta čas je ob bogati paleti poklicnih znanj in veščin pridno pridobivala znanje tudi na Visoki zdravstveni šoli v Mariboru, kjer je leta 2006 uspešno diplomirala. Vendar ji želja po znanju ni dala miru, dokler ni uspešno zaključila študija še na Fakulteti za socialno delo in si pridobila strokovni naziv univerzitetni diplomirani socialni delavec.

Področje dela, kjer je trenutno najbolj aktivna, zahteva veliko mero strokovnega znanja, organizacijskih sposobnosti ter profesionalnega odnosa tako med zaposlenimi kot z uporabniki njihovih storitev. Zaradi tega Karla veliko svojega časa, tako na delovnem mestu kot v svojem prostem času, posveča dvigu strokovnega znanja, ki ga nenehno nadgrajuje z obiskovanjem strokovnih izobraževanj in spremljanjem novosti preko spleta in strokovne literature. Pridobljeno znanje z veseljem prenaša med sodelavce in številne pripravnike, katerim je tudi mentorica in vzoren lik medicinske sestre.

Karla je po naravi človek z mehko dušo, zato ne preseneča, da je aktivna tudi na področju humanitarnih dejavnosti. Je članica Prostovoljnega gasilskega društva Gornja Radgona že več kot dvajset let in aktivna v Društvu prijateljev mladine Gornja Radgona, tako rekoč druga mama otrokom, ki letujejo v Baški.

Karla je od vstopa v delovno okolje članica Zbornice – Zveze. V mandatnem obdobju 2008–2012 je postala aktivna v DMSZT Pomurje, najprej kot nadomestna članica IO društva, v naslednjem mandatu pa članica IO društva. Sproti dobivamo vse informacije o dogajanjih tako v Pomurju kot v slovenskem prostoru na področju ZN. Običajno nam tudi pomaga pri prijavi na strokovna srečanja, saj razpolaga z vsemi našimi podatki in mi, njeni sodelavci, to s pridom izkoriščamo. Ko smo ugotovili, kakšne organizacijske sposobnosti in koliko pozitivnega elana je v njej, nam je ni bilo težko prepričati, da bi lahko to funkcijo združila s funkcijo predsednice SE SDZN Slovenije, katerega članica je prav tako od samega vstopa v delovno okolje. Tudi svoje sindikalno delo opravlja zavzeto in z veliko mero občutka in skrbi za zagotavljanje pravic zaposlenih, ki jih zastopa. Za krepitev medsebojnih odnosov je zelo pomembna humanizacija tako na delovnem mestu kot tudi izven. Tukaj lahko zapišemo, da so naša družabna srečanja, pikniki in izleti zahvaljujoč njenemu neutrudnemu duhu in energiji vedno organizirana tako, da še dolgo vzbujajo prijetne spomine na dogodke. S svojim marljivim delom in zavzetostjo je zelo aktivna v skrbi za zdravje prebivalcev pri preprečevanju bolevnosti za srčno-žilne bolezni in duševno zdravje. Prav tako je njen prispevek k izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalstva

Prejemnice srebrnih znakov in priznanj, od leve proti desni so: Marija Rožman, Helena Grabar, Simona Marič Tibaut, Karla Pučko Zemljič, predsednica društva Daniela Mörec, Erika Časar, Darja Hoheger, Nada Kuhar, podpredsednica društva Dragica Jošar

opazen pri delu s sladkornimi bolniki, s katerimi se srečuje v posvetovalnici za diabetike. Aktivno predava in pomaga pri izvajanju različnih meritev tudi v Društvu diabetikov Gornja Radgona in sodeluje pri raznih aktivnostih ob svetovnem dnevu zdravja, dnevu diabetikov in dnevu ledvičnih bolnikov.

Predlagatelji se zavedamo, da je v teh časih, ko je tempo življenja zahteven, prehitel, obremenjujoč in velikokrat individualno naravnan, težko najti posameznike, ki so pripravljeni kaj storiti za druge, še posebej prostovoljno. Mi smo našli tako osebo, Karlo, zato jo predlagamo za dobitnico srebrnega znaka.

V imenu predlagateljev zapisala Slavica Mencinger, dipl. m. s., Zdravstveni dom Gornja Radgona

Marija Rožman se je rodila v Lendavi, kjer je končala osnovno šolo. Leta 1977 je maturirala na takrat imenovani Zdravstveni šoli Murska Sobota, otroška smer. Bila je prva generacija, ki si je pridobila naziv medicinska sestra – otroška negovalka. Radovednost, iznajdljivost in zagnanost so botrovale, da je požela velik snop znanja in ga začela še istega leta uveljavljati v praksi na prvem samostojnem delovnem mestu v zobozdravstveni ambulanti ZD Lendava. Po enem letu je bila za pol leta poslana na edukacijo v porodno sobo Splošne bolnišnice Murska Sobota, kjer se je naučila voditi porod. Po vrnitvi v zdravstveni dom je dve leti delala kot babica na terenu. Nato je bila premeščena na različna delovna mesta in tako skoraj ni enote v zdravstvenem domu, kjer ne bi delala. Leta

1993 se ji uresničila želja, premestili so jo na terensko delo, na delovno mesto patronažne medicinske sestre, kjer uspešno dela že 25 let. Postala je koordinatorka vseh oblik pomoči na domu. Sama pravi, da jo to delo notranje bogati, zadovoljuje in ji omogoča osebnostno rast. Začetki niso bili lahki, saj je morala delo patronažne medicinske sestre opravljati na zelo razvejanem področju. Pogoji dela niso bili primerljivi z današnjimi, saj je bilo treba velike razdalje premagovati peš, s kolesom ali avtobusom. Ob delu je mnogokrat vključena v reševanje težkih socialnih razmer. Skrb za pacienta je njeno najpomembnejše vodilo v zdravstveni negi. Vedno je ponosna na svoj poklic, ki ga z veseljem in predanostjo opravlja. Aktivna je pri vseh dejavnostih, ki dajejo vrednoto zdravstveni negi. Pri vsakodnevnem delu zahteva spoštovanje zaposlenih, krepi dobro timsko sodelovanje na vseh ravneh. Zelo pomemben ji je spoštljiv in profesionalen odnos do pacienta. Njene vrednote so strokovnost, prijaznost, človečnost, dosledno spoštovanje pacientovih pravic in kakovostno delo. Za vse to so jo zadovoljni pacienti velikokrat pohvalili. Njen odnos do sodelavcev in bolnikov pomembno vpliva k humanizaciji medosebnih odnosov, ki vliva zaupanje in povezovalje zaposlenih.

Zaradi svoje strokovnosti in predvsem empatičnega odnosa do ljudi, s katerimi se srečuje pri svojem delu, pripomore k večji prepoznavnosti in spoštovanju poklica medicinske sestre. Svoje bogate delovne izkušnje in znanje z veseljem in potrpežljivostjo prenaša na študente, dijakke, pripravnike in mlajše sodelavce, ki jim daje zgled s

svojo profesionalnostjo, natančnostjo pri delu in predanostjo svojemu poklicu. S svojim širokim strokovnim znanjem deluje tudi zdravstveno vzgojno, tako pri prej omejenih kakor tudi pri pacientih in njihovih svojcih. Dve leti je vodila zdravstveno vzgojno oddajo na lokalni radijski postaji in z veseljem se odzove tudi zdravstveno vzgojnim povabilom osnovnih šol in vrtcev v lokalni skupnosti. Zaradi naštetih lastnosti, krepitve vloge medicinske sestre, razvijanja dobrih medosebnih odnosov, predajanja znanja, organizacijskih sposobnosti in spodbujanja sodelavcev ter nesebične in učinkovite edukacije in uvajanja novega kadra si Marija Rožman nedvomno priznanje zasluži.

Predlagatelj: *Silvija Baksa, pomočnica direktorice za področje ZN, s podporo sodelavk in sodelavcev Zdravstvenega doma Lendava*

Dobitnice priznanj

Nada Kuhar se je po končani osnovni šoli vpisala v srednjo medicinsko šolo, saj je vedno želela postati medicinska sestra. Po zaključku šolanja 1979 je začela poklicno pot na kirurškem oddelku, nato pa na infekcijskem oddelku Splošne bolnišnice Murska Sobota, kjer je delala 15 let. Nova znanja si je pridobila tudi na otroškem oddelku, kamor je bila premeščena po bolezni, nato pa v internističnih specialističnih ambulantah, kjer dela že 20 let. Je ena prvih medicinskih sester, ki je na internem oddelku vpeljala elektronsko naročanje pacientov na preglede v elektronsko čakalno knjigo. Pridobljeno znanje in izkušnje z navedenega področja je v okviru naše bolnišnice podala stanovskim kolegicam. Na področju elektronskega naročanja je sodelovala tudi s kolegicami iz SB Slovenj Gradec. Zaveda se, da je nadgrajevanje znanja prvi pogoj za kakovostno strokovno delo z uporabniki storitev.

Kot aktivna članica paliativnega tima dela na področju naročanja hudo obolelih v paliativno ambulantno. Je povezovalni člen med bolnišničnimi oddelki, kjer ležijo paliativni bolniki, in zdravnico, ki jih obravnava. Poleg naštetega opravlja še funkcije pri Mestni občini Murska Sobota kot članica sveta Mestne četrti Park, članica sveta Pokrajinskega muzeja Murska Sobota, imenovana je za sodnico porotnico pri Okrožnem sodišču v Murski Soboti in je članica Društva za zaščito živali Pomurja.

Nada je človek, ki pri ljudeh ceni odkritosrčnost in poštenost. Meni, da lahko ljudem, ki pridejo v našo bolnišnico iskat pomoč, poleg strokovnosti ponudimo še veliko več. To je sočutje in topel nasmeh, ki lahko človeka opogumi in pozitivno vpliva nanj. Njena načela in strokovno znanje, ki ga ima, ji dajejo vrednote medicinske sestre s profesionalnim pristopom do pacientov, njihovih svojcev in sodelavcev. Svoje prirojene in skozi profesionalno in osebnostno življenje nadgrajene sposobnosti plemeniti skozi delo na različnih družbenih področjih. Z velikim veseljem je postala aktivna članica gledališke skupine DMSBZT Pomurja. Igra ji predstavlja sproščanje in možnost, da izživi svojo lastno ustvarjalnost, svoj prosti čas pa preživi s svojimi prijatelji in soigralci iz amaterskega gledališča DMSBZT Pomurja.

Strokovnost, natančnost, poštenje, redoljubnost, srčnost in čut za sočloveka so njene osebne in poklicne vrednote.

te. Poklic srednje medicinske sestre opravlja z ljubeznijo in ponosom.

Predlagatelj: *sodelavci in sodelavke Internega oddelka SB Murska Sobota*

Darja Hoheger se je rodila 29. julija 1973 v Murski Soboti. Po končani osnovni šoli v Bogojini se je vpisala na srednjo zdravstveno šolo, ki jo je zaključila 1993. Pripravnništvo je opravljala na ginekološko-porodnem oddelku Splošne bolnišnice Murska Sobota. Prve delovne izkušnje si je nabrala na Oddelku za perioperativno medicino in reanimacijo. Od leta 1995 pa je kot zdravstveni tehnik zaposlena na internem oddelku. Pri delu je vestna, strokovna in vedno pripravljena pomagati, odprta za nove ideje in znanja. Zaveda se pomena dobrega komuniciranja in sodelovanja z vsemi sodelavci na oddelku. Kot mentorica dijakom na praktičnem usposabljanju pomaga pri prvih korakih na njihovi poklicni poti; predstavlja jim postopke in posege, veljavne standarde in celostno obravnavo bolnika.

Vključena je v delovno skupino za oskrbo kroničnih ran. Od aprila 2015 se poleg dela na oddelku vključuje v ambulantno za kronične rane na infekcijskem oddelku. Kontinuirano spremlja novosti na področju kroničnih ran in vključuje nova znanja v klinično okolje.

Vrednote, ki odlikujejo Darjo Hoheger, so spoštovanje, strokovno znanje in profesionalen odnos do pacientov, njihovih svojcev in sodelavcev. S svojimi osebnostnimi lastnostmi pomembno prispeva k stroki in organizaciji dela v zdravstveni negi. Je članica Zbornice – Zveze in aktivna članica v Izvršilnem odboru Strokovnega društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja. Aktivno sodeluje pri organizaciji in izvedbi strokovnih izpopolnjevanj. Polna je idej in pobud, ki jih deli z drugimi in s tem prispeva k prepoznavnosti dejavnosti društva. Prav tako je član izvršilnega odbora v Sindikatu delavcev zdravstvene nege Splošne bolnišnice Murska Sobota.

Ponosna je, da je medicinska sestra in da lahko pomaga drugim.

Predlagatelj: *sodelavci in sodelavke internega oddelka SB Murska Sobota* ■

Čestitka

Na Fakulteti za organizacijske vede Univerze v Mariboru je zaključila magistrski študij naša kolegica

mag. Andreja Krajnc

Ponosni smo na njen uspeh in ji iz srca čestitamo!

V imenu izvršilnega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti
Martina Horvat

Regijska proslava Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celje

Anamarija Vrhovec, Mirjam Marguč

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER,
BABIC IN ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV CELJE

Letošnje leto je regijska proslava ob Mednarodnem dnevu medicinskih sester v Narodnem domu Celje, 18. maja, potekala nekoliko drugače.

Julijan Špes, dobitnik srebrnega priznanja, s sodelavci Splošne bolnišnice Celje in zaposlenimi na Srednji zdravstveni šoli Celje

Foto: Anamarija Vrhovec

V uvodnem delu je predsednica našega društva gospa Tomislava Kordiš v svojem govoru ponosno spregovorila o pomenu dela medicinskih sester in naše poklicno delo prepletla z resnično življenjsko zgodbo. Sledila je zaslužna podelitev srebrnih znakov in naslavljanje naših predragih upokojenih medicinskih sester. Podpredsednik Zbornice – Zveze, Jože Prestor, je kot častni gost poudaril, da so pomen organizacije njeni člani, ki morajo za uspešno delovanje in doseganje ciljev delovati povezano.

Izrečenih je bilo veliko spodbudnih in prijaznih želja, v drugem bolj sproščenem delu pa nas je povezala glasba, ki ima, kot je bilo že večkrat dokazano, čudežno moč. Ob prijetnem vzdušju, ki ga je pričarala glasba, smo pozabili na vsakdanje skrbi. Glasbeni skupini Mambo Kings, ki nas je z živahnostjo in veselimi ritmi dodobra razvedrila in razgibala, je vse to zagotovo uspelo. Iskrena zahvala gre naši predsednici Tomislavi Kordiš, ki je poskrbela, da smo se domov vrnili zadovoljni, nasmejani in motivirani za nadaljnje izzive, ki nam jih na pot postavlja naše poslanstvo. In na koncu še zahvala vsem našim kolegicam in kolegom iz bolnišnice in socialno varstvenih ustanov, s katerim Srednja zdravstvena šola Celje že vrsto let uspešno sodeluje. ■

Vse dobro.

Srednja zdravstvena šola Celje

Izlet članov DMSBZT Celje na Slovensko primorje

Zdenka Salobir

»Po jutru se dan pozna«, je star slovenski rek, ki se je potrdil tudi v soboto, 28. maja, ko smo se aktivni in upokojeni člani DMSBZT Celje odpravili na enodnevni izlet. Pot do slovenske obale je minila v dobrem razpoloženju. Nekdanji sodelavci, sošolci, znanci ali naključni sopotniki smo se veselili snidenja in druženja.

Udeleženci izleta v Krajinskem parku Sečoveljske soline

Foto: Miran Salobir

Z izkušenim vodnikom smo si ogledali Luko Koper. Seznanili smo se z njenim delovanjem in prostorsko umeščenostjo luke na majhnem delu slovenske obale. Ko smo krožili med stavbami in zabojniki s skrbno urejenim prometnim režimom, smo razmišljali, da ta del obale vendarle ni tako majhen. Mimo nas so neprestano vozili mladeniči v osebnih vozilih. Opazovali smo sistem pretovarjanja vozil iz prekooceanskih ladij na ogromna luška parkirišča. Zanimivo je, da so študentje primorske univerze postavili svetovni rekord v pretovarjanju vozil. Posebna dvigala, ki se vidijo daleč naokoli, so plod slovenskega znanja. Sledil je prijeten sprehod po starem mestnem jedru Kopra. V najbolj vročem delu dneva pa smo se s turistično barko odpeljali na panoramsko vožnjo od Kopra do Portoroža. Ribja malica s pogledom na Šavrinke griče in prebujajoči utrip obalnih mest je bila prijetno doživetje. To idilo je dopolnilo še preletavanje galebov. Kratek sprehod mimo elitnih portoroških hotelov je vzbujal nostalgijo počitniških dni. Z avtobusom smo se odpeljali v zaledje. Privoščili smo si okusno lokalno obarvano kosilo, kjer niso manjkali niti istrski bobiči. Le-te pripravljajo v vsaki vasi na svoj način, osnovne sestavine pa so povsod enake. Krajinski park Sečoveljske soline se nam je predstavil v vsej

svoji lepoti. Obnovljene in identično urejene solinarske hiše so nas s pomočjo vodnika odpeljale v čas življenja solinarjev, katerih otroci so že maja zaključili šolsko leto, se s starši preselili v kamnite hiške in pomagali pri preprostih opravilih. Po poti proti avtobusu smo občudovali bogato floro in favno krajinskega parka. Avtobus je postal težji za nekaj kilogramov soli in tudi kakšen značilen solinarski klobuk se je znašel vmes.

Ob poti v notranjost dežele smo željno pogledovali proti morju. Moč večernih sončnih žarkov je kar vabila k posedanju na plaži in poslušanju valovanja morja. A naš potovalni načrt je bil tokrat drugačen. Sledil je obisk družinske, vinogradniške kmetije Ražman. Mladi naslednik lokalnih pridelovalcev vin nam je sprva sramežljivo, nato pa zelo suvereno predstavil njihovo dejavnost. V zanimivo opremljenem starem delu in sodobnem novem delu vinske kleti smo se dobro počutili. Piko na i je predstavljala degustacija domačih vin, mesnin in sirov, popestrjena s poučno razlago, katero vino se dobro poda h kateri hrani. Vzdušje je bilo veselo in živahen klepet se je razlegal po prostoru.

Še bi ostali, a žal je vsega lepega prehitro konec. Za ta dan lahko brez slabe vesti rečemo, da je bil popoln. ■

DMSBZT Celje vabi svoje člane v Baltiške države in Sankt Peterburg Litva, Latvija, Estonija, Rusija

Tokrat bomo obiskali severovzhodni del Evrope in odkrivali lepote Baltiških držav in Sankt Peterburga. Spremembe v začetku 90. let 20. stoletja so ustvarile pogoje za ponovno samostojnost Baltiških dežel, ki so jim sledili mednarodno priznanje, vključitev v mednarodne organizacije in hiter gospodarski razvoj. Na našem potovanju bomo spoznavali, kako so tevtonski viteški red, srednjeveški cehi, Livonija in tuji zavojevalci v preteklosti vplivali na narode ob Baltiku in kako se nemirna obdobja odražajo v današnjem življenju v Litvi, Latviji in Estoniji. Seveda bomo obiskali tudi Sankt Peterburg, se sprehodili do Zimskega dvorca in obiskali Ermitaž, občudovali živahni Nevski prospekt in uživali v predstavi ruske baletne šole.

Čas potovanja: 10.–18. september 2016

1. dan, sobota, 10. september 2016: Ljubljana - Vilna
2. dan, nedelja, 11. september 2016: Vilna – Trakai – Kaunas - Klaipėda (340 km)
3. dan, ponedeljek, 12. september 2016: Klaipėda – Palanga - Hrib križev – Jelgava - Riga (310 km)
4. dan, torek, 13. september 2016: Riga
5. dan, sredo, 14. september 2016: Riga – Pärnu - Talin (340 km)
6. dan, četrtek, 15. september 2016: Talin - St. Peterburg
7. dan, petek, 16. september 2016: St. Peterburg
8. dan, sobota, 17. september 2016: St. Peterburg
9. dan, nedelja, 18. september 2016: St. Peterburg – Puškin – Zagreb – Ljubljana - Celje

Cena: 1.395,00 € pri najmanj 30 plačanih potnikih

80,00 € pridobitev navadnega turističnega vizuma za enkratni vstop ruska viza

70,00 € vstopnica balet "Trnuljčica" v gledališču

Skupaj: 1.545,00 €, cena ne vključuje notranjih vstopnin po programu.

Doplačila:

- za enoposteljno sobo v hotelih*** 195,00 €/ osebo,
- zdravstveno zavarovanje z asistenco v tujini Coris (dvojno kritje) 11,46 €,
- odgovorni riziko (5 %) od vrednosti paketne cene 69,70 €.

Prijava:

Prijave zbira do zasedbe prostih mest.

Magda Brložnik, vsak dan od 7.00 do 7.30 in od 14.00 do 15.00, telefon: 03 5434 302, GSM 041 430 899 ali na e-mail: magda.brložnik@zd-celj.si

Pri prijavi sporočite način plačila in naslov delodajalca, če boste znesek poravnali obročno.

Plačilo:

Preko izplačil OD: 12 obrokov po 128,75 €. Prvo plačilo julija. Po dogovoru z gospo Švener plačila preko položnic na TR SI 56 03125 10000 22 024 pri SKB banki, sklic na 024 – 123, ali v agencijah RELAX.

Podroben program je na voljo na spletnih straneh DMSBZT CELJE.
Veselim se ponovnega druženja in vas lepo pozdravljamo.

Za DMSBZT Celje
Magda Brložnik

RELAX TURIZEM d. d.
Nevenka ŠVENER
Meža 10, 2370 Dravograd, SI - Slovenija
Mob. SLO: +386 41725130
E-mail: svener.nevenka@relax.si

Srebrni negovalni tim Obalnega doma upokoencev Koper

Gabrijela Valenčič

Obalni dom upokoencev Koper je svoja vrata odprl leta 1980 in z vselitvijo prvih uporabnikov so se na zavodu zaposlili tudi izvajalci zdravstvene nege in oskrbe. Prihajali so iz različnih okolij v novo delovno okolje, v moderno zgradbo s čudovitim pogledom na koprski zaliv in mogočne Alpe. Vendar je še ob tako lepem ambientu in razgledu zavod ostajal stigmatiziran. Čas in prostor sta bila še desetletja močno zaznamovana s prepričanjem, da se od tu naprej ne zgodi nič lepega.

Foto: Sukanović

Torta v obliki regijskega društva in srebrnega znaka

Večji del medicinskih sester je prišel iz porodnišnice Koper, tem se je pridružila večina sodelavcev, ki so prišli v dom po zaključenem izobraževanju. Eni iz sveta rojstva, kjer se življenje začne, in drugi iz sveta mladih v svet starosti in bolezni. Z leti se je struktura uporabnikov močno spremenila, uporabniki so starejši in potrebe po zdravstveni negi in oskrbi so vedno zahtevnejše. Delo je postalo težje, zahtevnejše in bolj odgovorno. Žal pa so ostali kadrovski standardi in normativi že desetletja enaki. Določa jih plačnik in ne stroka. Merila zdravstvene nege in oskrbe so pisana na kožo plačniku in imajo s potrebami uporabnikov in strokovnimi smernicami le malo skupnega. Danes si upamo trditi, da je zavod v svojem prostoru prepoznaven kot uporabniku prijazen, strokoven in varen dom. Tako prepoznavnost so mu skupaj z drugimi službami nedvomno dali zaposleni v zdravstveni negi in oskrbi, katerim dom ne pomeni le delovnega mesta, ampak je to njihov način življenja. Poleg aktivnega sledenja stroke, izvajanja izobraževanj, jih povezujejo številne dobrodelne note, katerih pobudniki so. Tako so se v preteklih letih aktivno udeležili številnih akcij: zbirali so pomoč poplavljenim v Bosni, sredstva za pomoč sodelavcem v tiski, zbirali so pomoč za otroke preko Rdečega križa, za kar so prejeli posebno priznanje. Sodelovali so tudi v številnih aktivnostih za namensko zbiranje sredstev. Sodelovali so na košarkarski tekmi, na stojnici na tržnici v Kopru v novoletnem času prodajali pecivo, ki so ga sami spekli. Izku-

piček so namenili za nakup klicnega sistema in tako sodelovali v akciji Koper za SOS. So pobudniki in aktivni udeleženci na novoletnem sejmu, ki ga zadnja leta organizirajo v domu. Poleg peke peciva zaposleni prinesejo od doma različne stvari, ki jih prodajajo na boljši stojnici za simbolično ceno, izkupiček pa je namenjen za obogatitev življenja uporabnikov doma. Udeležujejo se športnih iger in skupnih izletov. Razlogov, zakaj je regijsko društvo Koper timu na slovesnosti ob dnevu medicinskih sester podelilo srebrni znak je veliko, nikoli ne bomo mogli naštetih vseh. Za zidovi zavoda ostaja skritih in nevidnih tisoče drobnih dobrih del. Stiskov rok, toplih pogledov, nasmehov ... namenjenih stanovalcem doma, za katere niso le izvajalci zdravstvene nege in oskrbe. Z njimi so vse dni v letu, za praznike, v dolgih nočeh, ko jim bolezen in počutje ne dopuščata spanja. Ob njih so, ko odhajajo, in z njimi doživljajo številne stiske. Še tako profesionalna drža ne zadrži solze, ki se utrne, in trpljenja, ki se jih dotakne.

Delo članov zdravstvenega in negovalnega tima je težko, pogoji dela ne najbolj prijazni in želimo jim, da bi se znali ustaviti, poskrbeti zase in si priznati, da je njihovo delo pomembno in da so nanj lahko izjemno ponosni. Tega jim ne more vzeti nihče in veseli smo, da je bilo njihovo delo s podelitvijo srebrnega znaka tudi prepoznano. Sedmo leto zapored v zavodu člani negovalnega tima organizirajo slovesnost ob mednarodnem dnevu medicinskih sester. Ob tem se vsako leto zahvalijo eni izmed medicinskih sester za njeno izjemno delo. Spomnijo in zahvalijo se vedno tudi enemu izmed zaposlenih na delovnem mestu bolničar in bolniški strežnik. Zavedajo se pomembnosti vsakega posameznika v delovni skupini in kako pomembno je povezovanje vseh. Na slovesnost povabijo vse zaposlene in v ta namen sami pripravijo številne dobrote.

Tako so se letos zahvalili zdravstvenemu tehniku **Ismetu Rastoderju**, za katerega so zapisali, da svoje delo opravlja z dušo in srcem, v tim vnaša umirjenost, svoje strokovno znanje nadgrajuje in zaključuje dodiplomski študij. Zahvalili so se bolničarju **Mitji Batagelju**, o njegovem delu največ povedo zadovoljni stanovalci, ki jim prijazna beseda in empatično delo veliko pomenita. Pozornost so namenili tudi bolniški strežnici **Senadi Hodžić**, ki je na delovnem mestu našla svoje poslanstvo – delati dobro in biti dober z ljudmi. V letošnjem letu so se zahvalili tudi sodelavki fizioterapevtki **Danijeli Ivančič**, ki že trideset let neutrudno ponavlja, kako pomembno je gibanje in nas

Direktorica Neva Tomažič, Mitja Batagelj, Danijela Ivančič, Ismet Rastoder in Gabrijela Valenčič po zahvali zaslužnim sodelavcem

Foto: Sakamović

spodbuja pri skrbi za gibanje tudi pri naših uporabnikih. Vsem so ob tej priložnosti, kot vsa leta doslej, v spomin in zahvalo podarili sliko.

Slovesnost so zaključili z dobrotami, ki so jih zaposleni

večinoma pripravili sami, pomagali pa so tudi nekateri svojci. Direktorica Neva Tomažič pa je svoje zaposlene presenetila z veliko torto v obliki regijskega društva in srebrnega znaka. ■

Novo/staro vodstvo v DMSBZT Novo mesto

Marjeta Berkopec

Na zadnjem srečanju pred počitnicami smo v DMSBZT Novo mesto volili predsednika in organe društva za mandatno obdobje od 2016 do 2020. Volitve pa v vodstvo društva žal niso prinesle novih obrazov in večina ekipe ostaja nespremenjena. Tudi dosedanja predsednica, mag. Jožica Rešetič, ni imela protikandidata in je bila znova izvoljena za predsednico društva. Prizadevanja vodstva bodo morala biti v tem mandatu usmerjena tudi v motivacijo in pridobivanje mlajših kolegic za aktivno delo v stanovski organizaciji, ki nas povezuje. Mogoče bi se moral vsak član vprašati, kaj lahko sam prispeva k boljšemu delovanju društva in ne samo, kakšne koristi prinaša članstvo.

Strokovne teme srečanja so pripravili sodelavci Internega oddelka SB Novo mesto in predstavili multidisciplinarni pristop pri obravnavi pacienta z atrijsko fibrilacijo. Uvodno predavanje o atrijski fibrilaciji, kot najpogostejši motnji srčnega ritma, je pripravil David Bele, dr. med., specializant interne medicine. Sledila je nazorna predstavitev ultrazvočne diagnostike pri atrijski fibrilaciji, o kateri je predaval prim. Iztok Gradecki, dr. med., spec. kardiolog. Vlogo medicinske sestre pri transezofagealni ultrazvočni preiskavi srca je predstavila Antonija Gazvoda, dipl. m. s., Darja Zupančič, dipl. m. s., je predavala o vlogi medicinske sestre pri elektrokardio-konverziji. Katarina Švajger, ZT, pa je s prikazom primera predstavila zdravstveno nego pacienta z atrijsko fibrilacijo in srčnim popuščanjem. Sledila je ganljiva

izpoved gospoda, ki so mu pred enim letom presadili srce. Odkrito je z nami delil svoj strah, zanimanje zdravstvenih težav in odklanjanje tujega srca, dokler težave niso postale tako hude, da ni več zmogel premagovati najpreprostejših naporov. Spregovoril je tudi o spremenjenem življenjskem slogu po operaciji. Pred operacijo ga je tako kot vse nas popolnoma posrkal današnji hitri tempo, bil je aktiven športnik in dejaven na različnih področjih. »Ko v UKC Ljubljana čakaš na donorja, lahko sediš na milijonih, pa ti prav nič ne pomaga,« je dejal gospod, ki danes vsak dan doživlja kot praznik. Udeleženci srečanja smo s ploskanjem večkrat prekinili sogovornika in mu bili hvaležni, da je bil z nami pripravljen deliti svojo izkušnjo. ■

3. letni koncert pevskega zbora La Vita

Anemarija Smonkar in Klementina Mikec Korpič

DRUŠTVO
MEDICINSKIH
SESTER, BABIC IN
ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV
MARIBOR

Leto je naokrog in La Vita je napisala novo zgodbo, zgodbo o prijateljstvu ... Spisali smo jo v nedeljo, 5. junija, v Hramu kulture Arnolda Tovornika v Selnici ob Dravi.

Klapa Komiza in pevski zbor La Vita na koncertu v Slovenski Bistrici

Foto: Marko Bezjak

Uvod v že tradicionalni letni koncert smo popestrile z mislimi, ki jih je ob poimenovanju pevskega zbora strnila naša Brigita Hekič. La vitke pa smo s svojim postopnim prihodom na oder simbolično prikazale, kako je zbor v teh letih številčno rasel. Da se danes v zboru povezuje 27 pevk, se lahko zahvalimo osebnim zavzetosti vsaki od pevk, saj ravno ta daje naši pevski zasedbi še kako življenjski značaj. Za dodano vrednost v svojem življenju smo vedno bolj hvaležne odlični zborovodkinji Klementini Mikec Korpič, ki nas s svojim bogatim znanjem utrjuje v spoznanju, da lahko boljši svet resnično ustvarjamo tukaj in zdaj.

Letošnjo zgodbo o prijateljstvu smo sooblikovali s klapo Komiza z Visa. Naše glasbeno prijateljstvo se je rodilo lansko leto, ko smo gostovale na Visu. Glasba, univerzalna govorica, je že lansko leto simbolično močno povezala obale Visa in Maribora, letos pa smo našemu sodelovanju dodali še zgodovinsko noto, saj smo na koncertu obeležili spomin na 150-letnico viške bitke, ki jo je na Visu zelo uspešno vodil in ji poveljeval naš rojak admiral Vilhelm von Tegetthoff. Prve dni junija nam je bilo v veliko veselje, da smo lahko naše glasbene prijatelje, danes že uveljavljeno in renomirano klapo Komiza, tako s strani poslušalcev kot stroke najstarejšo in najboljšo klapo z Visa, spremljali še na nastopih v Mariboru, Slovenski Bistrici in Sevnici. Naše glasbeno popotovanje je z odličnim povezovanjem koncertnega programa in z izvirno interpretacijo Tegetthoffovih pisem oplemenitil dramski umetnik Bojan Marošević, prof. Otmar Plavčak pa je poskrbel za odlično klavirsko spremljavo.

Z radostjo v srcu se zahvaljujemo, da smo letošnjo zgodbo o prijateljstvu sooblikovali z zelo številnim občinstvom in da lahko nekaj vrstic posvetimo tudi vam, drage kolegice in cenjeni kolegi. Saj veste, kako je zapisal pesnik: »Svet je lep, če nekomu nekaj daš ... Svet je lep, če neko ga rad imaš, če daš roko komu, ki ga kaj boli ... Svet je lep, če si človek do ljudi ...« ■

3. letni koncert pevskega zbora La Vita, gosti Klapa Komiza z Visa

Foto: Marko Bezjak

Razpis za podelitev priznanja srebrni znak in naziva častni/a član/ica društva v letu 2016

Milena Frankič

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (v nadaljevanju društvo) podeljuje priznanje **srebrni znak** posameznici/posamezniku ali skupini za dosežke na področju zdravstvene ali babiške nege, za delovanje v društvu, za razvijanje in ohranjanje dobrih medsebojnih odnosov med sodelavci v negovalnem in zdravstvenem timu, skrbi za stanovsko delovanje svojih članov, razvijanje stikov med člani in med društvi ter krepitev vloge in pomena dela medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov v regiji delovanja. Naziv **častni/a član/ica društva** prejme oseba, ki je s svojim delom pomembno prispevala k uspešnemu delu društva.

V skladu s Pravilnikom o priznanju društva bomo letos podelili do pet priznanj in en naziv. Priznanje srebrni znak in naziv častni/a član/ica društva bo svečano podeljeno dobitnicam in dobitnikom na regijski svečanosti društva, ob zaključku leta.

Kandidatko/kandidata za priznanje in naziv lahko predlaga članica/član društva, ki dela na področju zdravstvene ali babiške nege, vodstvo službe/dejavnosti zdravstvene ali babiške nege v zavodu ali izobraževalni instituciji, v kateri je kandidat/kandidatka zaposlen(a), v skladu s Pravilnikom o priznanjih društva.

Kriteriji za podelitev priznanja srebrni znak so:

- prispevek k humanizaciji odnosov med uporabniki in člani negovalnega ter zdravstvenega tima,
- kakovostno, učinkovito in uspešno poklicno delo na področju zdravstvene ali babiške nege,
- izobraževalno delo na področju zdravstvene ali babiške nege,
- prispevek k promociji zdravja pacientov,
- delo v humanitarnih organizacijah in drugih društvih,
- najmanj 20-letno delo na področju zdravstvene ali babiške nege in
- obvezno članstvo v DMSBZT Maribor.

Predlagatelji morajo pisne predloge **z življenjepisom in podrobno utemeljitvijo** poslati najkasneje do **3. 11. 2016** na naslov: **Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, Predsednica Komisije za priznanja Milena Frankič, Ulica talcev 9, 2000 Maribor – s pripisom »NE ODPIRAJ – SREBRNI ZNAK 2016«.**

Vloge, ki bodo prispele po določenem terminu, se ne bodo upoštevale. Dodatne informacije dobite pri predsednici komisije, gospe Mileni Frankič, (telefonska številka: 02 22 86 209 ali milena.frankic@zd-mb.si) oz. na spletni strani Društva, na naslovu <http://www.dmsbzt-mb.si> v rubriki Komisija za priznanja.

Predsednica Komisije za priznanja
Milena Frankič, l. r.

Predsednica Društva
Ksenija Pirš, l. r.

Obvestilo

Spoštovani,
naslednja številka Utripa izide
v začetku oktobra 2016.

Prispevke za to številko
sprejemamo
do 20. septembra.

Uredništvo

Opravičilo

V prejšnji številki Utripa, na str. 40, v predstavitvi prejemnic zlatih znakov Zbornice – Zveze sta bila pri prejemnici priznanja Vladimiri Tomšič zapisana dva predlagatelja, vendar je predlagatelj priznanja samo eden, in sicer Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v splošni medicini, podpisnica predloga v imenu strokovne sekcije pa predsednica Tadeja Bizjak.

Za nenamerno napako se opravičujemo.

Odgovorna urednica

DMSBZT Maribor vabi svoje člane na strokovno ekskurzijo

»Podravina in Slavonija« s pevskim zborom društva »La Vita«

Odhod v petek, 23. septembra, povratek v nedeljo, 25. septembra, v večernih urah.

1. dan: 23. 9. 2016: MARIBOR-ĐAKOVO-VUKOVAR

Odhod avtobusa ob 4.30 uri izpred društva v Melju (Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor). Vožnja do mejnega prehoda s Hrvaško, s krajšimi postanki mimo Varaždina po podravinski magistrali do Džakova, pomembnega verskega in kulturnega središča rodovitne Slavonije. Sprehod skozi mesto z ogledi zunanjih znamenitosti, nato pa v katedrali krajši koncert pevskega zbora »La Vita«. Nadaljevanje vožnje v smeri Vukovarja. Mesto je znano iz vojne na Hrvaškem leta 1991. Nato se bomo namestili v hotelu, sledi zgodnja večerja in pokušina vin v vinski kleti. Nočitev.

2. dan: 24. 9. 2016: VUKOVAR

Po zajtrku bomo dopoldan namenili za obisk Opće županijske bolnice Vukovar (Vukovarske bolnišnice), bolnišnice in ustanovljenega muzeja, ki priča o dogajanjih odpora v vojni Hrvaške s Srbijo, leta 1991 (Domovinski rat) in predstavlja enega izmed najpomembnejših simbolov tega časa. V procesu mirne reintegracije se je bolnišnica leta 1997 ponovno vključila v organizacijo zdravstva Rebulike Hrvaške. Oprema bolnišnice je bila uničena in odtujena, nekateri bolniški objekti pa popolnoma porušeni. Obnova infrastrukture se je pričela leta 1998. Srečali se bomo z zaposlenimi in vodstvom bolnišnice ter si po krajšem nastopu pevskega zbora ogledali še pokopališče Ovčara. Popoldan si bomo v spremstvu lokalnega vodnika ogledali vodni stolp, ki predstavlja simbol trpljenja mesta med obleganjem ter mestno jedro z mestnimi znamenitostmi. Sledi nekaj prostega časa za samostojno raziskovanje mesta in prijeten Sprehod ob Donavi. Ob dogovorjeni uri se bomo nato odpravili v vas Lovas, kjer nas bo v okviru programa ob občinskem prazniku s pesmijo predstavil naš pevski zbor »La Vita«. Sledi družabni večer z gostitelji. Povratek v hotel, nočitev.

3. dan: 25. 9. 2016: VUKOVAR-KOPAČKI RIT-MARIBOR

Po zajtrku odhod iz hotela ter odhod proti naravnemu parku Kopački rit, ki se nahaja med Dravo in Donavo. Je eno največjih evropskih močvirij, bogato z različnimi vrstami iz rastlinskega in živalskega sveta. Sprehodili se bomo po leseni sprehajalni poti preko jezera Mali Sakadaš ter se s posebnim čolnom zoo-rezervata odpravili na panoramsko vožnjo. Če nam bo sreča naklonjena, bomo videli tudi belega orla, zaščitni znak rezervata. Sledi le še vožnja po dravski magistrali v smeri proti domu, kamor prispemo v večernih urah.

CENA: 150 EUR/osebo pri min. 70 potnikov na bus*. 155 EUR/osebo pri min. 65 potnikov na bus*

V PROGRAM JE VKLJUČENO:

- prevoz z 2 avtobusoma, s 50-sedežnim turističnim avtobusom z enim voznikom in 20-sedežnim minibusom in enim voznikom na navedeni relaciji,
- pogostitev na poti s kavo in pecivom,
- 1-krat polpenzion v hotelu 3*,
- 1-krat nočitev z zajtrkom v hotelu 3*,
- obisk vinske kleti in pokušina vin,
- vstopnina ter panoramska vožnja s čolni v Kopačkem ritu,
- vsi zunanji ogledi po programu,
- lokalno vodenje po Dakovem in Vukovarju – obisk pokopališča Ovčara,
- nezgodno zavarovanje v času potovanja,
- slovensko vodenje z licenco in organizacija potovanja.

DOPLAČILA:

- enoposteljna soba - 15 EUR,
 - zdravstveno zavarovanje ELVIA 4,58 EUR, R.O. 10 EUR/osebo.
- Ne pozabite veljavnega osebnega dokumenta!

PRIJAVE IN OSTALE INFORMACIJE:

Na tel. številko 02/ 720 55 48 ali 030/ 300 138. Ob prijavi prosimo, da sporočite: ime, priimek, naslov in številko osebne dokumenta (priporočena je osebna izkaznica). Število mest je omejeno, zato pohitite s prijavo. Trenutki, preživeti z nami, bodo nepozabni!

Programsko-organizacijski odbor

Ksenija Pirš, Anemarija Smonkar, Barbara Donik, Klementina Mikec Korpič

Planinski pohod DMSBZT Ptuj - Ormož po Golteh

Suzana Komperšak

Člani in članice DMSBZT Ptuj - Ormož smo si za letošnji planinski pohod izbrali nekoliko lahkotnejšo planinsko pot po Golteh, ki traja približno tri ure. Čas smo pustili v dolini, ta dan smo želeli preživeti v naravi, s kolegicami in z otroki, in to nam je tudi uspelo.

Skupinska fotografija pohodnikov

Foto: Suzana Komperšak

Golte so apnenčasta, razgibana planota na obrobju Kamniško-Savinjskih Alp, ki jo v večji meri prerašča gozd. Gre za visoko kraško planoto, na kateri je veliko vrtač in kraških jam (razna brezna, ledenice, vodoravne jame, snežne jame). Krajinski park so razglasili leta 1987 in obsega 1223 ha. Tukaj velja varstveni režim, ki prepoveduje kurjenje, šotorjenje, vožnjo z vozili. Na Golteh se nahaja Alpski vrt na 2 ha, ki je najvišje ležeči in najlažje dostopen alpski vrt v Evropi s 100 avtohtonimi rastlinami Kamniško-Savinjskih Alp, edini v Sloveniji, ki je urejen v naravnem habitatu. Park leži na nadmorski višini od 1300 do 1400 metrov.

In v to čudovito okolje se nas je podalo 74 članov in naših otrok. Iz Ormoža in Ptuja sta nas avtobusa pripeljala na Golte, kjer smo se v hotelu okrepčali z malico iz nahrbtnikov. Jutranja kavica in svež hribovski zrak sta nas napolnila z veliko pozitivne energije in polni pričakovanj smo krenili v nov dan ...

Naša pot se je začelo pri hotelu in najvišji vzpon smo naredili še polni moči na drugi najvišji vrh Medvedjak (1573 m), kjer smo z otroki osvojili lovsko prežo, odrasli pa

so se predajali razgledom, ki so se nam odpirali na Lepeno, Veliki Rogatec, Kamniško-Savinjske Alpe z Ilepico Ojstrico, Smrekovec, Paški Kozjak, Pohorje ...

4. junija smo Golte dobesedno zasedle medicinske sestre. Vidne in slišane smo bile daleč naokoli. Skupina se je raztezala po planoti in pustili smo se greti sončnim žarkom, sedeli smo v travi in opazovali otroke, ki so se razveselili prihoda živine na planino. Čisto od blizu videti krave in božati konje – tega pa ne doživiš ravno vsak dan ...

Pot po Golteh poteka z vrha Medvedjeka, mimo Treh plovov, Starih stanov in Jezerc, pri Ledenici pa smo občudovali kraško brezno z ostanki snega. Ob planinski cerkvi nas je nekoliko presenetila kratka ploha, ki pa ni mogla skaliti našega prešernega razpoloženja. Naš smeh in dobra volja sta pregnala vse oblake, znova se je pokazalo sonce in predali smo se pripravljeni kulinariki hotela na Golteh.

V dobri družbi in čudoviti naravi dan vedno prehitro mine. Razšli smo se z obljubo, da se drugo leto spet srečamo na planinskem pohodu. ■

Obiskali smo Petrovo Brdo, grob Angele Boškin in Muzej aleksandrink

Zvezdana More, Jana Zupan

Po programu Društva MSBZT Gorenjske je mesec junij čas za enodnevni izletniški dan, ki ga za člane društva organizira sekcija upokojenih članov. Program letošnjega izleta 14. junija 2016 je bil obarvan strokovno in zgodovinsko.

Grob Angele Boškin

Foto: Ivanka Močnik

Pot nas je vodila iz Škofje Loke preko Sevske doline do prelaza Petrovo Brdo, ki na 803 metrih n. m. meji na Gorenjsko in Primorsko. V veliki stavbi na pobočju s priključkom starega in novega dela **enote Doma upokojencev Podbrdo na Petrovem Brdu** so začeli 1993. leta sprejemati odrasle varovance s posebnimi potrebami. Tu so našli svoj dom in varno zavetje bolniki, ki zaradi motenj v duševnem zdravju imajo vsak svojo življenjsko zgodbo. Pred tem pa je Bolnišnica Golnik tu svojim bolnikom nudila zdraviliško oskrbo.

Zaposleni so nas za dobrodošlico pogostili s sadjem, napitki in pecivom. Po uvodnem pozdravu nam je strokovna vodja gospa Alenka Gantar, univerzitetna socialna pedagoginja, predstavila enoto, v kateri 50 zaposlenih skrbi za 98 varovancev različne starosti. Preko dneva imajo organizirane različne dejavnosti, ki potekajo v večjih ali manjših delovnih skupinah, ločenih za moške in ženske. Za svoje delo v delovni terapiji varovanci dobijo žepnino, ki jo porabijo za nakup priboljškov. S prodajo izdelkov pa dom poskuša pokriti stroške za nakup materiala za delo. Stavba ima tri različno pobarvana nadstropja, da si varovanci lažje zapomnijo, kje prebivajo. Hodniki se delijo na dva dela, na moški in ženski. Mansarda pa ima nekaj enoposteljnih sob s sanitarijami, kjer prebivajo samostojni va-

rovanci. Čas, namenjen obisku enote na Petrovem Brdu, je hitro minil. Poslovili smo se od varovancev in osebja, ki se jim zahvaljujemo za lep sprejem in predstavitev enote. Naš naslednji postanek je bil namenjen obisku groba **Angele Boškin** v Pevmi pri Gorici. Angela Boškin je diplomirala leta 1918 in postala prva slovenska diplomirana medicinska sestra. 3. marca 2016 ji je Društvo MSBZT Gorenjske odkrilo spominsko ploščo v preddverju Gornjesavskega muzeja na Jesenicah, kjer je po vrnitvi z Dunaja na podlagi dekreta dobila tudi svojo prvo službo. V dekretu iz leta 1919 je pisalo:

Rešujoč vašo prošnjo z dne 3. januarja 1919 Vam naznanjamo, da Vas sprejmemo v službo kot oskrbno sestro s sedežem na Jesenicah. Vaš delokrog bo obsegal kraje Koroška Bela, Javornik, Sava, Jesenice. Vaša naloga bo, da obiskujete matere, ki so na porodu, jih navajate, da gledajo ob času poroda na higienična določila in da jih poučujete o pravilni negi z dojenčki. Na Jesenicah boste imeli v bolnišnici bratovske skladišnice brezplačno opremljeno stanovanje z razsvetljavo in kurjavo in brezplačno hrano. Poverjenišтво za socialno skrbstvo vam bo dajalo K 300.- (tristo kron) mesečno. Nastop službe bo v ponedeljek 3. februarja 1919. Narodna vlada SRS v Ljubljani,

Obisk aleksandrink

Foto: Ivanka Močnik

Oddelek za socialno skrb

Kot prva skrbstvena sestra, predhodnica današnje medicinske sestre v patronaži in današnjih socialnih delavcev, je bila poznana po organiziranju otroških dispanzerjev in posvetovalnic. S svojo vztrajnostjo je postavila temelje zdravstvene nege na Slovenskem.

O njenem delu je bil posnet tudi kratek dokumentarni film z naslovom *Pot k ljudem*.

Po upokojitvi se je preselila v rojstno Pevmo, kjer je leta 1977, stara 92 let, umrla. V njen spomin smo prižgali svečo in na njen grob položili cvetje.

Po kratkem postanku v Gorici smo se odpeljali proti spodnji Vipavski dolini, znani po nasadih breskev in grozdja in se po kosilu **ustavili v muzeju v Prvačini**, kjer so v Hiši na placu leta 2005 ustanovili Društvo za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink, saj naj bi jih največ izhajalo prav iz teh krajev. S pomočjo fotografij družin, oblačil, manjših osebnih predmetov, poslanih razglednic in pisem, porcelana in potovalnih lesenih skrinj smo se se-

znanili z življenjskimi zgodbami aleksandrink - žensk, ki so zaradi revščine odhajale v Aleksandrijo, bogato obmorsko mesto v Egiptu. Poleg vsakodnevnega dela, bile so kuharice, šivilje, hišne pomočnice in dojlilje, so se še izobraževale in učile tujih jezikov. Številne so ostale v Egiptu za vedno. Za boljšo predstavo takratnih dogodkov sta se domačinki oblekli v takratna damska oblačila (klobuček, čipkaste rokavice, čipkasto malo ogrinjalo - štolo in malo torbico). V narečju sta se pogovarjali o dogodkih iz takratnega časa. Ko smo jih povabili, da se nam pridružita pri skupinskem fotografiranju, smo zaslišali: »Ne morm hitro hodat, ma sem bla v Alešandrii.«

Polne vtisov in zanimivih informacij smo se zvečer vračale proti domu. Če temu dodamo še prijetno druženje in dobro voljo, ki je na naših izletih nikoli ne manjka, je izlet dosegel svoj namen.

Hvala vsem kolegicam, ki so pomagale pri izvedbi izleta ter vodstvu Društva MSBZT Gorenjske. ■

Potepanje po Karnijskih

Karmen Česen, Oti Mertelj

Društvo medicinskih sester babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske je v soboto, 18. junija, organiziralo pohod v Karnijske Alpe, in sicer na lep promenadni vrh Gartnerkofel/Krniške skale 2195 m. Karnijske Alpe so dobile ime po nekdanji rimski pokrajini Karniji in se razprostirajo od vzhoda do zahoda v dolžini okoli 100 km ter tvorijo naravno mejo med Avstrijo in Italijo. Krniške skale so med lažje dostopnimi dvatisočaki v Karnijskih Alpah v Avstriji. Greben se razteza nad znanim smučiščem Mokrine, bolj znanim pod imenom Nassfeld.

Med potjo

Udeleženci pohoda

Foto: Simona Jeglič

Naše potepanje se je začelo pravzaprav v Kranju, kjer so zgodaj zjutraj na avtobus stopili prvi pohodniki. Pot nas je vodila skozi Radovljico, na Jesenice proti Gozdu Martuljku, kjer so vstopili še zadnji ljubitelji gora ter naši planinski vodički Majda in Simona. Pot smo nadaljevali preko prelaza Korensko sedlo, ki je naravna povezava med Zgornjesavsko dolino in spodnjo Ziljsko dolino, nato pa po Ziljski dolini mimo Šmohorja proti našemu izhodišču v Mokrinah. Po slabih dveh urah vožnje smo si privoščili prvo jutranjo kavico in nato krenili proti s soncem obsijanemu kamnitemu lepotcu. Pot nas je vodila preko čudovitih pašnikov, ki jih pozimi pokriva sneg in zagotavljajo odlično smuko. Tokrat pa smo med zelenjem lahko občudovali tudi cvetlice, ki so po večini zaščitene. Na tem območju je tudi endemično rastišče koroške vulfenije (*Wulfenia carinthiaca*). V čast tej modro vijoličasti cvetlici, simbolu Karnijskih Alp, vsako leto organizirajo prireditev Wulfeniafest.

Na vsakem koraku smo naleteli na vodne izvirčke, ki so botrovale imenu pobočja Mokrine. Na koncu z zelenjem poraščenega predela stoji zadnja postaja sedežnice in pot se nadaljuje po prodnatem melišču do skalnatega predela, ki vodi na vrh. V bližini gondolske postaje je tudi zanimiv gostinski obrat, ki vabi poglede z lepo izrezljanimi lesenimi figurami. Od tu se nam je že odpiral lep pogled proti Ziljski dolini in Mokrinam. Čeprav je bila pot vedno bolj strma, smo imeli dovolj energije za klepet in veselo druženje, prvi so prispeli na vrh že po dveh urah zmerne hoje. Na razmeroma ostrem vrhu je postavljen nemški križ, ki nekoliko spominja na poveličevanje ne vedno svetle avstrijske zgodovine (I. in II. svetovna vojna). Na njem je zapisan tudi spomin na 10. oktober 1920, ki Slovenijo malce grenko opominja na izgubljeni koroški plebiscit.

Ne glede na preteklo zgodovino pa smo se na vrhu počutili nadvse zmagoslavno. Družčina je bila vedro razposajena in imeli smo nebeški razgled na okoliške Alpe. Čeprav bi z veseljem še malo uživali na 2195 m, se je bilo treba s previdnimi koraki vrniti v dolino. Naš spust so pospremili pogledi žvižgajočih svizcev in prva živina, ki je ležerno ležala ali se pasla po travnikih. Na levi strani smo še občudovali akcijske prizore s ferate, kjer so po skalnatih vertikalah in jeklenicah plezali najbolj pogumni.

Naše potepanje pa smo zaključili z »jedjo na žlico« in sklenili, da se po dopustih kmalu srečamo na jesenski turi. Tovrstna druženja omogočajo povezovanje vseh članic in članov društva vseh generacij z namenom, da se spoznavamo in uživamo v lepotah narave. Vsi, ki se radi potepamo z Društvom, vemo, da tudi v gorah srečamo prijetne sopotnike in se vedno vrnemo domov s še več pozitivne energije ter z lepimi spomini. ■

Praznovanje mednarodnega dneva medicinskih sester z odprtjem likovne razstave DMSBZT Ljubljana v galeriji UKC Ljubljana

Majda Jarem Brunšek, za likovno dejavnost pri DMSBZT Ljubljana

V torek, 10. maja 2016, smo se na kulturno-umetniški prireditvi v UKC Ljubljana zbrali ljubitelji likovne umetnosti in s tem počastili mednarodni dan medicinskih sester.

Udeleženci likovne razstave

Majda Jarem Brunšek

Vsako leto likovnice pripravimo izbor likovnih del ter jih prikažemo ožji in širši javnosti v Dolenčevi galeriji. Kakovost letošnjih likovnih del je bila izboljšana tudi zaradi vpliva novih mentorskih moči in raznolikosti razstavljenih del, od mozaika, risbe, grafike ter del v akrilni in akvarelni tehniki.

V Taborjevi galeriji nas vzporedno že osmo leto spremljajo klekljarski izdelki klekljaric, pod mentorstvom gospe **Vesne Milek Recko**.

Kulturni program je **povezovala** naša likovnica in pevka pri pevskem zboru Florenc **Ana Strauch**.

Uvodni del se je začel z nagovorom predsednice društva DMSBZT Ljubljana Đurđe Sima. Izčrpno in nazorno je predstavila delovanje ljubljanskega društva ter omenila vse sodelavke in sodelavke, ki so v tem trenutku na delovnem mestu, ob pacientih in jim nudijo 24-urno zdravstveno nego in varnost.

Nevenka Brolih, glavna medicinska sestra UKC Ljubljana, nas je letos prvič nagovorila in pozdravila.

Za glasbeni del prireditve so poskrbeli učenci Glasbene šole Ribnica. Predstavil se je **kvarter saksofonistov**, ki nas je nas očaral z mladostnim žarom ter odlično izvedenim programom: **Neža Pukart, Lenča Debeljak, Liam Samsa ter Tanja Gruden** so nas ponesli v mladostno brezskrbni čas. Njihova **mentorica Tjaša Perigoj** jih je odlično pripravila na nastop.

Pevski zbor Florenc zaradi zdravstvenih težav letos ni nastopil. Pogrešali smo jih, ker so že dvajset let stalnica na odprtju likovnih del v mesecu maju. Pevsko praznino je zapolnil pevski trio, ki ga sestavljajo **Jože Jesenovec**,

Lilijana Stepic in **Emilija Erbežnik** ter nas nostalgичno zazibali v skoraj pozabljene pesmi.

Izvedli smo prvo od letošnjih štirih predvidenih razstav. Mentorstvo z **Emilijo Erbežnik, Edom Ilarjem in Andrejem Pohlevnom** je to, kar potrebujemo za likovni napredek, vodstvo društva nam to omogoča in nudi.

Nada Sirnik, podpredsednica interesnih dejavnosti, ki nas spodbuja, nam prav tako želi čim več ustvarjalnega zagona. Ustvarjalke v likovni skupini se tega zavedamo, delamo in zato svoja likovna dela rade »na ogled postavimo«.

Vsem našim spremljevalcem, simpatizerjem hvala, ker spremljate naše delo, ob njem uživamo, uživajte tudi vi. ■

Ana Strauch, povezovalka dogodka, v ozadju njeno likovno delo »Dekle z dežnikom«

Majda Jarem Brunšek

Seminar spodbujanja razvoja samozavesti in samospoštovanja v podružnici Zasavje

Iz podružnice Zasavje: mag. Boža Pirkovič

V zasavski podružnici smo zaznali potrebo po izobraževanju s področja osebnega razvoja. Tudi pri delu s pacienti in v timu smo potrebovali določena znanja, da bi v težkih situacijah znali pomagati sebi in drugim. Seminar je potekal v pomladanskem času letošnjega leta v dveh delih. Vodil ga je Silvo Šinkovec, mag. psihologije, dipl. teolog, specialni pedagog.

Udeležence seminarja DMSBZT Ljubljana – podružnica Zasavje

V uvodu smo se naučili, da je samospoštovanje občutek, ki ga imamo o sebi, da smo vredni ljubezni, in občutek, da smo kos življenjskim nalogam. Človekova osebna vrednost je nekaj danega, globoko v sebi pa imamo občutek lastnega dostojanstva. Če tega ne čutimo, imamo nizko samospoštovanje. Samospoštovanje, ki ga razvijemo v otroštvu, bo odločalo o tem, kako izpolnjeno bomo živeli pozneje. Spoznali smo posledice nizkega samospoštovanja in se naučili, kako ga izboljšamo. Odkrita komunikacija je bistvena, če želimo doseči osebne cilje, pa tudi za delovanje v delovni skupini. Z odgovornostjo za svoj osebni razvoj ustvarjamo vzdušje, da se drugi ob nas počutijo varne in sprejete. Produktivno delo, ljubezen in razmišljanje so možni le, če zna človek, takrat ko je to potrebno, biti tiho in sam s seboj. Po prvem delu seminarja nas je predavatelj povabil, da napišemo nekaj besed o ljubezni. Za nas je to storila Cvetka v obliki pesmi, ki jo objavljamo. Na seminarju smo z aktivnim sodelovanjem, pogovorom in z igranjem vlog obnovili in pridobili nova znanja s področja osebnega razvoja, ki so še kako pomembna ob soočanju s tiskami, s katerimi se srečujemo pri svojem delu.

Po seminarju smo si skupaj ogledali podružnično cerkev sv. Miklavža, ki stoji na gričku nad bolnišnico. Ta cerkev je odprta le ob redkih priložnostih, zato smo si jo z zanimanjem ogledali in spoznali njeno zgodovino. Svetišče je bilo sezidano v začetku 16. stoletja in po večkratni obnovi in dozidavi dobilo današnji videz. Poseben okras v notranjosti pa so poslikave medaljonov na stropu, ki jih je izdelal akademski slikar Lojze Čemažar. Sv. Miklavž kljub stoletjem, vojnem in različnim političnim režimom stoji na svojem gričku ves prijazen in ob večernem mraku skrivnostno osvetljen. Bdi nad mirnim snom ljudi in jih vabi v svoje zavetje ob stiskah in v veselju. ■

DMSBZT Ljubljana: Spoznajmo terapijo s pomočjo živali

Nika Jerneja Hudnik

10. junija je v prostorih DMSBZT Ljubljana potekala zanimiva učna delavnica.

V današnjem svetu, kjer prevladuje stresen način življenja, se velikokrat zatekamo k naravi in živalim. Le kdo nas je vedno vesel in nas lepo pozdravi? Ni važno, ali imamo mačka, psa ali katerokoli drugo žival, vsi se nas bodo vedno razveselili. Z njimi delimo tako pozitivna čustva, srečo, kot tudi žalost in strah pred novim, drugačnim. Kako deluje sama terapija s pomočjo živali, sem v preteklosti že prebrala. Večina strokovnih člankov izhaja iz tujine. Ker nisem vedela, kako to poteka pri nas, sem se odločila obiskati delavnico terapije s pomočjo živali. Zanimalo me je, kaj natančno se dogaja pri omenjeni terapiji in katere živali pri njej sodelujejo. Na začetku predstavitve smo osvojili nekaj teoretičnih in zgodovinskih osnov. Ste vedeli, da so v Angliji že v 18. stoletju uporabljali manjše živali za terapijo mentalno prizadetih pacientov?

Nato je sledila predstavitev štirinožnega kosmatinca v prikupnem oblačilu – le tega oskrbovanci oziroma pacienti slečejo in oblečejo ter s tem izboljšujejo motoriko rok in prstov. Poleg kosmatinca so se nam na delavnici pridružili tudi muca, ježek, zajček in dihur. Nad predstavitvijo sem bila zelo navdušena. Vse živali so bile prikupne, prijazne, zadovoljne. Doživeli smo jih tudi na drugačen način, npr. ježa smo božali z zaprtimi očmi, s tem smo se osredotočili na druge čute, ne samo na vid in občutili ostre bodice. Tudi dihurja smo božali in držali v rokah – kdo bi si mislil, da je v resnici tako prikupna žival? Sama terapija pa ne deluje samo na osnovi božanja in oblačenja živali. Ljudje se z njimi poistovetijo in jim zaupajo informacije, ki so vitalnega pomena, samo zato, ker se počutijo varno, sprejeto in potrebno. V tistem trenutku gre za sožitje, kjer žival potrebuje človeka in človek njo. Menim, da delavnica ponudi dovolj teoretičnega in praktičnega znanja. Z živalmi smo se igrali in na zabaven način odkrivali posebnosti in dobre lastnosti terapije.

Ste vedeli, da lahko pes začuti epileptični napad 30 minut pred pričetkom in nanj opozori lastnika ter okolico? Vse informacije so bile zelo dobrodošle in poučne. Kljub dokazanim pozitivnim učinkom in zadovoljstvu, tako delodajalcev kot tudi pacientov, terapije še vedno potekajo prostovoljno ter so financirane zgolj s prostovoljnimi prispevki. Stroški, povezani z oskrbo živali so visoki, potrebno pa je pridobiti tudi vsa veterinarska potrdila o cepljenjih in zdravju živali. Živali morajo za to delo biti tudi primerno vzgojene in trenirane, potrpežljive, umirjene ter brez impulzivnih odzivov na hitre in neprijazne dražljaje. Zato tovrstno delo in pomoč ljudem ne bi bila izvedljiva brez lastne želje in ljubezni lastnika do živali ter njegove želje po pomoči drugim. Vsem sodelujočim na delavnici se prisrčno zahvaljujem za prijetno popestritev petkovega popoldneva. ■

Utrinek med učno delavnico

Foto: Nika Jerneja Hudnik

Nebesedna komunikacija

Barbara Košir in Nada Sirnik

V petek, 20. maja 2016, smo se zbrali v prostorih DMSBZT Ljubljana, da bi se naučili prepoznati govorico telesa in se nanjo odzvati.

Udeleženci učne delavnice

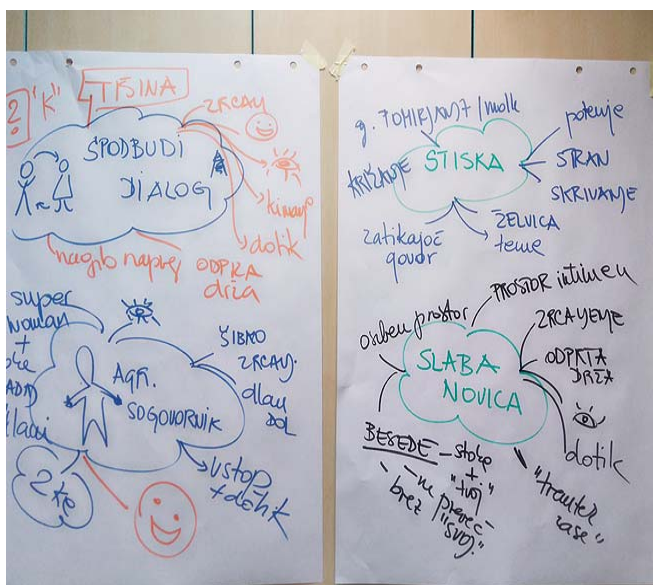
Foto: Barbara Košir

Delavnico je vodila Helena Zajec, NLP osebni in poslovni trener, ki nas je s svojim predavanjem navdušila. Gospa Helena nam je v svojem predavanju povedala, da so besede tisto, kar se odločimo povedati in nosijo informacijo; telo in glas pa podajata sporočilo o počutju (neverbalna oziroma nebesedna komunikacija). Spoznali smo, kaj vse nam pove nebesedna komunikacija, če jo znamo prepoznati in se nanjo primerno odzvati. Spoznali smo ozadje govorice telesa oziroma kako deluje telo kot medij sporočanja čustev, misli in odnosov. Seznanili smo se s tem, kaj nam povedo podoba in položaj telesa, drža rok in nog, drža telesa in kretnje; kako je z roko-vanjem, držo rok, glave, prikimavanjem, odkimavanjem, posameznimi gestami in kretnjami ...

Skozi praktične vaje smo se učili obvladovati svojo govorico telesa pri težjih oziroma bolj stresnih situacijah, kot so težki pogovori in sporočanje slabih novic.

Žal je popoldne vse prehitro minilo in smo se morale posloviti. Udeležbo na tovrstnih srečanjih bi priporočila vsakemu, saj le tako lahko spoznate moč nebesedne komunikacije, kako jo uporabiti ne samo v delovnem okolju, temveč tudi v vsakdanjem življenju.

Vsi sodelujoči so menili, da so taka srečanja zelo potrebna in zaželena. ■

Zapisi udeležencev

Strokovno srečanje in druženje v Varaždinu in Zagrebu

Marija Filipič, DMSBZT Ljubljana, Sekcija upokojenih medicinskih sester

Na pot smo se podali v četrtek, 2. junija 2016, v družbi predsednice sekcije upokojenih medicinskih sester Olge Koblar, predsednice DMSBZT Ljubljana Đurđe Sima, glavne medicinske sestre Onkološkega inštituta Gordane Lokajner, vodiča Borisa Sima in nepogrešljive Irme Kiprijanović, ki sicer skrbi za administrativne dejavnosti društva, hkrati pa budno in natančno spremlja vsa dogajanja v društvu.

Srečanje je zaokrožilo dogodke v prvi polovici letošnjega leta.

Krenili smo proti Varaždinu, mestu ob Dravi, le malo oddaljenemu od slovenske meje. Varaždin je bil do 18. stoletja najpomembnejše mesto severnega dela Hrvaške z mogočnimi palačami, cerkvami, samostani, znamenitim starim gradom, mestno hišo in še drugimi znamenitostmi iz obdobja gotike, renesanse in baroka. V mestu je bila ustanovljena prva hrvaška vlada. Po velikem požaru, ki je uničil mesto, je bila vlada preseljena v Zagreb. Prebivalci so se zatekli v okolico mesta in se kasneje začeli postopoma vračati. Mesto so zelo dolgo obnavljali, zato se arhitekturne znamenitosti niso ohranile v celoti. Prvo dejanje v Varaždinu je bil obisk splošne bolnišnice, predvsem spoznavanje očesne klinike. Že od leta 2008 smo medicinske sestre medsebojno pobratene. Zelo uspešno sodelujemo in vsako leto strokovno in družabno sodelovanje nadgrajujemo. Bili smo izredno lepo sprejeti. Splošna bolnišnica stoji na lepem ravninskem delu. Lep park povezuje stavbe različnih dejavnosti. Največja slabost bolnišničnega območja je, da stavbe niso povezane s pokritimi hodniki, kar bi bilo zelo dobrodošlo ob slabem vremenu. Sprehodili smo se še po očesnem oddelku in se kasneje pristrčno razšli.

Ustavili smo se na pokopališču, izjemnem po skulpturah in hortikulturnem okrasju. Osnovano je po načrtu Hermana Hallerja iz 19. stoletja in je eden najlepših tovrstnih objektov na Hrvaškem. Posebnost pokopališča je zasadev z grmičastim drevjem v slogu francoskih parkov. Pokopališče iz 1. svetovne vojne obdaja živa meja iz cipres, s štirimi vhodi in izhodi na vsako stran. V sredini je travnata površina brez obeležij. Ta del imenujejo mesto živih, kjer se lahko obiskovalec na ležalniku, stolu ... v miru zazre v preteklost. Obiskali smo spomenik iz 2. svetovne vojne, mimogrede pa občudovali mogočne grobnice in lepa obeležja.

Ko smo zapuščali Varaždin, smo se še enkrat ozrli po številnih lepih cerkvah, palačah, kulturnih spomenikih, trdnjavah in samostanih. Varaždin je nedvomno mesto, za katero bi potrebovali več časa, morda cel dan ali raje dva. Obiskali smo tudi Zagreb, milijonsko mesto, prestolnico Hrvaške. Leži v Panonski nižini ob reki Savi pod goro Medvednico in ob glavni cestni povezavi z Evropo, Azijo in Jadranskim morjem. Tudi Zagreb je poln takšnih in drugačnih znamenitosti, vrednih ogleda. Naša pozornost pa je bila tokrat namenjena ogledu Tiflološkega muzeja, pravzaprav nadaljevanje oziroma nadgradnja znanja s področja vida in očesnih bolezni. Oče idejne zasnove za skrb slepih oseb je tiflopedagog Vinko Bek, ki je ustanovil Zavod za izobraževanje slepih otrok. Današnji muzej je odprt od le-

Udeleženke strokovnega obiska, od leve proti desni: predsednica DMSBZT Ljubljana, Đurđa Sima, gostiteljica, kolegica Ljubica Fiškuš in Ljiljana Levanić

Foto: Boris Sima

ta 2008. Cilj muzejske vsebine je spoznavanje obiskovalcev z osebami z motnjami vida in predvsem vplivati nanje in na njihov odnos do invalidnih oseb. Obenem pa opozarja na pomen povezovanja slepih oseb v društva, njihovo izobraževanje in čim boljše doseganje samostojnosti. Nedvomno je, da si osebe z izgubo enega čutila, v tem primeru vida, močno izostrijo druga čutila, ki lahko zelo uspešno pokrivajo ta primanjkljaj. Že leta 1821 je Louis Braille razvil pisavo, ki jo slep človek bere s pomočjo prstov. Uporaba črk iz pik v kvadratu je pomenila ogromen preobrat v komunikaciji slepih. Tudi mi smo se seznanili z Braillovo pisavo, nekaj pripomočki in se s pomočjo palice sprehodili skozi neosvetljen hodnik. Prikaz vsega je bil tako nazoren, da smo ob novih spoznanjih bili močno prevzeti in obenem srečni, da imamo še uporaben organ vida – oko.

Med vožnjo nam je vodič Boris povedal veliko zanimivega in nas opozarjal na zanimivosti, mimo katerih smo se peljali.

Tokratno druženje smo zaključili s poznim kosilom v gostišču Prosnik v Ormožu.

Kot že tolikokrat, smo se proti domu vračali polni doživetij in novih spoznanj. ■

Upravni odbor DMSBZT Ljubljana na podlagi Pravilnika o priznanjih DMSBZT Ljubljana razpisuje zbiranje predlogov za podelitev priznanja:

SREBRNI ZNAK ter PLAKETO DRUŠTVA ZA POSEBNE DOSEŽKE IN KAKOVOSTNO DELO V PRAKSI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE in naziva ČASTNI in PODPORNİ ČLAN društva.

Priznanje »srebrni znak« prejme član društva za večletno aktivno delovanje v društvu, še posebej za aktivno delovanje in sodelovanje pri ohranjanju in razvijanju kulturne in zgodovinske dediščine medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov; skrbi za kulturno, stanovsko, izobraževalno, raziskovalno, socialno in športno delovanje svojih članov, razvijanje stikov med člani in med društvi ter krepitev vloge in pomena dela medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Podeljena bodo **štiri** priznanja.

Pisno priznanje »**plaketo društva**« prejme član društva za posebne dosežke in/ali kakovostno izvajanje zdravstvene in babiške nege v praksi ter human odnos do pacientov in sodelavcev. Podeljena bodo **tri** priznanja.

Naziv »**častni član društva**« prejme oseba, ki je s svojim delom pomembno prispevala k uspešnemu delu društva. Podeljen bo **en** naziv.

Naziv »**podporni član društva**« prejme fizična ali pravna oseba, ki ni član društva, je pa s svojim materialnim in nematerialnim prispevkom pomembno prispevala k delu društva ali izvedbi pomembne aktivnosti društva. Podeljen bo **en** naziv.

Kandidate za priznanja lahko predlagajo člani, telesa in organi društva. Pisni predlog naj vsebuje osnovne podatke o kandidatu, življenjepis ter podrobnejšo utemeljitev predloga.

Predlog pošljite do 18. oktobra 2016 na naslov:

Peter Koren, Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana, v zaprti ovojnici s pripisom: Komisija za priznanja – ne odpiraj.

Komisija bo upoštevala le pravočasno prispelle predloge z utemeljitvijo. Priznanja, plakete in nazivi bodo podeljeni na simpoziju društva 18. novembra 2016 v Ljubljani.

*Predsednik Komisije za priznanja
Peter Koren*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima*

V skladu s Pravilnikom o volitvah in imenovanjih v organe Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov (DMSBZT) Ljubljana objavlja

razpis volitev za predsednika/predsednico društva.

Volitve bodo potekale na občnem zboru društva, oktobra 2016 v Ljubljani.

Za funkcijo predsednika/co DMSBZT Ljubljana lahko kandidira vsak redni član društva, ki je član društva najmanj deset let ter je v društvu aktiven vsaj pet let. Kandidati naj k vlogi priložijo:

- življenjepis s poudarkom na dosedanjih društvenih in strokovnih dejavnostih,
- predlog programa dela društva za naslednji mandat (oktober 2016–oktober 2020).

Kandidature sprejemamo do 10. septembra 2016 na naslov:

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana

Kandidacijska komisija, s pripisom: Kandidatura za predsednika/co – Ne odpiraj!

Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima, dipl. m. s.*

V skladu s Pravilnikom o volitvah in imenovanjih v organe Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov (DMSBZT) Ljubljana objavlja

razpis volitev za izvolitev podpredsednika/ce društva za interesne dejavnosti za mandatno obdobje 2016–2020.

Volitve bodo potekale na občnem zboru društva, oktobra 2016 v Ljubljani.

Za funkcijo podpredsednika/ce lahko kandidira vsak redni član društva, ki je član društva najmanj pet let ter je v društvu aktiven najmanj tri leta.

Kandidat za podpredsednika/co društva mora na razpis predložiti življenjepis s poudarkom na dosedanjih društvenih in strokovnih dejavnostih.

Vlogo naslovi na kandidacijsko komisijo društva, v zaprti pisemski ovojnici, do 10. septembra 2016.

Naslov:

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana

Kandidacijska komisija, **s pripisom:** Kandidatura za podpredsednika/co – Ne odpiraj!

Poljanska cesta 14, 1000 Ljubljana

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima, dipl. m. s.*

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana – Sekcija upokojenih medicinskih sester vabi na

strokovno srečanje, ki bo združeno z volitvami Sekcije upokojenih medicinskih sester.

Tema: PREDSTAVITEV POSTOPKOV OŽIVLJANJA Z UPORABO AED

Predavatelj: Danijel Andoljšek

Po predavanju je organiziran ogled »heliporta« v UKC Ljubljana.

Srečanje bo v torek, 20. septembra 2016, v prostorih Onkološkega inštituta Ljubljana, »predavalnica stavba C« s prihodom ob 09.00 in začetkom ob 09.15.

Na volilnem občnem zboru bomo izvolili nov Izvršilni odbor sekcije in predsednico/predsednika sekcije.

V skladu s Pravilnikom o volitvah in imenovanjih DMSBZT Ljubljana vabimo vse, ki bi želeli sodelovati v izvršilnem odboru oziroma so pripravljeni voditi sekcijo, da predložijo pisno kandidaturo do 9. septembra 2016, na naslov: Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, Poljanska cesta 14, Ljubljana.

Strokovno srečanje s predavanjem in volilni občni zbor bi zaključili predvidoma ob 13.00.

Prijave za udeležbo na občnem zboru sprejemata Olga Koblar na tel. 031 495 456 ali Irma Kiprijanović na tel. 041 754 695, do 9. septembra 2016.

Vljudno vabljeni.

*Predsednica Sekcije upokojenih medicinskih sester
pri DMSBZT Ljubljana
Marija Olga Koblar*

*Predsednica
DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima*

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov
Ljubljana v sodelovanju z občino Velike Lašče vabi na

odprtje likovne razstave s krajšo kulturno prireditvijo ter predstavitev knjige z naslovom *Poklon izgubljenim očem*

v četrtek, 15. 9. 2016,
ob 19. uri na Trubarjevo domačijo, Rašica pri Velikih Laščah.

Svoja dela bodo razstavljale
članice likovne dejavnosti DMSBZT Ljubljana.

Prireditve bo vodila **Ana Strauch**.

Prisrčno vabljeni!

*Za likovno dejavnost
Majda Jarem Brunšek*

*Podpredsednica za interesne dejavnosti
Nada Širnik*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima*

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana vabi na srečanje z naslovom

Prehranska in vadbeni podpora zdravju,

ki bo 19. oktobra 2016, v prostorih DMSBZT Ljubljana,
na Poljanski ul. 14 v Ljubljani, z začetkom ob 16.30.

Srečanje bo vodil priznani strokovnjak na področju komplementarne medicine
mag. Peter Papuga, dr. med., spec. za akupunkturo, ki nas takole vabi:

Ena pomembnejših pridobitev izboljšane in hitre medmrežne povezanosti nekoč oddaljenih svetov nam odpira množico drugačnih obzorij na področjih zdravljenja in preprečevanja bolezni, pa tudi drugačnega razumevanja življenja. Civilizaciji Daljnega in Bližnjega vzhoda sta v zgodovino človeštva zapisali veliko dragocenih znanj na mnogih področjih življenja, med katera sodi tudi zdravje. Sistema tradicionalne kitajske medicine (TKM) in tradicionalne indijske medicine – ajurvede temeljita na nekoliko drugačnih teoretičnih zasnovah, ki so izhajale iz filozofije taoizma in Atharvavede (ena od štirih knjig vedskih znanosti). Pri razumevanju, opisovanju in obravnavi bolezni TKM in ajurveda uporabljata posebne prijeme in so si med sabo v marsičem podobni, vsebujejo pa tudi nekaj izvirnosti, ki še niso prestale znanstvenega preverjanja, vendar v splošnem veljajo za praktično dokazljive in ponovljive. Veliko je možnosti za njuno praktično rabo v sodelovanju z ustaljeno uradno medicinsko doktrino na področju zdravstvene preventive, terapije in nege. Osrednji namen seminarja in delavnice je predstavitev teoretičnih in praktičnih izhodišč za zgodnje prepoznavanje in preprečevanje telesnih ali duševnih odklonov na ravni življenjskega sloga, vadbe in prehrane, ki jih lahko uporabimo na poljudni ali strokovni ravni. Prijave sprejemamo preko elektronske prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana na: www.drustvo-med-sester-lj.si ali na tel. številko: 041 754 695 (Irma Kiprijanović) do zapolnitve prostih mest (30). Osebni prispevek za člane DMSBZT Ljubljana znaša **10 EUR**, za člane ZZBN znaša **15 EUR**, za druge udeležence pa **30 EUR**.

*Za komplementarno in naravno zdravilstvo
pri DMSBZT Ljubljana
Nada Širnik*

*Predsednica DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima*

VADBA JOGE IN RAZGIBALNIH VAJ V SEZONI 2016/2017

Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana vabi na vadbo JOGE.

V Ljubljani: KMDPŠ

Poljanski nasip 58, I. nadstropje (sejna soba)

Urnik: PONEDELJEK

1. skupina 16.00–17.30

2. skupina 17.45–19.15

Vadbo vodi gospa SLAVKA VEROVŠEK.

Prijave sprejema gospa Žana Mikloš, tel. 030 336 929,

od ponedeljka do petka med 18. in 19. uro.

OČESNA KLINIKA

Zaloška 29a (vhod iz Grablovičeve ulice)

Urnik: TOREK

1. skupina 16.15–17.45

2. skupina 18.00–19.30

Vadbo vodi gospa KARMEN HIRSCH.

Prijave sprejema gospa Janja Filipovič, tel. 030 642

235, od ponedeljka do petka med 18. in 19. uro.

SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA LJUBLJANA

(možna je sprememba lokacije)

Poljanska 69 (mala telovadnica)

Urnik: SREDA

1. skupina 15.45–17.15

Vadbo vodi gospa URŠA SMOLEJ.

Prijave sprejema gospa Božena Beučič Crnič, tel. 031

633 029, od ponedeljka do petka med 12. in 15. uro.

PORODNIŠNICA (nekdanja BABIŠKA ŠOLA)

Šlajmerjeva 3

Urnik: ČETRTEK

1. skupina 18.00–19.30

2. skupina 19.45–21.15

Vadbo vodi gospa KARMEN HIRSCH.

Prijave sprejema gospa Katja Hribar, tel. 031 317 263,

od ponedeljka do petka med 19. in 20. uro.

Podružnica Idrija

Urnik: SREDA

1. skupina 18.00–19.30

2. skupina 19.30–21.00

Vadbo vodi gospa VESNA PARADIŽNIK.

Prijave sprejema gospa Sabina Vihtelič, tel. 041 427

962, od ponedeljka do petka med 19. in 20. uro.

Podružnica Zasavje

ZDRAVSTVENI DOM TRBOVLJE

Rudarska c. 12 (sejna soba)

Urnik: PONEDELJEK

1. skupina 16.30–18.00

2. skupina 18.00–19.30

Vadbo vodi gospa VESNA KORBAR.

Prijave sprejema gospa Marija Filipič, tel. 031 686 700

ali 03 562 85 63, od 18. do 19. ure.

Program razgibalnih vaj za hrbtenico, sklepe in pravilno držo

SREDNJA ZDRAVSTVENA ŠOLA

Poljanska 69 (mala telovadnica)

Urnik: SREDA

1. skupina 17.30–19.00

Vadbo vodi gospa APOLONIJA GRUM.

Prijave sprejema gospa Ljubica Šavnik, tel. 031 789

567, od ponedeljka do petka.

Z vadbo joge in programom razgibalnih vaj bomo začeli v tednu od 3. oktobra 2016.

Finančni prispevek članic in članov je 80 EUR, za upokojene člane 60 EUR, za študente 20 EUR, plačljiv v enem obroku. S seboj prinesite veljavne članske izkaznice. Prispevek bomo pobirali na začetku prve vadbe.

V primeru, da bo v skupinah ostalo še kaj prostih mest, se nam lahko pridružijo tudi nečlani. Prispevek za nečlane znaša 120 EUR.

Za vadbo priporočamo lahka oblačila (majico, športne hlače), podlogo »armaflex«, brisačo ter voljo za stalno in redno udeležbo.

Prijave bomo začeli sprejemati 1. septembra 2016.

Prisrčno vabljeni!

*Za dejavnost joge pri DMSBZT LJ
Katja Hribar*

*Podpredsednica DMSBZT LJ za interesne dejavnosti
Nada Sirnik*

*Predsednica DMSBZT LJ
Đurđa Sima*

Okrogla miza Kulturna inteligenca – biti Rominja, biti ženska

Vesna Božiček

Srednja zdravstvena šola (SZŠ) Celje predstavlja projekte, ki so povezali dijake ter zaposlene strokovnjake iz različnih družbenih okolij ter tako obogatili pridobljeno znanje z zgodbami iz življenja.

Sodelujoče na okrogli mizi, od leve proti desni: Danica Artnak, Vesna Božiček, Marija Mojca Vrenko

Dijakinji Ana Bezjak in Alja Šolman iz 4. c sta pod mentorstvom profesorice Vesne Božiček 9. marca 2016 pripravili okroglo mizo z naslovom Kulturna inteligenca – biti Rominja, biti ženska. V goste smo povabili gospo Tino Palaić, diplomirano etnologinjo, kulturno antropologinjo in pedagoginjo, zaposleno v Slovenskem etnografskem muzeju v Ljubljani, gospodično Meliso Baranja, študentko socialnega dela, in gospo Ireno Videnič, diplomirano medicinsko sestro, zasebno zdravstveno delavko na področju patronaže in zdravstvene nege iz Brežic. Preko internetne povezave pa se je vključila tudi Erika Zelko, dr. medicine, specialistka družinske medicine iz ZP Beltinci, s katero smo se pogovarjali o zdravstvenem varstvu Rominj.

Cilj okrogle mize je bil spoznati, kaj je kulturna inteligenca in jo povezati z odnosom sprejemanja Rominj, seznaniti se z Rominjami kot ranljivo skupino, spoznati Rominjo kot žensko, ženo in mater in spoznati kulturno dediščino Rominj. Zanimivo in poučno je bilo izvajanje naših gostij, njihovo gledanje na življenje, življenjske vrednote romske skupnosti in položaj ženske v njej. Osnovna zgodba okrogle mize je izhajala iz projekta Dostopnost do kulturne dediščine ranljivih skupin, ki ga je izvajal Slovenski etnografski muzej – Rojstvo: Izkušnje Rominj in ga je pripravila gospa Tina Palaić. Gospa Palaić je v zanimivem razgovoru predstavila kratko zgodovino Romov, njihov prihod v Slovenijo, življenje Rominj na območju Slovenije, predvsem z območja Maribora, Kerinovega grma in Serdic. Melisa Baranja je Rominja, ki študira v Ljubl-

jani in je predstavila svoj položaj, svoje doživljanje bivanja mlade ženske kot pripadnice romske skupnosti. Gospa Irena Videnič pa je predstavila delo patronažne medicinske sestre na območju Brežic, kjer obiskuje tudi romske družine. V romskih skupnostih imajo svoje navade in običaje. Različni so pogledi na vloge ženske, odločanja pri izbiri partnerja, poroke, poroda, na vlogo matere, na možnost zaposlovanja in diskriminacije med ljudmi. Ogledali smo si tudi promocijski video projekta »Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam«, ki opisuje življenje Rominje skozi zgodovino. Verjamemo, da je okrogla miza dosegla svoj cilj in da bo spremenila pogled na položaj Rominj. Dijaki se morajo kot bodoči zdravstveni delavci zavedati, da morajo biti pri svojem delu do vseh ljudi enaki, ne glede na to, kateri skupnosti nekdo pripada.

Mnenja nekaterih dijakov:

Okrogla miza je bila zelo zanimiva, saj govori o vedno aktualni temi. Prav je, da spoznamo romsko kulturo, ki je pri nas razširjena. *Laura Pintar, 2. e*

Okrogla miza mi je bila zelo všeč, saj je bila izbrana tema zelo zanimiva. Všeč mi je bilo, da so bile gostje z različnih področij in vsaka je predstavila svoje stališče na temo Rominj. *Larisa Šmarčan, 2. e*

Najbolj všeč mi je bilo to, da je med gosti bila gospodična Melisa, ki je lahko iz svojega stališča predstavila Rome, posebno žensko kot Rominjo. Bila sem vesela, da sem lahko poslušala različna mnenja. *Erblina Gashi, 2. e*

Po tej okrogli mizi sem začela Rome dojemati malo drugače. Mislim, da se vsaka romska skupnost med seboj razlikuje in niso vse tako negativno nastrojene, kot jih prikazujejo mediji. *Vesna Žvižaj, 2. e*

Okrogla miza je dokaz, kako lahko z voljo in trdom zaobidemo določene vedenjske vzorce in dosežemo uspeh, ki odstopa od povprečja, kar nam da misliti, da nimamo pravice ocenjevati in opredeljevati ljudi po rasi, narodnosti, veroizpovedi ... Človeka določata čustvena širina, znanje, srčnost, kar je dokazala tudi gospodična Melisa. Njeno pripoved pa je izjemno popestrila gospa Tina, ki pa nas je seznanila z življenjem Romov. *Lana Skok, 2. e*

Biti Rominja, Rominja kot mama. Vse bolj se mi zdi, da se čisto premalo govori o drugih ljudstvih, kulturah, narodih in s tem tudi vse manj poznamo druge ter jih ocenjujemo samo po zunanosti, ne vidimo pa njihovega srca, njihovih dobrih namenov. S tem si ustvarimo svoje mišljenje, včasih se nismo pripravljeni spoznati oziroma odpreti svoje srce. Zato moramo biti odprti in pripravljeni spoznati druge, jih spoštovati, čeprav niso naše vere, pripadnosti ... *Nikica Šram, 3. b*

Okrogla miza ob mednarodnem dnevu medicinskih sester za dijake SZŠ Celje

Vesna Božiček

12. maj je mednarodni dan medicinskih sester, ko se spominjamo naše predhodnice Florence Nightingale. Dama, ki je izhajala iz premožne angleške družine, se je uprla staršem, družinski tradiciji in začela negovati bolnike. Z darom opazovanja, poslušanja, splošne razgledanosti, inteligentnosti, komunikacije in s sposobnostjo dobrega organiziranja je vsemu svetu dokazala, kako pomembno je izvajanje kakovostne nege pri oskrbi bolnih, ranjenih.

Okroglo mizo smo izvedli 12. in 13. maja. V uvodu je Tjaša Brečko iz 4. a. dijakom predstavila življenjsko zgodbo prve slovenske šolane medicinske sestre na Dunaju, Angele Boškin. Aljaž Goličnik pa je prebral pesem, ki opisuje občutenja pacienta, ki opazuje medicinsko sestro pri delu in ga ne upošteva kot človeka.

Sledila je predstavitev vseh načel Kodeksa etike v zdravstveni negi in oskrbi Slovenije. Ne le, da so dijaki spoznali posamezna zapisana načela, ampak sta jim profesorici Danica Artnak in Marija Mojca Vrenko s primeri iz njune prakse razložili posamezna načela.

Dijaki so spoznali, kako pomembno je spoštovanje etičnih načel na delovnem mestu in kako pomembno jih je živeti tudi v vsakdanjem življenju, zunaj delovnega mesta.

Okroglo mizo sem pripravila in vodila Vesna Božiček. ■

Vsakoletno srečanje medicinskih sester na SZŠ Celje

Vesna Božiček

V zahvalo na dobro sodelovanje z zunanjimi ustanovami, kjer se izvaja delovna praksa in PUD naših dijakov, smo 17. maja pripravili okroglo mizo.

V prvem delu je doc. dr. Marjan Mihelin predstavil bivanje in življenjsko delo pokojnega akademika prof. dr. Jožeta Trontlja. Kot človek z velikim etičnim čutom, veliko odgovornostjo, neprecenljivim spoštovanjem življenjskih vrednot in samega bivanja je bil v svoji biti skromen človek. Stremel je k popolnosti, odličnosti, k spoštovanju svetosti življenja. Soproga Tatjana Trontelj je zapisala: »Moj soprog je bil zelo skromen človek. Nikoli si ni želel ne naslovov ne slave. Pa so vseeno prišli: naslovi, položaji, časti. Do vsega tega okrasja, kot je včasih rekel, je bil zadržan, večkrat se je spraševal, zakaj on, le čemu on? S čim se sploh smem ponašati? Če sem inteligenčen, je to dar, ki mi je bil položen v zibelko. Če sem dobro izobražen, dolgujem to staršem in šoli. Če smo ugledni, je to zasluga tisočletij trde zgodovine, truda in neštetihih žrtev naših prednikov, ki so oblikovali našo kulturo. Če smo premožni, ali je to sploh lahko naša zasluga? Materialne vrednote, ki jih posedujemo, so rezultat dela in truda generacij ljudi pred nami ... «

V drugem delu pa so bile predstavljene pacientove pravice in dolžnosti, ki sta jih s primeri predstavili gospa Cvetka Jurak in gospa Olga Petrak, zastopnici pacientovih pravic iz območne enote Celje. Poudarili sta pomen spoštovanja poklicne molčečnosti, spoštovanja pacientovega časa, nudenja primerne, kakovostne in varne zdravstvene oskrbe, pravice do obravnave kršitev pacientovih pravic in navedli pacientove dolžnosti. Dejali sta, da naj bo morebitno nezadovoljstvo pacientov spodbuda za kakovostnejše delo.

Vsem medicinskim sestram pa se je v imenu šole zahvalila koordinatorica praktičnega pouka, gospa Polona Podlesnik. Glasba izpod violinskega loka Lucije Bogataj iz 4. a pa je nežno pobožala naša srca in nam vlila moči za dobro delo in sodelovanje v prihodnje. ■

Po okrogli mizi

Foto: SZŠ Celje

Izobraževanje na Univerzi v Mariboru, Fakulteti za zdravstvene vede – doktorski študijski program 3. stopnje Zdravstvena nega

Fakulteta za zdravstvene vede

Izr. prof. Dr (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske), Majda Pajnikihar

Na Univerzi v Mariboru, Fakulteti za zdravstvene vede, sledimo trendom sodobnega izobraževanja, znanstveno raziskovalnega ter strokovnega dela v zdravstveni negi in zdravstvu.

Doktorski študijski program 3. stopnje Zdravstvena nega bo omogočal izobraževanje študentov s področja zdravstvene nege. Študenti bodo sposobni razvijati znanstveno raziskovalno delo, modele, postopke in procese zdravstvene nege kot jedro znanja za prakso in izobraževanje. S tem bo omogočena povezava teoretičnih modelov in konceptov v praksi ter aplikacija znanstvenih dokazov, ki so osnova za na dokazih utemeljeno zdravstveno nego.

Zdravstvena nega je v Sloveniji in širše mlada znanstvena disciplina v razvoju. Prizadevamo si za izobraževanje lastnega kadra in za pridobivanje ustrezno habilitiranih visokošolskih učiteljev in raziskovalcev Zdravstvene nege. Pomemben je razvoj znanja Zdravstvene nege, za podporo izobraževanja in znanstveno raziskovalnih dokazov za prakso.

Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede, je k vlogi za akreditacijo novega doktorskega študijskega programa 3. stopnje Zdravstvena nega prejela soglasje Slovenske nacionalne agencije za kakovost v visokem šolstvu NAKVIS. Program bomo pričeli izvajati v študijskem letu 2016/2017. Z vpisom prvih kandidatov na doktorski študijski program 3. stopnje Zdravstvena nega bo temelj za še intenzivnejši razvoj znanstvenoraziskovalnega dela in znanstvenega jedra znanja zdravstvene nege v slovenskem prostoru.

Študijski program je oblikovan tako, da se kakovost jedra znanja študentov razvija na najvišjo raven vodenja znanstveno raziskovalnega dela za določeno področje

celotnega procesa zdravstvene nege in bo omogočal razvoj znanja za podporo izobraževanja in znanstveno raziskovalnih dokazov za prakso. Je sodobno naravnano, traja 3 leta in obsega 180 ECTS točk. V okviru izbirnih predmetov se področje zdravstvene nege interdisciplinarno povezuje z ostalimi področji. Študenti se bodo pod mentorstvom izkušenih in priznanih domačin in tujih visokošolskih učiteljev vključevali v znanstveno raziskovalno delo v okviru znanstveno raziskovalnih projektov, v višjih letnikih pa se bodo pripravili na samostojno delo in pripravo doktorske disertacije.

Z doktorskim študijskim programom 3. stopnje Zdravstvena nega bo Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede, slovenski družbi ponudila celosten sistem visokošolskega izobraževanja na področju zdravstvene nege:

- vertikalno nadgradnjo izobraževanja s področja zdravstvene nege,
- znanstveno raziskovalno delo za razvoj prakse, osnovane na znanstvenih dokazih in vključevanje študentov v raziskovalno delo ter raziskovalne projekte,
- razvoj lastnega kadra in izobraževanje akademskega osebja, ki bo znanstveno raziskovalno aktivno in bo svoje dosežke na znanstveno raziskovalnem področju prenašal na bodoče študente ter jih implementiral na področje zdravstvene nege in zdravstva.

Več informacij najdete na spletni strani fakultete
<http://www.fzv.um.si/>. ■

Piramida profesionalnih vrednot študentov zdravstvenih ved Slovenije

Peter Kovač, izr. prof. dr. Danica Železnik

Na Visoki šoli za zdravstvene vede Slovenj Gradec se je v petek, 3. junija 2016, v Mladinskem kulturnem centru v Slovenj Gradcu odvila že 8. tradicionalna študentska konferenca zdravstvenih ved, na kateri so študenti oblikovali piramido profesionalnih vrednot.

Udeleženci 8. študentske konference zdravstvenih ved

Foto: VŠZV Slovenj Gradec

Na konferenci so sodelovali Fakulteta za zdravstvene vede Univerze v Mariboru, Fakulteta za vede o zdravju Univerze na Primorskem, Fakulteta za zdravstvo Jesenice, Fakulteta za zdravstvene vede Novo mesto, Alma Mater Europaea – Evropski center Maribor in Visoka zdravstvena šola v Celju. Žal je svoje sodelovanje tik pred konferenco odpovedala Zdravstvena fakulteta Univerze v Ljubljani. Ob pokroviteljih Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije in Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške je častno pokroviteljstvo konference prevzela Mestna občina Slovenj Gradec.

Glasovanje za skupno piramido profesionalnih vrednot študentov zdravstvenih ved

Študente in visokošolske učitelje je poleg dekanice VŠZV Slovenj Gradec Danice Železnik, izr. prof. dr., nagovoril še predsednik študentskega sveta VŠZV SG Peter Kovač, ki je poudaril pomen raziskovanja v času študija, prav tako pa tudi pomen tovrstnih druženj za študente zdravstvenih ved. Sledila sta pozdravna nagovora Monike Ažman, predsednice Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije ter Ksandija Javornika, mag., podžupana Mestne občine Slovenj Gradec.

Tokratna študentska konferenca je bila poimenovana »Profesionalne vrednote skozi prizmo študentov zdravstvenih ved« in je potekala nekoliko drugače kot

dosedanje. Študenti zdravstvenih ved vseh sedmih visokošolskih zavodov Slovenije so na podlagi izvedene raziskave o profesionalnih vrednotah oblikovali svojo lastno piramido profesionalnih vrednot in jo predstavili na konferenci. Predstavitve raziskav in piramid s profesionalnimi vrednotami študentov so bile izjemno zanimive in tudi različne, kar je dalo konferenci posebno vrednost. V drugem delu konference je potekala delavnica, kjer so se študenti razdelili v sedem skupin. V vsaki skupini je bil po en predstavnik iz vsakega visokošolskega zavoda. Vsaka skupina je prejela sedem piramid, ki jih je med seboj primerjala in na koncu oblikovala skupno piramido profesionalnih vrednot, ki jo v nadaljevanju predstavljamo. Kot temeljni profesionalni vrednoti so študenti izpostavili ZNANJE in ODGOVORNOST, sledijo strokovnost, kakovost in varnost, empatija, skrb in avtonomija in kot zadnji so izbrali še sodelovanje in timsko delo ter vseživljenjsko učenje.

Ob koncu konference se je dekanica VŠZV Danica Železnik, izr. prof. dr., zahvalila vsem študentom in visokošolskim učiteljem za njihovo prizadevno delo, ustvarjalnost in inovativnost ter predala ključ organizatorju naslednje študentske konference Fakulteti za zdravstvo Jesenice. ■

Erasmus+

Visoka šola za zdravstvene vede Slovenj Gradec zaključuje mednarodni evropski projekt Intimnost v starosti

Izr. prof. dr. Danica Železnik, dekanica Visoke šole za zdravstvene vede Slovenj Gradec

Predstave o intimnosti v poznih letih so običajno nenavadne, razmišljanju o njej pa se pogosto izogibamo. Dejstvo je, da o spolnosti v starostnem obdobju vemo zelo malo, navadno imamo o njej stereotipna prepričanja, da je samo misel na spolnost v starosti nekaj neprimerne in sramotnega. Spolnost in intimnost je del človekove osebnosti v smislu doživljanja sebe in drugih, ne oziraje se na starost, je pozitivno gonilo, vendar le, če je povezano s pozitivnimi čustvi, veseljem in zadovoljstvom.

Utrinki s sestanka projekta

Foto: Anja Antič

Visoka šola za zdravstvene vede Slovenj Gradec (VŠZV SG) zaključuje mednarodni evropski projekt z naslovom »**Health and Social Care Promotion Materials That Focus on Intimacy and Sexuality in the Third Age - IntimAge**«. Projekt smo izvajali skupaj z raziskovalci in sodelavci VŠZV ter mednarodnimi partnerji v okviru razpisa Evropske komisije Erasmus+; KA2. Cooperation and Innovation for Good Practice akcije Strategic Partnerships. V projekt je bilo vključenih osem partnerjev iz sedmih držav: Visoka šola za zdravstvene vede Slovenj Gradec, *Slovenija* – koordinatorica projekta; Integra Institut, Institut za razvoj človeških virov, *Slovenija*; E-C-C Verein für interdisziplinäre Bildung und Beratung, *Avstrija*; National University of Ireland Galway, *Irska*; The University of Sheffield, *Velika Britanija*; Università delle LiberEtà del Fvg, *Italija*; Ακαδημαϊκό Διαδίκτυο, *Grčija* in Friedrich-Alexander Universität Erlangen Nürnberg, *Nemčija*. Zaključni sestanek projekta pogodbenih partneric Erasmus+ je potekal na Dunaju, in sicer od srede, 22. 6. 2016, do petka, 24. 6. 2016. Na njem sta Visoko šolo za zdravstvene vede Slovenj Gradec zastopali dekanica

Danica Železnik, izr. prof. dr., in koordinatorka Erasmusu Anja Antič.

Na sestanku so partnerice povzele vsa dogajanja okoli projekta v zadnjih dveh letih. Dogovorile so se o zadnjih podrobnostih glede izvedbe projekta in njegove diseminacije, določile zaključne roke in se pogovarjale o morebitnem nadaljnjem sodelovanju.

Zaključen projekt IntimAge se ponaša s štirimi moduli: *Spolnost v tretjem življenjskem obdobju* (modul 1), *Razmerja in intimnost* (modul 2), *Dolgotrajna nega* (modul 3) in Profesionalna praksa: *Etika in nega* (modul 4), ki jih bomo objavili tako v slovenščini kakor v angleščini v monografijah, prav tako pa jih bomo predstavili visokošolskim učiteljem, študentom zdravstvenih ved in uporabnikom domov za starejše občane. Rezultati projekta bodo predstavljeni tudi zainteresirani javnosti.

Verjamemo, da bodo rezultati projekta pomembno pripomogli k ozaveščanju pomena intimnosti v starosti kot tudi o pomenu specifičnega znanja vseh, ki profesionalno vstopajo v prostor starostnika. ■

Združevanje študentov zdravstvene nege na področju znanja v prvi in nujni medicinski pomoči

Armin Nuhić, Alen Bajc, Marko Petrović in Iris Ozimič

V sredo, 18. 5. 2016, je Fakulteta za vede o zdravju Univerze na Primorskem gostila več kot 100 udeležencev tekmovanja zdravstvenih fakultet v intervencijah prve pomoči in nujne medicinske pomoči, ki ga je v sodelovanju s fakulteto in Rdečim križem Slovenije – Območnim združenjem Koper uspešno organiziral Študentski svet UP Fakultete za vede o zdravju.

Tekmovanja so se udeležili študentje:

- Fakultete za vede o zdravju Univerze na Primorskem,
- Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru,
- Fakultete za zdravstvo Jesenice,
- Fakultete za zdravstvene vede Novo mesto,
- Visoke zdravstvene šole v Celju,
- Visoke šole za zdravstvene vede Slovenj Gradec in
- Alma Mater Europaea - Evropskega centra Maribor.

Tekmovalne ekipe so se za zmago potegovala na sedmih zunanjih deloviščih prve pomoči. Scenariji so vsebovali prometno nesrečo, eksplozijo, požar, nesrečo na izletu, pretep ... Razen v primerih oživljanja so poškodovance igrali prostovoljci Srednje zdravstvene šole Izola ter študentje Fakultete za vede o zdravju (FVZ) iz Izole. Po kosilu se je dogajanje premestilo v notranje prostore fakultete, kjer so se tekmovalci v kabinetih za praktično usposabljanje preizkusili v postopkih nujne medicinske pomoči. Vse ekipe so se izredno dobro izkazale. Splošno se je ocenjevalo zagotavljanje varnosti in uporaba zaščitne opreme, uporaba primerne materiala po protokolu, triaža poškodovancev, komunikacija v delovni skupini med izvajanjem postopkov, poročanje ocenjevalcem o dogajanju itd.

Obenem bi se želeli zahvaliti najbolj aktivnim članom organizacijskega odbora, ki so zaslužni za odlično organizacijo tekmovanja:

- Arminu Nuhiću, predsedniku študentskega sveta UP FVZ,
- Marku Petroviću,
- Iris Ozimič,
- Alenu Bajcu, inštruktorju prve pomoči Rdečega križa Koper

ter ne nazadnje predstavnikoma Katedre za zdravstveno nego, poštvovalnima profesorjema Igorju Karnjušu in Sabini Ličen, za njuno pomoč in podporo študentom. Organizatorji so poskrbeli tudi za aktiven družabni program. Organizacijo in pripravo delavnic na temo zdrave prehrane in pripravo smutijev je prevzela Anja Hartman, študentka študijskega programa 1. stopnje Prehransko svetovanje – Dietetika. Pri izvedbi družabnega programa so sodelovali tudi Simulacijski center ZD Ljubljana, enota reševalnih psov KD Obala in Zveza reševalcev iz vode. Iskreno se zahvaljujemo tudi sodelujočim društvom, ocenjevalcem in donatorjem dogodka, ki so materialno prispevali pri izvedbi tekmovanja. Posebno zahvalo bi radi namenili študentom prostovoljcem, ki so s svojo pomočjo omogočili izpeljavo tekmovanja.

Zmagovalna ekipa FVZ UP s ponosnim inštruktorjem

Foto: Iris Ozimič

Rezultati tekmovanja:

1. mesto: UP Fakulteta za vede o zdravju Izola
 2. mesto: Visoka zdravstvena šola Celje, ekipa 2
 3. mesto: Visoka zdravstvena šola Celje, ekipa 1
- Zmagovalcem tekmovanja, študentom UP Fakultete za vede o zdravju Izola, iskrene čestitke.

Menimo, da je bil naš skupni cilj pridobiti čim več znanja in praktičnih veščin na zabaven in družaben način dosežen in želimo vam, da boste pridobljeno izkušnjo znali čim bolje izkoristiti na nadaljnji profesionalni poti. ■

Obvestilo

Spoštovani,

če ne želite prejemati Utripa v papirni obliki, ker ga prebirate preko spletne strani Zbornice –

Zveze,

nam to sporočite na e-naslov: clanarina@zbornica-zveza.si

Uredništvo

Poletje je čas za kisle kumarice ...

Jože Lavrinc

Drži! Novinarji v poletnem času radi postrežejo s kislimi kumaricami, čemu ne bi tudi nekoliko degustirali to sicer vsakdanjo delikateso? No, mogoče le kakšen košček ali pa jih samo obliznili in še to bolj mimogrede. Dejansko bi kumarice sploh pustili na miru, čeprav jih je poleti res dovolj, ampak bi se raje lotili samo kisa.

Zgodba o kisu je, blago rečeno, nenavadna. Kis namreč že kar nekaj časa ne polni več časopisnih stolpcev in alternativnih nasvetov o zdravi prehrani. Je, tako bi lahko rekli, zvezda v zatonu! Spominjam se svojih prvih srečanj s kislom evforijo pred kakšnimi 25 leti. Jabolčni kis levo, jabolčni kis desno ... čudežno hujšanje, topljenje maščob, izboljšana prebava ... In vse te skoraj čudežne lastnosti so se pripisovale stranskim produktom bakterijske razgradnje alkohola v ocatno kislino. Kaj drugega razen jabolčnega kisa sploh ni bilo aktualno. Pa danes? No kapsule in tablete z jabolčnim kisom so še vedno v prodaji, prav velikega povpraševanja pa ni več, vsaj za uporabo v zdravstvene namene ne. Izginila so reklamna sporočila o neizmerno ugodnih učinkih kisa, deloma verjetno tudi na račun zakonodaje, ki ne dovoljuje zdravstvenih sporočil, če ta niso absolutno dokazljiva. Skratka, kis se je vrnil na tisti del trgovskih polic, kjer mu je vedno bilo mesto. Le paleta v trgovski ponudbi je zdaj večja. Imamo celo serijo balzamičnih kisov, pa rižev in medeni kis, pa različno aromatizirane kise in morebiti še katerega ... Pač, vse za čim večje kulinarčne užitke! Kakor sem bil v preteklosti razočaran nad nedosegljivostjo resnih raziskav o uživanju kisa, sem danes presenečen nad skoraj nepregledno množico. Kakor, da je nekaj prevladujoči komercialni interes za hiter zaslužek dušil resnost v obravnavi. Poletne vremenske razmere so ravno prave za neke vrste hiter pregled skozi neizmerno kislino morje.

Kis je postal čudežno živilo že v davni preteklosti. Kot pripomoček za hujšanje so ga opisali že leta 1820. Komercialno zanimanje zanj se tako skoraj dve stoletji stalno prebujata in zamira. Toda ali je kaj resnice o shujševalnih lastnostih kisa?

Najprej definicija kisa: »Kis, kakršnega lahko kupimo v trgovinah, je 4 do 6 odstotna raztopina ocatne kisline. Večinoma je produkt fermentacije vina, jabolčnega mošta ali pa kar različnih sadnih sokov. Del kisa, ki je na prodaj, pa je nastal z mešanjem koncentrirane ocatne kisline (pribljudene z destilacijo lesa) z vodo in z nekaj dodatki za boljši okus. Slednje vrste kisa se običajno uporabljajo za konzerviranje. Dodatno staran naravno fermentiran kis z dodatkom sadnega soka ali različnih začimb je zelo cenjen v kuhinji, medtem ko se v ljudskem zdravilstvu pretežno priporoča jabolčni kis.« V ljudski uporabi ima kis še dodatno, hvaležno mesto. Pomešan z večjo količino vode je bil in ponekod še vedno je nizko energijska osvežilna pijača. Po njem so posegali naši predniki med košnjo in delom na polju.

Med iskanjem kakovostnih raziskav o uporabi in koristnosti kisa najprej naletimo na raziskave, ki raziskujejo vpliv kisa na izgubo telesne teže. Videti je, da to področje

je močno buri domišljijo in interes, saj že preprosto iskalni niz »vinegair+weight loss« vrne nepregledno množico zadetkov. Tudi brskanje med prospektivnimi kohortnimi raziskavami vzame nekaj časa. Že samo bežno prebiranje preseneča. Koliko novih spoznanj! In koliko novih, tokrat realnih argumentov in popolnoma prevrednoten odnos do te kisle začimbne tekočine!

Prva ugotovitev: »Redno uživanje kisa ima za posledico nekoliko nižjo telesno težo.« Strastni zagovorniki »naravnega« zdravilstva lahko ob tem zmignejo in porečejo: »Saj smo to vedno trdili!« Drži, drži. Te trditve so stare več kakor 100 let, a se do pred nedavnim s tem tudi nikomur ni zdelo vredno ukvarjati resno. Toda zdaj vemo! Že zato, ker so se našli raziskovalci, ki so se lotili tega vprašanja, zbrali in razdelili poskusne osebe v več skupin, jim ponudili popolnoma enako hrano ter jih usmerjali v popolnoma enako telesno dejavnost. Medtem ko so eni dnevno popili po 15 ml, drugi po 30 ml kisa, tretji, razporejeni v kontrolno skupino, kisa niso dobivali. Rezultat ob koncu raziskave, po 12 tednih, je presenetil dejansko vse. Osebe, ki so dnevno pile po 30 ml kisa, so bile v povprečju za 2 kg lažje. Manjši je bil tudi njihov obseg trebuha. Ne ravno veliko, a še vedno primerljivo. Čudež?

Sploh ne! V prehrani ni čudežev, ni čudežnih živil, ne glede na to, kako nekateri radi opletajo s tem terminom. Živila so lahko čudovita, čudežna vsekakor ne! Učinki živil na zdravje in počutje so razložljivi. Vedno! Če zaradi pomanjkanja znanja tega ne zmoremo danes, bodo mogoče jutri nove raziskave to zmogle! In tudi ta nenadni učinek uživanja kisa je bil in je razložljiv. Le poročilo o raziskavi je treba skrbno prebrati (tako pač je – za pravilno razumevanje in vrednotenje raziskave je običajno treba prebrati kaj več, kakor samo izveček in zaključek prispevka). Iz poročila lahko ugotovimo, da so preiskovanci, ki so pili po 30 ml kisa dnevno, imeli manjši apetit in so običajno zaužili manj hrane kakor preiskovanci v drugih skupinah. Njihov občutek lakote je bil preprosto manjši! Ker so med to raziskavo spremljali več različnih parametrov, smo bogatejši še za spoznanje, da redno uživanje kisa pripomore tudi k nekoliko nižjemu krvnemu tlaku ter nižji ravni serumskih trigliceridov. Resda ni mogoče govoriti o pompozni rezultatih, a neka malenkost je dokazljiva. Sicer pa, mar ni dovolj že nekoliko manjši apetit? In s tem povezana nižja teža?

Vseeno so raziskovalce zanimali še drugi učinki kisa. V ljudskem zdravilstvu se kis uporablja za zdravljenje sladkorne bolezni. Torej? Ker vemo, da največ kasnih zapletov sladkorne bolezni nastane ravno zaradi visokih postprandialnih ravni glukoze v krvi (visoka postprandialna vrednost GK v krvi povzroča diseminirana vnetja intime ter oksidativni stres), je logično, da bolnikom svetujemo

poseganje po živilih, ki ne povzročajo prevelikega porasta glukoze v krvi, kot so polnozrnatna živila, stročnice, zelenjava ... In kaj ima tu opraviti kis?

Majhen skok v neko drugo raziskavo nas hitro poveže tudi s kisom. Po zaužitju kosa kruha in hkratnem zaužitju kisa bo raven glukoze v krvi tudi za 30 odstotkov nižji, kot če ob enakem kosu kruha ne pijemo kisa. Hja, kdo pa to počne? Da bi pil kis poleg kruha? Na srečo ni potrebe! Že dolgo namreč vemo, da se pri nekaterih škrobnatih živilih (riž, testenine, krompir) glikemični indeks ob obdelovanju s kisom nekoliko zniža. Nekako podobno, kakor se zniža glikemični indeks kruha, če ga namažemo denimo z arašidovim maslom (deloma zaradi prehranskih vlaknin, deloma maščob), le da zaradi kisa nastane počasneje prebavljivi ali rezistentni škrob. Vendar se mehanizem kljub vsemu nekoliko razlikuje. Kis namreč izboljša tudi občutljivost tkiv na inzulin. Potem pa se pojavi še raziskava, kjer so merili nasitnost različnih jedi oz. kombinacij ter ugotovili, da se po zaužitju 3 kosov belega kruha in kozarca vode občutek lakote pojavi po približno 80 minutah, po zaužitju 3 kosov belega kruha in kozarca vode s kisom pa šele po 120 minutah. Pojavi se vprašanje, koliko kisa je potrebna za takšen ugodni učinek! Tudi to so že raziskali in ugotovili, da zadostujeta dve žlički kisa. No, to bi pa že nekako šlo, kajne?

Raziskave nam povedo celo več: sladkornim bolnikom tipa 2, ki so redno dnevno uživali po dve žlički kisa, se je nekoliko znižal tudi glikirani hemoglobin. Ker je pitje kisa malce nerodno, so poskušali tudi s kislimi kumaricami (brez ugodnih učinkov!) in seveda s preparati kisa (tudi brez učinkov!).

Hiter in preprost zaključek bi se lahko glasil: »Redno uživanje vsaj dveh žličk kisa bi bilo lahko domače zdravilo v začetnih oblikah motene glukoze tolerance, ki bi pomagal pri urejanju telesne teže, blagem urejanju postprandialne glukoze ter krotanju sicer velikega apetita.«

Že omenjeno zadošča za resen razmislek o praktični rabi kisa, a bi se našlo še kaj. Raziskovalci so potrdili tudi ugoden vpliv kisa na žilno funkcijo. Tako so bili raziskovalci pozorni na ugoden učinek vnosa olja in kisa v obliki solatne polivke v preventivi ateroskleroze. Da, zadeva dejansko deluje! Seveda se je takoj pojavilo vprašanje, kako in katera komponenta ima pri tem glavno vlogo. Najprej so bili pozorni na olje. Toda majonezna solatna polivka teh učinkov nima! Škoda, ker majoneze res ne bi bilo težko spraviti v uporabo. Torej ostane samo še kis! In dejansko so potrdili, da reden vnos 10 ml kisa dnevno skupaj z zelenjavo izboljša endotelijsko funkcijo intime in ugodno vpliva na preventivo ateroskleroze. Seveda ta

ugodni učinek ne bo popravil vseh prehranskih traparij, ki jih tako radi počnemo.

Še eno banalno vprašanje se nam ob vsem tem postavlja. Kakšen kis naj bi uživali oziroma pili kot napitek ali jedli kot solatno polivko? Jabolčnega, kakor priporoča narodno zdravilstvo, ali?

Tudi tu so raziskave popolnoma jasne! Vrsta kisa je nepomembna. Glavna učinkovina je blaga očetna kislina (koncentrirana je hud strup). Potem pa, kakor komu ljubo: v obliki jabolčnega, vinskega, riževega ali balzamičnega kisa ali pa preprosto samo kot primerno razredčen destilat. Kulinarika ima torej prosto pot. Bomo zmogli in znali ponovno spodbuditi ljudi k pitju navadne nežno okisane vode? Mogoče namesto gaziranih pijač ali vode z okusom (in žal tudi energijo)? Bomo lahko spodbudili uživanje presnih ali kuhanih solat z dobriimi, vendar preprostimi polivkami iz kisa? Se bomo naučili postreči tudi kakšno škrobno jed ali samo kruh z nekaj kapljicami balzamičnega ali posebnega začimbne kisa? Pri sušiju, kjer uporabiš riževim kisom začinjen riž, tako ali tako ne bo težav. In kaj se lahko naučimo iz te kisle godlje? Čeprav je ljudsko zdravilstvo včasih nekako skregano z logiko, se v njegovih trditvah vseeno lahko skrivajo biseri. Le raziskati jih je treba in potrditi ali ovreči. In še nekaj, četudi se k nekim navideznim ugodnim učinkom rada priključijo še prehranska dopolnila, roko proč! Kot se je izkazalo pri kisu, je to samo učinkovito metanje denarja v žakelj brez dna in brez obljubljenega učinka. ■

Uporabljeni viri:

J B Kohn. *Is vinegar an effective treatment for glycemic control or weight loss?* J Acad Nutr Diet. 2015 Jul;115(7):1188.

S Sakakibara, R Murakami, M Takahashi, T Fushimi, T Murohara, M Kishi, Y Kajimoto, M Kitakaze, T Kaga. *Vinegar intake enhances flow-mediated vasodilation via upregulation of endothelial nitric oxide synthase activity.* Biosci Biotechnol Biochem. 2010;74(5):1055-61.

T Kondo, M Kishi, T Fushimi, S Ugajin, T Kaga. *Vinegar intake reduces body weight, body fat mass, and serum triglyceride levels in obese Japanese subjects.* Biosci Biotechnol Biochem. 2009 Aug;73(8):1837-43.

J Darzi, G S Frost, R Montaser, J Yap, M D Robertson. *Influence of the tolerability of vinegar as an oral source of short-chain fatty acids on appetite control and food intake.* Int J Obes (Lond). 2014 May;38(5):675-81.

D G Hardie, M L Ashford. *AMPK: regulating energy balance at the cellular and whole body levels.* Physiology (Bethesda). 2014 Mar;29(2):99-107.

B J Shim, H K Jeon, S J Lee, S S Kim, M Y Park, D H Lee, W S Shin, J M Lee, H J Youn, W S Chung, K B Seung. *The Relationship Between Serum Pentraxin 3 and Central Obesity in ST-Segment Elevation Myocardial Infarction Patients.* Korean Circ J. 2010 Jul;40(7):308-13.

Cvetka Kavzar, članica DMSBZT Ljubljana

Ljubezen

Je ZAVEDANJE SEBE in drugih KOT edinstvenega ... neponovljivega ... dragocenega BITJA, ki mu je DAN neprecenljiv DAR – ŽIVLJENJE.

SMO iz ISTEGA TESTA in iz ISTEGA VIRA pijemo: a hkrati gledajoči in delujoči iz različnih kotov, stališč ... vzorcev ... umov, ki preprečujejo, DA BI se zares spoznali, se začutili, podrli zidove STRAHOV in se šli zares igrat ... veselit na ŠIRNA polja SVETLOBE, TER zgradili takšen SVET, KJER BI NAM VSEM BILO LEPO.

IZ LJUBEZNI USTVARJENI ... ZA LJUBEZEN ... in k njej bomo zopet odšli.

A zdaj ŽIVETI za veliko POT POSTAJANJA ... toplega človeškega BITJA. Koliko je MOŽNOSTI in KOLIKO PRILOŽNOSTI.

OH, ta LJUBEZEN ... VSEPRISOTNA ... nedoumljiva ... nedosegljiva ... vsemogočna!

ISKALI smo jo, jo iščemo?

SMO JO ŽE NAŠLI? PA VENDAR ... od mladih nog hodi z nami ... pred nami IN JE v vsakomur od NAS. VSEMOGOČNA SILA ... DA sploh SMO ... kakršni pač SMO. Neka MODROST nam je podelila svobodno voljo, DA IZBIRAMO IN SE ODLOČAMO in kot odrasle osebe prevzemamo ODGOVORNOST.

Ja ta LJUBEZEN: HKRATI – osrečujoča in žalostna, nekako SRČNO boleča ... bližnja in daljna ... zahtevna ... čista ... nerazumljiva ... nedosegljiva ... BREZPOGOJNA.

POLOŽENA vsakomur v SRCE, V KRI – UM IN DUŠO.

V ritmu srca se venomer oglašja in tiho prisluškuje.

Zvišuje – znižuje nam utrip SRCA.

JE KOT MILOST IN RAZODETJE.

KOT VERA IN DVOM ... a tudi strup ... če je zlagana.

PRIDE, kot nepotešenost ČUSTEV ... kot prvinski nagon ... kot vnebovzetje.

JE HREPENENJE DUHA in posvečuje TELESA ... RODI se v duši ... udejanji v telesu in DEJANJIH slehernega živega BITJA ... cvetenje ... zorenje, dajanje ploda.

IN KO SE ODLOČIŠ, da jo sprejmeš, VIDIŠ ... SLIŠIŠ ... OBČUTIŠ to prelepo SIMFONIJO – HARMONIJO, ki po istih taktih ŽE VES ČAS IGRA – JE in bo igrala.

Od vseh lepot si PREVZET IN V SRCU vnet, da bi padel na kolena ... in samo ČASTIL ... BIL tisto, KAR ZARES SI. DA SI LJUBLJEN ... VAROVAN, DA LJUBIŠ ... kar naprej VSE ... IN VSAKOGAR. VEDNO IN POVSOD ... gledajoč preko vseh zidov v BISTVO stvari in ljudi V SRCE ... TAM globoko boš videl svojo čudovito sliko.

Najboljše, kar lahko naredimo na tem svetu, JE, da ZAUPAMO LJUBEZNI in da tudi mi slednjič začnemo LJUBITI ... si odpustiti in odpuščati ter hvaležno in RADOSTNO ZARES ŽIVETI, to svoje DRAGOCENO DARILO – ŽIVLJENJE.

Najlepše je v življenju takrat, ko se razsipava na vse strani in z visokim ognjem do konca GORI – ŽARI!

Naša VERA IN ZAUPANJE odpirata ta skriti KANAL, skozi katerega se PRETAKA ta Božja milost, ki oživlja ... ozdravlja ter daje MOČ za delovanje mnogo majhnih stvari z veliko LJUBEZNI.

										NAPRAVA, V KATERI POTEKA VERIŽNA REAKCIJA, JEDRSKI REAKTOR	GENIALEN MOŠKI	REKA V ITALIJI	ŠTEVILO NIČEL V TISOČICI	DEVET- GLAVA MORSKA POŠAST	INDIJSKA ZVEZNA DRŽAVA
										PISA- TELJICA CHRISTIE	9				
										ZNAMENI- TA RAČU- NALNIŠKA IGRICA					
										BOLJŠI KROMPIR DOMAČE SORTE					
										STANJE BREZ HRUPA			RADO MURNIK PROGA ZA DRSANJE		
										NEKDANJA HRVAŠKA DRŠALKA DUBRAV- ČIČ					NEOBDE- LANA GMOTA
										STRUPEN PLIN, DRAŽE- ČEGA VONJA				ZDRA- VILNA RASTLINA, KLOŠ- ČEVEC	IZDELAVA TKANIN NA STATVAH
										VEZNIK					
										DRUGI NAJVEČJI HRVAŠKI OTOK		RIBJA KOŠČICA SONJA NEF			
POMOČ: HIDRA, ZATOPEK, ANONSA	KDOR MED STAVKO DELA NAPREJ	DOMOVINA LIONELA MESSIJA	JAVNA KUHNJA	OMAMA Z ETROM	BIVŠA ŠPANSKA VALUTA	AMERIŠKI SLIKAR (LYN)	TKANINA POD BRADO DOJENČKA	KRESO- VALEC MAORSKA FIGURICA		2					
SAMOPO- STREŽNA TRGOVINA															
VRSTA TOPOLA				1			10					AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA	KOSITER NEKD. ČEŠKI TEKAČ (EMIL)		
ZAGO- VORNIK AGNOSTI- CIZMA									MESTO V GRČLIJ GLAVNO MESTO LAKONIJE						
POVEZA- NOST EL. ELEMEN- TOV	4					MANJ KOT ENA, NIČ ZDRAVILO Z OPIJEM	5			6			UNITED NATIONS ŠVED. IME JEZERA INARI		
NARAVNO BARVILO ZA LASE IN NOHTE				TELOVAD- NA PRVINA ITAL. PEVEC GAETANO				PESNICA (KNJIŽNO)		3					
OLIVER TWIST			KOŽNO VNETJE GOVEDA VPREŽNA ŽIVAL					ŽLAHTNI PLIN ZA POLTON ZVIŠANI TON A						RIBIŠKA MREŽA NA PALICI	MOČVIR- SKA RASTLINA
SAD AKTI- NIDIJE					DEDALOV SIN STANE SEVER	7					VISEČ SNEŽNI ZAMET IGOR DEKLEVA				
OBJAVA V ČASO- PIŠU, OGLAS	8						POPIS POTO- VANJA, POTOPIŠ								
LEPOTA, KRAS- NOST							UŽITNI DEL RASTLINE				PIŠKOT				11

OZNAČE- NE ČRKE RAZPORE- DITE V LIK	1	2	3	4	3	5	6	7	4	5	7	4
	8	9	7	5	8	10	5	7	6	3	11	6

Kako si izmeriti pH vrednost nožnice? Tosama predstavlja nov izdelek na trgu: **test za merjenje pH vrednosti nožnice**. Ko se v nožnici poruši ravnovesje (vrednost pH se poviša preko 4,4), večino žensk doletijo ginekološke težave. Pojavila se bo srbečica, pekoč občutek, obilnejši izcedek ali neprijeten vonj, včasih tudi hujše komplikacije. Težave lahko pričakujejo po zdravljenju z antibiotiki, v nosečnosti, če se pojavijo bakterije v nožnici ali ko začetijo nelagodje. Takrat bo v veliko pomoč podatek o vrednosti pH nožnice. S testnim aplikatorjem pH-Control iz Tosamine blagovne znamke Natura Femina by ellen ženska sama zelo preprosto izmeri vrednost pH nožnice. Če ugotovi, da se v njenem intimnem predelu dogaja kaj nepričakanega, bo lahko še pravočasno ukrepala.

Pravilne rešitve - geslo nagradne križanke nam posredujte do 20. septembra na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 A, 1000 Ljubljana ali po e-pošti na naslov clanmarina@zbornica-zveza.si in izžrebali bomo 5 nagrajencev.

Med praviimi rešitvami bomo izžrebali 5 nagrad, ki jih prispeva Tosama d. o. o. Vrednost dveh prvih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 30,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost dveh drugih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 20,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost tretje nagrade pa predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 10,00 evrov.

TEMA SREČANJA
SRCE IN DUŠA Povezujemo najpomembnejše
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
9. - 10. september 2016 Kongresni center St. Bernardin, Portorož
Program izobraževanja
Program je objavljen na spletni strani www.edumedic.si
 Organizator
Edumedic d.o.o. Vodnikova 286, 1000 Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Dipl. zdravstveniki, DMS, VMS 130,00 EUR + ddv Med. sestre in zdr tehniki 115,00 EUR + ddv Kotizacija vam zagotavlja: dvodnevno udeležbo na predavanjih in simpozijih, licenčne točke podiplomskega izobraževanja, kongresne material, obisk razstave, dve kosili, večerjo s plesom, okrepčila med odmori
Licenčne in pedagoške točke
Program je ovrednoten s pedagoškimi in licenčnimi točkami pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava
INFORMACIJE O PRIJAVAH IN PLAČILIH Edumedic d.o.o. Računovodstvo tel.: 041/ 999-084 e-pošta: racunovodstvo@edumedic.si

TEMA SREČANJA
STROKOVNI KLINIČNI VEČER: VLOGA MEDICINSKE SESTRE V REFERENČNI AMBULANTI: SEDANJOST IN IZZIVI V PRIHODNOSTI
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 15. septembra 2016, od 16.00 do 19.00, v prostorih DMSBZT Maribor (Ulica heroja Jevtiča 5), Melje.
Program izobraževanja
Strokovno izpopolnjevanje je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi. Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si
 Organizator
Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT Maribor).
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Strokovno izpopolnjevanje je za člane društva brezplačno, za člane Zbornice - Zveze (drugih regijskih društev) znaša 25 EUR za nečlane Zbornice - Zveze znaša 50 EUR, v ceno je vključen DDV.
Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je vpisan v register strokovnih izpopolnjevanj Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, pod številko 2016 – 13 – 13.
Dodatne informacije in prijava
Kotizacija se nakaže na TR DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 00 90 pri Nova KBM d. d., po prejemu računu. Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo na spletni strani društva, www.dmsbzt-mb.si pod: PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE. Vljudno vabljeni.

TEMA SREČANJA
OHRANJAJMO ZDRAVJE IN KREPIMO TELO
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 15. 09. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 15.45 uri Registracija udeležencev do 15.30 do 15.45 ure
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
 Organizator
DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija za člane DMSBZT Ljubljani ni!
Licenčne in pedagoške točke
Program je v postopku vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici - Zvezi
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 08. 09. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
POKLICNA ETIKA V PRAKSI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE	PREHRANA PRI KRONIČNI LEDVIČNI BOLEZNI (KLB): S PRIMERNIM SVETOVANJEM LAHKO UPOČASNIMO NAPREDOVANJE OBOLENJA	TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 15. 09. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 08.30 uri Registracija udeležencev do 08.00 - 08.30 ure.	20. 9. 2016 v prostorih Zbornice – Zveze, Ob železnici 30A, Ljubljana	20. 9. 2016 in 13. 12. 2016, Srednja zdravstvena šola Celje, prvo nadstropje, učilnica 1, ob 12.30 uri.
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Cilji delavnice: vpogled v zapletenost dietoterapevtskih zahtev v prehrani bolnikov s KLB; pridobivanje osnovnih spoznanj za svetovanje primerne prehrane bolnikov z začetno stopnjo KLB (stopnje 1 – 4); kratek oris prehrane bolnikov s KLB 5. stopnje.	TEORETIČNA ZNANJA IN PRAKTIČNE VEŠČINE ZA IZVAJANJE TEMELJNIH POSTOPKOV OŽIVLJANJA
Organizator	Organizator	Organizator
		
DMSBZT Ljubljana	Zbornica - Zveza	DMSBZT Celje v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu.
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane znaša 60,00€, ter 120,00€ za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori.	Kotizacija z vštetim DDV znaša 120 € (članom Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, se prizna 50-odstotni popust in znaša 60 €). Nakažete jo na transakcijski račun Zbornice – Zveze 02015-0258761480, sklic na številko 00 0422-20092016.	Kotizacija z DDV znaša 160 EUR (članom ZZBNS, ki imajo poravnane članske obveznosti se prizna 50% popust), za člane DMSBZT Celje 40 EUR, plača se po izstavitvi računa.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Program je v postopku vrednotenja licenčnih in pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi	Program je v postopku za pridobitev licenčnih in pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi	Izobraževanje je vpisano v register strokovnih izpoponjevanj Zbornice Zveze in je v postopku pridobivanja licenčnih ter pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 09. 09. 2016, oziroma do zasedenosti mest (32). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Prijava na izobraževanje preko e-prijave na spletni strani Zbornice – Zveze. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico. Dodatne informacije: tajništvo Zbornice - Zveze, tajnistvo@zbornica-zveza.si .	Prijave na: info@dmsbzt-celje.si , sprejemmo do 30 prijav.

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
ŠOLA PROTI BOLEČINI V KRIŽU	STANOVALEC Z DEMENCO - NEGOVANJE IN SKRB	ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Petek, 23. 09. 2016 Ljubljana, DMBZT Ljubljana, Poljanska 14. Pričetek ob 16.00 uri. Registracija udeležencev poteka med 15.45 in 16.00 uro.	Petek, 23. 09. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 08.30 uri Registracija udeležencev do 08.00 - 08.30 ure.	Sobota, 24. 09. 2016, Zdravstveni dom Trbovlje, Rudarska cesta 12, Trbovlje. Začetek ob 08.00 uri. Registracija udeležencev poteka od 07.30 - 08.00 ure.
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator	Organizator	Organizator
		
DMSBZT Ljubljana	DMSBZT Ljubljana	DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacije za člane DMSZT Ljubljana ni. Za člane ZZBN znaša 10 €, za ostale udeležence 20 €. Število udeležencev je omejeno do 15.	Kotizacija z DDV za člane znaša 20,00€, ter 40,00€ za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori.	Kotizacija z DDV za člane znaša 60,00€ ter 120,00€ za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Program izobraževanja je v postopku pridobivanja pedagoških in licenčnih točk.	Program je v postopku vrednotenja licenčnih in pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi	Program je vpisan v register strokovnih izobraževanj Zbornice - Zveze in ovrednoten z licenčnimi ter pedagoškimi točkami.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si (plačnik/zavod, davčna številka, številka članske izkaznice, številka licence) do 10. 09. 2016, oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 15. 09. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 10. 09. 2016, oziroma do zasedenosti mest (50). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
OBVEZNE IN PRIPOROČENE VSEBINE: KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU	TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED	REŠEVANJE KONFLIKTOV IN OVLADOVANJE STRESA NA DELOVNEM MESTU
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Sobota, 24. septembra 2016 ob 9.00 uri, v Mladinskem kulturnem centru (Ozare 18, Slovenj Gradec).	Ponedeljek, 26. 09. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 08.30 uri Registracija udeležencev do 08.00 - 08.30 ure.	Petek, 30. 09. 2016, Hotel Merita, Obala 89, Portorož. Registracija udeležencev poteka od 8.00 do 9.00 ure.
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Enodnevno strokovno izpopolnjevanje je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi. Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-sg.si	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Program izobraževanja bo objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze. Poslana bodo tudi vabila.
Organizator Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške	Organizator društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana	Organizator ZBORNIKA NEGE IN ZDRAVSTVENE DELO PROMET SPORT 1965
Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške (DMSBZT Koroške).	DMSBZT Ljubljana	ZBORNIKA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE - ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v medicini dela, prometa in športa
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Višina kotizacije za strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami znaša 60 EUR za člane Zbornice - Zveze, 120 EUR za nečlane Zbornice - Zveze, v ceno je vključen DDV.	Kotizacija z DDV za člane znaša 80,00€, ter 160,00€ za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori.	Kotizacija z DDV znaša 190 EUR (članom ZZBNS, ki imajo poravnane članske obveznosti se prizna 50% popust). Kotizacijo nakažite na transakcijski račun - NLB, posl. Tavčarjeva 7, Ljubljana - ZDMSZTS št.: 02015 - 0258761480, sklic na 00 0201 - 30092016.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je usklajen z obveznimi in priporočenimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjen pogoj obveznih vsebin s področja »KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU« v licenčnem obdobju.	Program je ovrednoten s pedagoškimi in licenčnimi točkami	Program je v postopku vpisa v register strokovnih izpopolnjevanj in pridobitve licenčnih ter pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Kotizacija se poravnava po izstavljenem računu. Prijava na strokovno izpopolnjevanje potekajo na spletni strani Zbornice - Zveze www.zbornica-zveza.si in v regiji delovanja društva.	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 17. 09. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Prijava do 26. 09. 2016, Nevenka Šestan 041 911 483, nevenka.sestan@gmail.com

TEMA SREČANJA
ŽIVLJENJSKI AKTIVNOSTI: PREHRANJEVANJE IN PITJE, SPANJE IN POČITEK
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Ponedeljek, 03. 10. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 08.45 uri Registracija udeležencev do 08.00 - 08.45 ure.
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator
DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane znaša 20,00€, ter 40,00€ za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori.
Licenčne in pedagoške točke
Program je v postopku vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici - Zvezi
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 26. 09. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije:Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA
TUDI BESEDA JE ZDRAVILO
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Torek in sredo, 04. in 05. 10. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 08.00 uri Registracija udeležencev do 07.45 - 08.00 ure.
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator
DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Učna delavnica je namenjena članom DMSBZT Ljubljana in svojim članom društvo krije del stroškov izobraževanja, njihov prispevek je 25,00€ brez DDV-ja in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori.
Licenčne in pedagoške točke
Program je ovrednoten s pedagoškimi in licenčnimi točkami pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 26. 09. 2016, oziroma do zasedenosti mest (20). Dodatne informacije:Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA
UČNA DELAVNICA: UČENJE ZDRAVSTVENIH DELAVCEV ZDRAVSTVENO VZGOJNEGA DELA Z BOLNIKI, KI PREJEMAJO SISTEMSKO TERAPIJO ZA ZDRAVLJENJE RAKA
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Sreda, 5. 10. 2016 Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, od 15.00 do 19.00 ure. Registracija udeležencev med 14.30 in 15.00 uro.
Program izobraževanja
Program delavnice je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator
ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE - ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane ZZBNS je 60 €, za nečlane pa 120 €. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice - Zveze 02015 - 0258761480, sklic na številko 00 0214 - 05102016. Podjetja in zavodi lahko znesek poravnajo tudi po prejemu računa.
Licenčne in pedagoške točke
Izobraževanje je v postopku vrednotenja pedagoških in licenčnih točk strokovnih izpopolnjevanj pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava
Udeležba na delavnici je omejena na 30 udeležencev. Prijave preko elektronske e - prijavnice na spletni strani Zbornice - Zveze. Prijava možna najkasneje do 30. 9. 2016 oziroma do zasedenosti prostih mest. Dodatne informacije dobite pri Cvetki Švajger: csvajger@onko-i.si ali na tel. 01/ 5879 113.

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
UČNA DELAVNICA: UČENJE ZDRAVSTVENIH DELAVCEV ZDRAVSTVENO VZGOJNEGA DELA Z BOLNIKI, KI PREJEMAJO SISTEMSKO TERAPIJO ZA ZDARVLJENJE RAKA	POKLICNA ETIKA V DOMOVH ZA STAREJŠE OBČANE	URGENTNA STANJA V PEDIATRIJI IN SVEČANOST OB 80 LETNICI BOLNIŠNIČNE PEDIATRIJE V MARIBORU
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Sreda, 5. 10. 2016, Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, od 15.00 do 19.00 ure. Registracija udeležencev poetka med 14.30 in 15.00 uro.	Četrtek, 13. 10. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 08.30 uri Registracija udeležencev do 08.00 – 08.30 ure.	14. 10. 2016, Kongresni center Habakuk, Maribor.
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program delavnice je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Program strokovnega srečanja je objavljen na spletni strani UKC Maribor.
Organizator 	Organizator 	Organizator
ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE – ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji	DMSBZT Ljubljana	Klinika za pediatrijo, UKC Maribor.
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane ZBNS je 60 EUR, za nečlane 120 EUR. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice – Zveze 02015 – 0258761480, sklic na številko 00 0214 – 05102016. Podjetja in zavodi lahko znesek poravnajo tudi po prejetju računa.	Kotizacija z DDV za znaša 20,00€ in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitve med odmori.	Brez kotizacije.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Izobraževanje je v postopku vpisa v register strokovnih izpopolnjevanj in vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici – Zvezi.	Program je v postopku vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici – Zvezi	Program strokovnega srečanja je v postopku vpisa v register strokovnih izpopolnjevanj in pridobivanja licenčnih ter pedagoških točk pri Zbornici – Zvezi.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Udeležba na delavnici je omejena na 30 udeležencev. Prijave preko elektronske e – prijavnice na spletni strani Zbornice – Zveze. Prijava možna najkasneje do 30. 9. 2016 oziroma do zasedenosti prostih mest. Dodatne informacije prejmete pri Cvetki Švajger: csvajger@onko-i.si ali na tel. 01/ 5879113.	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 06. 10. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) – irma.kiprijanovic@gmail.com	Spletna stran UKC Maribor – strokovna srečanja.

TEMA SREČANJA
ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Petek, 14. 10. 2016, predavalnica Uradnega lista, Dunajska cesta 167, Ljubljana. Začetek ob 08.00 uri. Registracija udeležencev poteka od 07.30 - 08.00 ure.
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator
DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane znaša 60,00€ ter 120,00€ za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori.
Licenčne in pedagoške točke
Program je vpisan v register strokovnih izobraževanj Zbornice - Zveze in ovrednoten z licenčnimi ter pedagoškimi točkami.
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 06. 10. 2016, oziroma do zasedenosti mest (32). Dodatne informacije:Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA
NUJNA STANJA V PEDIATRIJI - VLOGA MEDICINSKE SESTRE
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
14. in 15. oktober 2016, Postojna, Hotel Jama.
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator
ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE - ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z vštetim DDV znaša 320 EUR (za člane Zbornice - Zveze se prizna 50 % popust in znaša 160 EUR). Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice - Zveze 02015-0258761480, sklic na številko 00 0209 - 14102016 ali jo poravnate po izstavljenem računu.
Licenčne in pedagoške točke
Program je v postopku vpisa v register strokovnih izpopolnevanj in pridobitve licenčnih ter pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava
Elektronske prijave so možne preko spletne strani Zbornice - Zveze: http://www.zbornica-zveza.si/sl (e-prijavnica).V kolikor imate težave, nam lahko postavite vprašanje ali se prijavite po e pošti: dobercvet@gmail.com , pri Andreji Doberšek.

TEMA SREČANJA
ŽIVLJENJSKI AKTIVNOSTI: GIBANJE IN USTREZNA LEGA, ODVAJANJE IN IZLOČANJE
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Ponedeljek, 17. 10. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 08.45 uri Registracija udeležencev do 08.00 - 08.45 ure.
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator
DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane znaša 20,00€, ter 40,00€ za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori.
Licenčne in pedagoške točke
Program je v postopku vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici - Zvezi
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 10. 10. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije:Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
STROKOVNI KLINIČNI VEČER: MOTNJE DIHANJA MED SPANJEM	KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU - OBVLADOVANJE Z ZDRAVSTVOM POVEZANIH OKUŽB	UČNA DELAVNICA PARTNERSKI ODNOSI
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 20. oktobra 2016, od 16.00 do 19.00, v prostorih DMSBZT Maribor (Ulica heroja Jevtiča 5), Melje.	Četrtek, 20. 10. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 12.50 uri Registracija udeležencev do 12.30 - 12.50 ure	20. 10. 2016, Srednja zdravstvena šola Celje, prvo nadstropje, začetek ob 15.00 uri.
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Strokovno izpopolnjevanje je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi. Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si	Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Izobraževanje je objavljeno na spletni strani društva: www.dmsbzt-celje.si in Zbornice - Zveze.
Organizator 	Organizator 	Organizator
Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT Maribor).	DMSBZT Ljubljana	DMSBZT Celje, Gregorčičeva 5, 3000 Celje.
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Strokovno izpopolnjevanje je za člane društva brezplačno, za člane Zbornice - Zveze (drugih regijskih društev) znaša 25 EUR za nečlane Zbornice - Zveze znaša 50 EUR, v ceno je vključen DDV.	Kotizacija z DDV za člane znaša 60,00€, ter 120,00€ za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori.	Kotizacija z DDV znaša za člane DMSBZT Celje 15 EUR, za nečlane 30 EUR. Zavodi in posamezniki znesek poravnajo po prejemu računa.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je vpisan v register strokovnih izpopolnjevanj Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, pod številko 2016 – 13 – 13.	Program je v postopku vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici - Zvezi	Izobraževanje je vpisano v register strokovnih izpopolnjevanj Zbornice Zveze in je v postopku pridobivanja licenčnih ter pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Kotizacija se nakaže na TR DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 00 90 pri Nova KBM d. d., po prejemu računu. Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo na spletni strani društva, www.dmsbzt-mb.si pod: PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE. Vljudno vabljeni.	Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 10. 10. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Prijave na: info@dmsbzt-celje.si , Tomislava Kordiš.

TEMA SREČANJA
"URGENTNI PACIENT - IZZIV ZA ZDRAVSTVENI SISTEM"
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
20. in 21. oktober 2016, Terme Čatež. Registracija udeležencev poteka med 8.00 in 9.00 uro.
Program izobraževanja
Aktualne strokovne teme s področja oživljanja, elektrolitskih motenj, nesreč v delovnem okolju, učne delavnice. Na seminarju lahko sodelujete v okviru prostih tem, izvlečke pošljite do 15. 8. 2016, o sprejetju boste obveščeni do 21. 8. 2016. Program je objavljen na spletni strani Zbornice - Zveze.
Organizator
ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE - ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV znaša za člane Zbornice - Zveze 160 EUR, za nečlane 320 EUR. Kotizacijo nakažite na TR - NLB, posl. Tavčarjeva 7, Ljubljana, Zbornica - Zveza, št.: 02015 - 0258761480 klic na številko 00 0224 - 20102016 ali jo poravnate po izstavljenem računu.
Licenčne in pedagoške točke
Program izobraževanja bo vpisan v register strokovnih izobraževanj pri Zbornici - Zvezi in posredovan v vrednotenje za pridobitev pedagoških in licenčnih točk.
Dodatne informacije in prijava
Prijave preko e - prijavnice na spletni strani Zbornice - Zveze. Izvlečke za sodelovanje v okviru prostih tem z vašimi podatki posredujete na e - naslov: vida.bracko@gmail.com Dodatne informacije pri Vidi Bračko, na tel. št. 041 909 328 Vljudno vabljeni!

TEMA SREČANJA
TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Ponedeljek, 24. 10. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 08.30 uri Registracija udeležencev do 08.00 - 08.30 ure.
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator
DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane znaša 80,00€, ter 160,00€ za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori.
Licenčne in pedagoške točke
Program je ovrednoten s pedagoškimi in licenčnimi točkami
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 13. 10. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA
DOSTOJANSTVO PACIENTOV IN ZAPOSLENIH V ZDRAVSTVENI IN BABIŠKI NEGI
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 27. 10. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 08.15 uri Registracija udeležencev od 07.45 do 08.15
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Organizator
DMSBZT Ljubljana
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane znaša 60,00 €, ter 120,00 € za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitev med odmori.
Licenčne in pedagoške točke
Program je v postopku vrednotenja licenčnih in pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 20. 10. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
ŽIVLJENJSKI AKTIVNOSTI: OSEBNA HIGIENA IN UREJENOST, OBLAČENJE IN SLAČENJE	OBVEZNE IN PRIPOROČENE VSEBINE: TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED	1. MEDNARODNI KONGRES IZ VASKULARNE NEVROLOGIJE
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Ponedeljek, 07. 11. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 08.45 uri Registracija udeležencev do 08.00 - 08.45 ure.	Četrtek, 10. novembra (1. skupina) in petek, 11. novembra 2016 (2. skupina, v primeru večjega števila udeležencev) ob 8.00 uri, v prostorih DMSBZT Maribor (Ulica heroja Jevtiča 5), Melje.	11. november 2016, Radisson Blu Plaza Hotel, Bratislavská cesta 8, Ljubljana. Registracija udeležencev bo potekala v predvederju kongresne dvorane, neposredno pred pričetkom izobraževanja.
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Enodnevno strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi. Število udeležencev je omejeno na 35. Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si	Več o programu preberite na spletni strani UKCL: http://www.kclj.si/index.php?dir=/strokovna_izobrazevanje/organiziranost_klinik/nevroloska_klinika/ko_zajava_vaskularno_nevrolozijo_in_intenzivno_nevrolosko_terapijo/kongres
Organizator	Organizator	Organizator
 DMSBZT Ljubljana	 Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor	 Slovensko združenje nevrologov - SZD
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane znaša 20,00€, ter 40,00€ za nečlane društva in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitve med odmori.	Višina kotizacije za strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami znaša 80 EUR za člane Zbornice - Zveze, 160 EUR za nečlane Zbornice - Zveze, v ceno je vključen DDV.	Kotizacija, ki vključuje udeležbo na predavanjih in razstavi, zbornik predavanj in osvežitve med odmori znaša (z DDV): zgodnja prijava do 15. 9. 2016: 90 EUR, prijava od 16. 9. do 3. 11. 2016: 100 EUR, prijava na srečanju: 120 EUR. Število udeležencev je omejeno, zato pohitite s prijavo.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Program je v postopku vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici - Zvezi	Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je usklajen z obveznimi in priporočenimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjen pogoj obveznih vsebin s področja »TPO« v licenčnem obdobju.	Program strokovnega srečanja je v postopku vpisa v register strokovnih izpopolnjevanj in pridobivanja licenčnih ter pedagoških točk pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 02. 11. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Kotizacija se nakaže na TR DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 00 90 pri Nova KBM d. d., po prejemu računu. Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo na spletni strani društva, www.dmsbzt-mb.si pod: PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE. Vljudno vabljeni.	Bojan Veberič, univ. dipl. nem., UKCL, Služba za izobraževanje, Bohoričeva 28, 1525 Ljubljana, T: 01 522 90 20, E: izobrazevanje@kclj.si Prijava do 1. 11. 2016 preko e - prijavnice na spletni strani www.kclj.si/kovnint_mednarodni_simpozij Prijava po tem datumu bo mogoča na recepciji.

TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA	TEMA SREČANJA
KREATIVNA VIZUALIZACIJA - MOČ DOMIŠLJIJE ZA DOSEGANJE CILJEV	OBVEZNE IN PRIPOROČENE VSEBINE: KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU	OBVEZNE IN PRIPOROČENE VSEBINE: POKLICNA ETIKA IN ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija	Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
PETEK, 11. 11. 2016 DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 16.00 uri Registracija udeležencev do 15.45 - 16.00 ure	Petek, 18. novembra 2016 ob 8.00 uri, v prostorih DMSBZT Maribor (Ulica heroja Jevtiča 5), Melje.	Četrtek, 1. december 2016 ob 8.00 uri, v prostorih DMSBZT Maribor (Ulica heroja Jevtiča 5), Melje.
Program izobraževanja	Program izobraževanja	Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si	Enodnevno strokovno izpopolnjevanje je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi. Več o programu preberite na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si	Program je v celoti objavljen na spletni strani društva: www.dmsbzt-mb.si
Organizator 	Organizator 	Organizator
DMSBZT Ljubljana	Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT Maribor).	Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT Maribor).
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev	Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV za člane DMSBZT Ljubljana znaša 10,00€, za člane ZZBN 15,00€ in za nečlane 30,00€ in se plača po izstavljenem računu. V kotizacijo je všteto gradivo in organizacija seminarja ter osvežitve med odmori.	Višina kotizacije za strokovno izpopolnjevanje z učnimi delavnicami znaša 60 EUR za člane Zbornice - Zveze, 120 EUR za nečlane Zbornice - Zveze, v ceno je vključen DDV.	Celodnevno izobraževanje znaša 60 EUR za člane Zbornice - Zveze, ter 120 EUR za nečlane Zbornice - Zveze, v ceno je vključen DDV. Kotizacijo nakažete na TR društva DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 00 92, pri Nova KBM d.d. Število udeležencev je omejeno.
Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke	Licenčne in pedagoške točke
Program je v postopku vrednotenja pedagoških in licenčnih točk pri Zbornici - Zvezi	Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je usklajen z obveznimi in priporočenimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjen pogoj obveznih vsebin s področja »KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU« v licenčnem obdobju.	Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter je usklajen z obveznimi in priporočenimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjen pogoj obveznih vsebin s področja »Poklicna etika in zakonodaja s področja zdravstva« v licenčnem obdobju.
Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava	Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 08. 11. 2016, oziroma do zasedenosti mest (30). Dodatne informacije: Irma Kiprijanović (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com	Kotizacija se nakaže na TR DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 00 90 pri Nova KBM d. d., po prejemu računu. Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo na spletni strani društva, www.dmsbzt-mb.si pod: PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE. Vljudno vabljeni.	Dodatne informacije in prijave na strokovno srečanje z učno delavnico potekajo na spletni strani društva www.dmsbzt-mb.si , PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE. Vljudno vabljeni.

**Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije**

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego

Preliminarno obvestilo o izobraževanju za pridobitev specialnih znanj iz paliativne oskrbe za medicinske sestre

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego pri Zbornici – Zvezi organizira izobraževanje za pridobitev **specialnih znanj iz paliativne oskrbe za medicinske sestre**.

Namen strukturiranega izobraževalnega programa za medicinske sestre iz specialnih znanj v paliativni oskrbi je usposabljanje izvajalcev paliativne zdravstvene nege, da so ustrezno usposobljeni za naloge v praksi, za strokovno, profesionalno delo na pronicljiv in kulturno občutljiv način. Paliativna oskrba mora biti zagotovljena za vse, ne glede na starost, spol, raso, versko prepričanje ali vrsto/stadij neozdravljive bolezni.

Ciljni udeleženci in pogoji za opravljanje izobraževanja: medicinske sestre, diplomirani zdravstveniki in diplomirane babice, ki izvajajo zdravstveno nego in oskrbo v enotah paliativne oskrbe, na splošnih oddelkih bolnišnic, onkologiji, patronažnem varstvu, pediatriji, geriatрії in se pogosto srečujejo z umiranjem in smrtjo bolnikov, medicinske sestre in diplomirani zdravstveniki, ki pogosto izvajajo zdravstveno nego pri bolnikih, ki bi potrebovali tudi paliativno oskrbo. Pogoj za opravljanje izobraževanja je s pozitivnim preizkusom znanja opravljen 50-urni tečaj z dodatnimi znanji iz paliativne oskrbe (potrdilo) ali pozitivno ocenjeno preverjanje osnovnega znanja iz paliativne oskrbe.

Lokacija, obseg izobraževanja in pogoji za pridobitev priznanja o specialnih znanjih: prostori Zbornice – Zveze in klinična okolja. Izobraževanje obsega 50 ur, od tega je 14 ur kliničnega usposabljanja. Pogoji za pridobitev priznanja o specialnih znanjih v paliativni oskrbi za medicinske sestre: 80-odstotna prisotnost na predavanjih, 100-odstotna prisotnost na kliničnih vajah, seminarjih in delavnicah; pozitivna ocena preverjanja znanja: seminarska naloga (20 %), pisni izpit (60 %), ustni izpit (20 %).

Čas: predviden začetek v januarju 2017

Število udeležencev: do 30 udeležencev v skupini

Cena: 300 EUR + DDV; v ceno je vključena izvedba predavanj, klinično usposabljanje, okrepčilo v odmorih in pisno gradivo.

Za dodatne informacije smo na voljo na: judita.slak@klinika-golnik.si.

Podrobnejše informacije sledijo v naslednji številki Utripa.

Judita Slak,
vodja delovne skupine za paliativno ZN

Monika Ažman,
predsednica Zbornice – Zveze

**Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije**

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego

vabi na delavnico

duhovnost in duhovna oskrba bolnikov in njihovih svojcev,

**ki bo potekala 24. novembra 2016 ob 16. uri
v prostorih Zbornice – Zveze,
čas trajanja 3 šolske ure.**

Duhovnost je pomembna dimenzija človekovega življenja. Osredotočanje na lastno duhovnost spodbuja pozitiven odnos do zdravja, okrepi dobro počutje in izboljša kakovost življenja. Pri svojem delu se zdravstveni delavci srečujemo z bolniki z neozdravljivo boleznijo in z njihovimi svojci, spremljamo njihove stiske, strahove in osamljenost. V želji, da bi se približali sočloveku, je treba pogledati globlje vase in raziskati lastno notranjost. Drugemu lahko damo le to, kar imamo sami.

Možno število udeležencev je od 12 do 15. Delavnico bo vodila **dr. Klelia Štrancar**. Dr. Klelija Štrancar je diplomirala na Višji šoli za zdravstvene delavce v Ljubljani in na Teološki fakulteti v Ljubljani. Magistrirala je na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani z raziskovalnim delom Umiranje kot družbeni pojav: paliativna oskrba in hospic. Doktorski študij na Teološki fakulteti Ljubljana je zaključila z disertacijo Eksistencialna misel pri Martinu Heideggerju in Emmanuelu Levinasu ter njena uporaba pri duhovnem spremljanju v paliativni oskrbi. Na Onkološkem inštitutu Ljubljana je delala kot koordinatorica paliativne oskrbe. Sočasno je razvijala in koordinirala projekt prostovoljnega dela. Izkušnje s teh področij si je bogatila tudi z delom v tujini.

Kotizacija z DDV za člane ZZBNS znaša 40,00 EUR, za nečlane pa 80,00 EUR. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice – Zveze, št. 02015-0258761480, sklic na številko 00 0423-24112016. Podjetja in zavodi lahko znesek poravnajo tudi po prejetju računa. Prijave sprejemamo na tajnistvo@zbornica-zveza.si.

Lepo vabljeni.

Judita Slak,

vodja delovne skupine za paliativno ZN

Monika Ažman,

predsednica Zbornice – Zveze

**Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije**

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego

vabi na delavnico

AROMATERAPIJA,

**ki bo potekala 1. decembra 2016
od 16. do 18. ure
v prostorih Zbornice – Zveze.**

Aromaterapija kot komplementarna oblika dopolnjuje terapevtske učinke in pomaga k izboljšanju kakovosti življenja, krepi zdravje in duha. Na delavnici bodo slušatelji pridobili znanja o uporabnosti aromaterapije, tudi v zdravstveni negi. Možno število udeležencev je 15. Delavnico bo vodila **Darja Noč, dipl. m. s.**

Kotizacija z DDV za člane ZZBNS znaša 30,00 EUR, za nečlane pa 60,00 EUR. Kotizacijo nakažite na transakcijski račun Zbornice – Zveze, št. 02015-0258761480, sklic na številko 00 0423-01122016. Podjetja in zavodi lahko znesek poravnajo tudi po prejetju računa. Prijave sprejemamo na tajnistvo@zbornica-zveza.si.

Lepo vabljeni.

Judita Slak,
vodja delovne skupine za paliativno ZN

Monika Ažman,
predsednica Zbornice – Zveze

Iz navodila za objavo prispevkov, obvestil in izobraževanj v Utripu

Spoštovani avtorji prispevkov,

prosimo, da prispevke in obvestila, za katere želite, da jih objavimo v Utripu v naslednjem mesecu, pošljete na elektronski naslov uredništva Utripa utrip@zbornica-zveza.si najkasneje do 20. v tekočem mesecu. Bodite pozorni na mesece izida Utripa, ker Utrip **ne izide** marca, julija in septembra.

Objavljamo samo prispevke članic in članov Zbornice – Zveze (o izjemah odloča uredniški odbor Utripa).

Pri prispevkih, kjer je več avtorjev, objavljamo prispevke, kjer je prvi avtor član oziroma članica Zbornice – Zveze.

Uredniški odbor se lahko odloči, da ne objavimo prispevka, ki ni ustrezen za objavo.

Prispevki, ki bodo prispeli po 20. v mesecu, bodo objavljeni v naslednji številki Utripa, če bo njihova vsebina takrat še aktualna.

Prispevek, ki ni pripravljen in oddan v skladu z navodili za objavo prispevkov, ne bo objavljen.

Dovoljujemo si, da bomo predolge prispevke krajšali.

Ne bomo objavili prispevkov, ki so bili že objavljeni v drugih medijih.

Za vse trditve v prispevkih so odgovorni avtorji sami, zato objavljamo le prispevke s podpisanim polnim imenom in priimkom. Prosimo, napišite nam **tudi e-naslov, številko vaše članske izkaznice in telefonsko številko**, na katero vas lahko pokličemo, če bomo imeli vprašanja v zvezi z objavo prispevka oziroma oglasa.

V vsaki številki Utripa lahko objavimo le dva prispevka z ene zdravstvene šole.

Ali je prispevek primeren za objavo, vas bomo obvestili v treh delovnih dneh po prejemu prispevka. Prosimo, da ste pozorni na morebitne pripombe, ki vam jih bomo posredovali po e- pošti in jih morate upoštevati. Če nam ne boste poslali ustrezno pripravljenega oziroma popravljenega prispevka, bomo menili, da od objave odstopate.

Prosimo za čim manj kasnejših popravkov poslanih besedil in programov izobraževanj.

Obvezno napišite naslov prispevka, rubriko, v kateri želite, da je prispevek objavljen in ime in priimek avtorja besedila ter fotografij.

Prispevki naj bodo napisani **v programu Word, pisava Ariel (12) in presledek med vrsticami 1,5.**

Zaželeno je, da prispevki niso daljši kot **4.000 znakov (oziroma 70 vrstic)**. Ime datoteke naj se začne z imenom rubrike (kamor prispevek sodi) in nadaljuje s skrajšanim naslovom. Urednica si pridržuje pravico, da uvrsti prispevek v drugo rubriko, kot je želja avtorja, če meni, da je druga rubrika ustrežnejša.

Prosimo, da pri poimenovanju datotek ne uporabljate šumnikov. Če ste k prispevku priložili digitalno fotografijo ali dve, naj bo prispevek temu primerno krajši.

Ne bomo objavili prispevkov, ki so bili že objavljeni v drugih medijih.

Fotografije

Digitalne fotografije naj ne bodo del prispevkov v Wordu, ampak naj bodo oddane kot samostojne priponke – ne v Wordu (jpg idr.) Fotografije morajo biti kakovostne, ker jih sicer ne bomo mogli objaviti. Prosimo, da so fotografije opremljene s podnapisom (vsebuje naj kraj, čas dogodka in imena oseb, če jih ni več kot sedem) in avtorjem.

Podnapis pod fotografijo naj bo sestavni del prispevka v Wordu.

Odmevi

Odmevi na prispele članke oziroma prispevke za rubriko Prejeli smo so lahko dolgi največ 1.500 znakov. Če so daljši in jih ne krajša avtor, jih krajša odgovorna urednica.

Ne objavljamo odmevov z žaljivimi in neresničnimi vsebinami. Objavljamo samo odmeve članic in članov Zbornice – Zveze.

Izobraževanja

Napovedi izobraževanj objavimo v obrazcu, ki je na voljo na spletni strani. Na spletni strani Zbornice – Zveze pa objavimo celoten program izobraževanja.

Brezplačno objavimo samo izobraževanja, ki jih organizira ali soorganizira Zbornica – Zveza (strokovne sekcije, strokovna društva, Nacionalni center za strokovni, karierni in osebnostni razvoj, delovne skupine Zbornice – Zveze, ...)

Vsa izobraževanja objavimo samo v obliki obrazca (izjema so kongres Zbornice – Zveze ali mednarodni kongresi ter simpoziji regijskih strokovnih društev in strokovnih sekcij) in celoten program na spletni strani Zbornice – Zveze. Plačane oglase objavimo v obliki, kot jo zahteva plačnik.

Izjemoma so možne kompenzacije – objava oglasa v zameno za kotizacije.

Bodite pozorni na nov obrazec za objavo izobraževanj, ki je na voljo na spletni strani Zbornice – Zveze.

Napovedi interesnih dejavnosti strokovnih društev

objavimo v obrazcih, ki so na voljo na spletni strani Zbornice – Zveze ali pa na običajen način, vendar je obseg omejen na 1/3 strani v Utripu.

Prosimo za čim manj kasnejših popravkov poslanih besedil in programov izobraževanj.

Mnenja o uredniški politiki Utripa, predloge za nove rubrike idr. sprejemamo po elektronski pošti utrip@zbornica-zveza.si

Zahvaljujemo se za vaše nove ideje, pohvale in predloge. Cenimo vaše sodelovanje

Uredniški odbor Utripa

INFORMATIVNI DNEVI

VABLJENI NA INFORMATIVNE DNEVE ZA VPIS V ŠTUDIJSKE PROGRAME:

- **VISOKOŠOLSKI STROKOVNI
PROGRAM 1. STOPNJE**

ZDRAVSTVENA NEGA

25. 8. in 15. 9. 2016

ob 16. uri

- **MAGISTRSKI ŠTUDIJSKI
PROGRAM 2. STOPNJE**

PALIATIVNA OSKRBA

25. 8. in 15. 9. 2016

ob 17. uri

v prostorih Visoke zdravstvene šole,
Mariborska c. 7, Celje, 1. nadstropje.

Srce in **duša**

Povezujemo najpomembnejše.

2016

Kongresni center St. Bernardin, Portorož
9. - 10. september 2016

www.edumedic.si

